

HAN GÖR EN HJÄLTE I NYA STORFILMEN

Sidan 8

**KP-enkät: Vi vill ha mera
bibel i församlingen** Sidan 4

**Han föddes i Sovjet, växte upp i kaos
– blev finlandssvensk präst** Sidan 16

**PMS som katalysator – teologen
Sara forskar om mens** Sidan 20

Vi har grälat Bibeln åt sidan

»Ta fram Bibeln oftare. I församlingen, familjen, fätöljen.«

I KYRKORUM och församlingshem kan man för det mesta spana in tiotals kilo, och hyllmeter, av feta psalmböcker. Likaså staplar av snyggt layoutade liturgihäften. Mera sällan hittar man biblar i samma utsträckning.

Ändå är Bibeln församlingens, kyrkans och den kristna trons viktigaste fysiska fundament och källa. Gott bibelbruk sägs också vara att kasta ett öga på sammanhang, och grannverser, till den text som dagens predikant, textläsare eller teolog står där framme och läser. Så låt folket bläddra i biblar.

Men det är väl som teologparet Audas-Hagman nyligen antydde i våra spalter: Det man oftast hamnar i gräl om, det stoppar man till sist undan och undviker att röra.

Om Bibeln inte lyser upp ansikten av iver och upptäckarglädje, utan rynkar pannor och skapar motsättning och dålig stämning om tolkning och bibelsyn, kan det hända att man hellre låter den ligga i skåpet. Och gör en övning med till exempel postit-lappar i stället.

DET FINNS en tydlig beställning på mera bibel i kyrkan – åtminstone om man får tro Kyrkpressens enkät i det här numret. Hela 74 procent tog chansen att önska sig det.

Allra mest önskade man få samtala om vad Bibeln har betytt i vardagen. Och så är det: En bokcirkel går att stampa upp bland vänner så att man kan mötas och diskutera romaner. Men en bibelcirkel där man tar en bibeldel i taget och möts för att smälta vad det har väckt

för tankar, det känns mycket osannolikare.

Dessutom ligger det snubblande nära att man tycker att en proffsteolog då borde vara med. Lite så där som det vid vårdnadstvister kan sitta en socialarbetare på vakt medan barnet och ena föräldern leker med lego.

BIBELN och dess språk är inte lika självklara längre som tidigare i vår historia. Desto mera finns då en efterfrågan på att kyrkan ska hålla Bibeln framme som vår tros grund.

Också utan direkta andaktsambitioner går många till Bibeln av ren respekt för den som källa. Man vill veta vad som faktiskt *står* i den och vad som är *tolkning*. En 30-årig ung vuxen i vår enkät skrev om att kunna skilja ut vad som är *text* och vad som är *lära* eller *tradition*.

Det vore en bra gymnastik för alla och envar. Mellan raderna i vår bibelenkät skiner också det faktum att många är väldigt övertygade om Bibeln och dess sanningar och status – också då när man inte själv nödvändigtvis läser den så ofta.

I Kyrkpressen (1/2025) berättar bibelforskaren Mikael Tellbe om sin nyläsning av den krångliga Uppenbarelseboken. Genom att inte låta Johannes märkliga vision förbli kapad av dem som har behövt en bibelbok för att förutsäga framtidens nyheter blir den i stället – en bok om hur det var att vara kristen den första tiden efter Jesus på jorden. Också det kan ha oanade lärdomar för oss alla.

Vi behöver mera sådan nollställd läsning av Bibeln. Kanske mest av dem som först nu börjar öppna den med fräscha ögon. Så ta fram Bibeln oftare; i församlingen, familjen, fätöljen.

Läs. Se vart det leder.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Christa Mickelsson
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskushall. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 63 € Utlandet 88 €

I DETTA NUMMER

Enkät: Bibeln tröstar trots knöliga delar

Bibeln är enastående – om man samtidigt orienterar sig i dess historia och teologi. Det anser många bland 350 svar i KP:s stora bibelenkät. Men många har också svårsmälta bitar i den. **Sid 4-7**

Tioåringen som hittade kyrkan

Andrey Heikkilä var ett fattigt barn i det återuppståndna Ryssland. En dag var det en främling som frågade om han ville hjälpa till. Den frågan förvandlade hans liv och räddade honom. **Sid 16**

Vad säger Gud om PMS?

Helgelse och hormoner – går det alls ihop? Teologen Sara Högberg identifierade en lucka i forskningen och valde att ta saken i egna händer. Nu forskar hon i kristna kvinnors erfarenheter. **Sid 20**

Mindre ord, mera verkstad

Kyrkan är ett skepp som svänger långsamt – men varför? Patrik Hagman listar några orsaker till att det inte är lätt att få till en förändring i den evangeliskt-lutherska kyrkan. **Sid 21**

A portrait of Petra Gripenberg, a woman with long brown hair and glasses, wearing a black turtleneck and a grey patterned scarf. She is standing in front of a wooden door.

”Jag är redo att bli formad”

Vem är du? 25-åriga Petra Gripenberg har precis åkt till den grekiska ön Lesbos. Där ska hon hjälpa traumatiserade flyktingar att berätta om det de varit med om.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**
FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK**

När **Petra Gripenberg** var fjorton år bestämde hon sig: nu skulle hon inte grubbla över saken längre. När hon var stor skulle hon jobba med Gud. Drygt tio år senare är hon anställd av SLEF (Svenska lutherska evangeliföreningen) för att arbeta med flyktingar på ön Lesbos i Grekland.

Varför vill du jobba med det?

– Jag upplever att Gud lagt på mitt hjärta att gå dit där människor har det jobbigt. Och det är det förstås lite överallt, men jag tror att Gud också hjälper och leder mig fram mer specifikt. – Under mitt praktikår träffade jag folk som kände folk som höll på med trauma-arbete bland flyktingar. Det är jag väldigt intresserad av.

Vad går ditt jobb ut på i praktiken?

– Jag ska jobba på ett kristet center som funnits på ön i ungefär sex år. Det ligger intill flyktinglägret och vi ordnar olika sorters program varje kväll. Det handlar om att knyta kontakter,

bygga relationer och bjuda in till gemenskap. Vi är tydliga med att vi är kristna, ifall någon vill diskutera tro. Min huvudsakliga uppgift är själavårdande arbete. Flyktingarna på Lesbos bor ju inte på lägret en lång tid, men vi ska försöka få dem att känna hopp. Det är många som mår dåligt, som varit med om jobbiga saker i hemlandet och under flykten, och som känner stor oro inför framtiden.

Vad händer med flyktingarna efter att de lämnar lägret?

– De flesta kommer till Europa. Vi får se hur det blir när många länder skärper sin flyktingpolitik och inte tar emot lika många flyktingar som förr. Jag tror att många uppskattar att någon genuint vill höra deras livshistoria utan att analysera om den är tillräckligt dramatisk och träsigt för att berättiga till asyl.

Varför är du intresserad av trauma-arbete?

– Jag har svårt att tänka mig något mer värdefullt än att få erbjuda en annan människa en plats där hon får lämna över det tunga hon varit med om. Vi är inte psykologer och ger inga diagnoser, men jag ska vara en medmänniska och en medvandrare. Jag vet av egen erfarenhet att det som hjälper när du har det svårt är att få berätta, och att någon annan lyssnar. Det finns ett ljus. Framtiden kan bli bra. Jag tycker att det här bibelstället är så fint: ”Genom Jesu sår är vi helade.” Jesus kan hjälpa mig i mitt mörker och den vägen kan jag hjälpa andra.

GÖR: Socionom och diakon från Kronoby, sänd av SLEF för att jobba med flyktingar på den grekiska ön Lesbos.
FAMILJ: Mamma, pappa och tre bröder.
INTRESSEN: Gillar att gå på gym och att vandra. Stark supporter av innebandylaget RöVe från Karlsby.

Hur tror du att den här erfarenheten kommer att förvandla dig?

– Jag hoppas att jag kommer att lära känna Gud på ett nytt, kanske djupare, sätt. Det är ju där Gud är, där det är mörkast och svårast. Jag tror att jag kommer att se en annan sida av Gud. Jag är också övertygad om att Gud är där och utför sitt arbete och att jag bara får komma dit och vara ett verktyg. Jag tror att vi förändras av vårt möte med andra människor, särskilt om vi är redo att låta våra hjärtan formas så att vi blir mer kärleksfulla. Jag tror det är en tvåfilig väg: jag får vara med och se vad Gud gör, men Gud gör också något med mig.

Du ska jobba främst med flyktingar från Afghanistan och Iran. Talar du farsi?

– Jag håller på och studerar. Det är svårt! Men eftersom jag lärt mig finska känns det inte omöjligt. Grammatiken verkar tydlig, och det följer ett mönster.

Vad har du i resväskan?

– Jag är känd för att vara en dålig packare. Ännu tio minuter innan jag ska åka iväg tar jag ut grejer och lägger in nya – det är under all kritik! Men eftersom jag vet att ön har dåligt utbud på tuggummi är det något jag packar med mig. Jag har lagt posters som jag ska hänga upp på väggen i lägenheten där jag ska bo, så att det ska kännas mer som ett hem. En ljusslinga har jag också packat ner.

Flesta i enkät: Bibeln är Guds ofattbara Ord

Bibeln som Böckernas bok får en annan dimension sedan Kyrkpressens enkät visar att över hälften av de svarande i dag läser Bibeln digitalt, på webben eller på sin mobil.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**

Bibeln är Guds ofattbara Ord – det anser 59 procent av dem som har svarat på Kyrkpressens enkät – ett verk som övergår människans förstånd. Hela tretton procent av dem som svarade anser att till och med att själva boken i sig är ett heligt föremål.

Hela 350 personer besvarade enkäten. Den var delen öppen webbenkät på Kyrkpressens webbplats, dels skickades den som en riktad förfrågan inom redaktionens nätverk av både kyrkligt aktiva och andra finlandssvenskar.

Ett slags historiskt trendbrott i modern tid är när över hälften i enkäten, 53 procent, svarade att de inte längre nödvändigtvis förlitar sig på Bibeln enbart som den *tryckta* Böckernas bok.

Tryckerimäster **Johann Gutenberg** från 1400-talets Tyskland har fått sin efterträdare, när en majoritet av dem som besvarat Kyrkpressens enkät läser Bibeln också digitalt. Apple eller Microsoft tillhandahåller nu de tekniska kanalerna att ta till sig Ordet, på mobilen eller på dator.

I enkätresultaten finns bland andra svarande en 93-årig österbottning som fortfarande arbetar med att ta till sig *”storheten och barmhärtigheten i Guds nåd”* – digitalt.

Ingen lärobok, ingen manual

I Kyrkpressens enkät blir det tydligt att Bibeln

för de allra flesta är en andaktsbok.

Den är inte så mycket ett stycke episk världslitteratur. Den är inte i första hand ett logiskt ramverk för att hitta argument för kristen tro. För de flesta är den inte heller det där tjohejigt enkla där Bibeln får vara manualen för ett gott och kristet liv. Den tanken skriver bara var sjunde svarande under.

Bibeln är en bok ur vilken man hämtar ”inspiration eller tröst” svarar 63 procent av enkättagarna.

”Bibeln har varit till tröst när det har varit svårt i livet” skriver en 62-årig Sibbobo. I övrigt betraktar personen sig som en passiv kyrkmedlem vars bibel för det mesta står orörd i bokhyllan.

Högt i enkäten kommer också tanken om att Bibeln är ”näring för tron” med 55 procent av de svarande.

Överraskande många ser det också som något av en kristen plikt att läsa Bibeln. Hela 35 procent har kryssat för det påståendet. Nästan hälften av alla i enkäten svarar också att de försöker läsa Bibeln dagligen eller göra det systematiskt.

Tro på Guds Ord, färre liberala tolkningar

På frågan om hur man läser Bibeln sprider svaren sig betydligt. Många säger sig läsa Bibeln flera gånger varje vecka. Men många har också an-

TIPSA OSS!

Har du ett
nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

Så gjorde vi enkäten

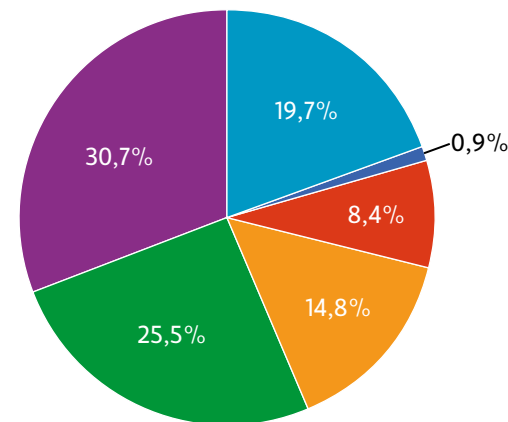
350 personer svarade i en öppen webb-enkät på Kyrkpressens webbplats. 80 personer med spridning på ålder, region och kyrklig aktivitet bjöds personligen in att svara.

Gjordes mellan 27 december och 6 januari.

Uppfyller inte vetenskapliga kriterier.

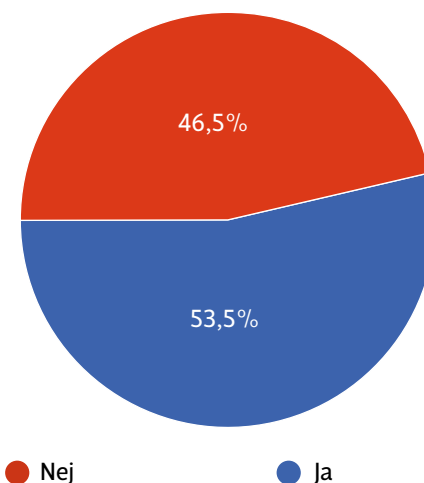
Det finns oväntat lite akademisk forskning kring typer av bibelanvändning och bibelsyn.

HUR OFTA LÄSER DU BIBELN?

- Ofta i veckan
- Systematiskt
- Jag äger ingen bibel
- Står i bokhyllan
- Andras citeringar
- Ibland

LÄSER DU BIBELN DIGITALT - PÅ WEBBEN ELLER MOBILEN?

- Nej
- Ja

gett att de följer kyrkoårets teman och högtider. En nästan lika stor grupp svarar för sin del att de kan rota ivrigt i sin bibel för att hitta texter om något särskilt tema. Flera svar var möjliga, och ett svar kunde ofta inte utesluta ett annat.

Av de svarande hade 14 procent läst Bibeln som man läser vilken bok som helst, från början till slut.

Flera bibelläsare berättar om sina rutiner. En 70-årig svarandes kvällsmönster hemma i Esbo går så här:

"Startar med några standardverser ur Psaltaren, läser sen systematiskt nåt ur Gamla testamentets profeter eller Predikaren och slutar med nåt kort ur evangelierna; drar igenom dem och Apostlagärningarna systematiskt. Pauli brev har jag för tillfället inte riktigt ork med, men får väl ge dem en chans till."

Är Bibeln sann?

Kyrkpressen frågade också i enkäten om Bibeln kan anses vara " trovärdig och sann". Bland de svarande var en tydlig majoritet om 54 procent för tanken att Bibeln är "unik för mänskligheten". Tydliga 59 procent ansåg att Bibeln är "ett budskap som människan inte helt och fullt kan förstå".

"För mig som kristen är det Gud i sitt Ord som

ska avgöra om jag är trovärdig och sann, inte tvärtom", skriver en 54-årig frikyrklig österbottning.

Enkäten visade inte någon entydigt klar koppling mellan att de som har mera en traditionell eller mysterieorienterad bibelsyn dessutom skulle ha varit de flitigare bibelläsarna.

»Bibeln är människans sätt att försöka förstå det gudomliga, ett försök att förklara det oförklarliga.«

41 år, Helsingfors

I den stora grupp som uppgav sig höra till huvudfåran av evangelisk-lutherska församlingar fanns en klar grupp om 40 procent som uppgav sig vara flitiga bibelläsare under veckan – och ändå samtidigt stödde tankar om att Bibeln kan innehålla "fel och motsättningar" eller förmedla berättelser "som inte nödvändigtvis är historiskt sanna".

Vice versa fanns det också flera som identifierade sig med den ofta aktivare delen av kyrkan,

väckelserörelser och frikyrkor, men som ändå hade sin bibel mest på förvaring bokhyllan eller bara bläddrade i den då och då.

Frikyrkorna blir bibelliberalare

De svarande fick uppge var de inom kristen tradition upplevde sig höra hemma. Mellan de 18 procent som sade sig höra till kyrkans väckelserörelser till de åtta procent som var från frikyrkorna fanns en svag men tydlig skillnad i bibelsyn.

"Vi måste utgå från att kärleksbudskapet är Bibelns och Jesus viktigaste budskap" skriver en frikyrkomedlem i 45-årsåldern från Åboland.

Frikyrkliga luftar numera liberalare tankegångar, samtidigt som synen på Bibeln bland dem som representerade lutherska väckelserörelser mera andades att den är ett orubbligt sant budskap, med drag av Ordets mystik.

Särskilt bibelfokuserade var de som betecknade sig som kristna utan en klar förankring i ett särskilt samfund. Bland dem fanns kommentarer att den lutherska folkkyrkans bibelpraxis inte alltid räckte till, utan man sökte sig som komplement också till andra kristna rörelser och sammanhang.

Forts. på följande sida. ►

Så tänker vi om Bibeln

Vad är Bibeln?

Bibeln är Guds ord,
utan motstycke
69 %

NÄRING FÖR MIN TRO **53 %**

GUDS HÄLSNING TILL MIG **48 %**

Varför läser du Bibeln?

Till inspiration
och tröst
63 %

BIBELN STÄRKER MIN TRO **61 %**

ATT LÄSA BIBELN ÄR EN KRISTEN PLIKT **35 %**

Hur vill du att din församling hanterar
Bibeln?

Vill samtala om
Bibeln i min vardag
42 %

VILL DISKUTERA BIBELN–OMVÄRLDEN **37 %**

VILL VETA MERA OM BIBELNS VÄRLD **30 %**

Vad läser du mest i Bibeln näst efter
evangelierna?

Läser mest
Nya testamentet
50 %

PSALMERNAS OCH POETISKA TEXTER **24 %**

ISRAELS FOLKS HISTORIA **8 %**

»»**Nej, har inga favorit-
ställen. Olika texter ta-
lar till mig i olika tider.**«

45 år, Österbotten

Kyrkpressens enkät besvarades av 350 personer i åldern 14 till 93 år. FOTO: UNSPLASH – KELLY SIKKEMA

Önskas mera bibel i församlingarna

De som svarade på Kyrkpressens enkät fick ha önskemål om hur deras församling kunde hålla fram Bibeln i kyrkan. Tre fjärdedelar av de svarande önskade mera av den varan.

Då var det inte så mycket andakt som gällde. En stor grupp om 42 procent önskade mera samtal om hur Bibeln varit viktig för dem själva i vardagen. Hela 37 procent önskade diskussioner om hur Bibeln står i förhållande till aktuella idéer och strömningar i omvärlden.

Inom gruppen frikyrkliga var det önskemålet starkt – 80 procent av dem önskade mera samtal om bibel, liv och vardag av sina egna församlingar.

En klar minoritet i enkäten om 26 procent bestod dock av dem som var nöjda med hur Bibeln förekommer i deras församlingar.

NT och psalmerna populära

Gamla testamentet faller i enkäten undan som en del av Bibeln som många upplever problematiskt.

”Gamla testamentet borde tydligare avskiljas. Det är en introduktion. Nya testamentet är den verkliga Bibeln”, skriver en 66-årig östnylänning.

Näst efter evangelierna och skildringarna

av Jesus liv växlar över hälften av bibelläsarna helst över till de andra nyare delarna av Bibeln som Apostlagärningarna eller breven till de tidiga församlingarna.

»Jag accepterar Bibeln som helhet som Guds ord, men har problem med tolkningar där hat och diskriminering är 'Guds vilja'.«

28 år, Björneborg

En fjärdedel av de svarande har å sin sida Psalmerna eller poesi och aforismer i Predikaren och Ordspråksboken som det näst viktigaste för dem i Bibeln. För Israels folks historia eller de tidigaste berättelserna i Moseböckerna är intresset lågt.

”Krönikeböckerna har absolut ingen relevans i mitt liv” skriver en 62-årig folkkyrkolutheran i Nyland. Hen nämner Jakobs brev i Nya testamentet som sin favorit.

Krig och våld problematisk läsning

Alla *krig* i Gamla testamentet, eller en Gud som sanktionerar hämnd, våld och brutala strider, får många kämpa med i Bibeln, visar enkäten. Också det här är jämnt fördelat över alla svarande oberoende av bakgrund och bibelflit.

"En Gud som beordrar avrättningar av främmande folks spädbarn" – tar en 39-årig församlingsmedlem från Sydösterbotten som exempel.

I enkäten står få för den rena biblicismen, att i tro ta Bibeln som den är och betrakta allt som *står skrivet* som ett slutet maskineri som förr eller senare belyser sig självt.

Av de svarande anser 42 procent, också tämligen lika fördelat på bakgrund och samfund, att Gud kan tala genom Bibeln, förutsatt att man också tar till sig dess historia och teologi.

De kristendomskritiker som meddelar sig i Kyrkpressen rundfråga blir med tanke på hur enkäten genomförts få. Tre procent av de svarande säger att de läser Bibeln för att de är oense med kristna eller kritiska till hela verket. Flera vänder sig också till Bibeln mest i jobb eller annat skrivande för att kolla att hänvisningar och citat blir rätt.

"Tanken att Jesus måste offras för alla andra, tycker jag är ganska vämjelig och obegriplig" skriver en 60-årig österbottning.

"Gudsbilden i Gamla testamentet är splittrad. Monoteismen är endast en välvillig tolkning", skriver en svarande från Nyland, 61 år.

Många har favoritverser

Majoriteten av de svarande i enkäten var uppenbart bevandrade bibelläsare; sju av tio citerade gärna favoritavsnitt i Bibeln.

Det var förstas julevangeliet, Johannes 3:16 med *Så älskade Gud världen* och Psalm 23 med *Herren är min herde*. Men så fanns det också några tydliga favoriter till.

Många nämner Psalm 139 med Gud som *"omsluter mig på alla sidor"*, även om jag hamnar ytterst i havet. Rätt så många svarade också Efesierbrevet 2 med raderna *"av nåd är ni frälsta genom tron"* och, som det står, förutbestämt skapade till att göra det goda i Kristus Jesus.

Överraskande nämner rätt så få scener ur Jesus liv som sina favoritpassager. En händelse sticker ändå ut bland svaren. Det är Johannes-evangeliet 4 där Jesus möter kvinnan med det trasiga förflutna vid Sykars brunn.

Fast även där har bibelläsarna också i kortfattade enkätsvar vitt olika tolkningar av vad berättelsen egentligen vill säga på Bibels blad.

FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

Biskop Bo-Göran Åstrand säger att församlingarna behöver ytterligare ett strategidokument.

Strategin blev en vägledning

Förett par veckor sedan hölls den första presentationen av den nya strategin för Borgå stift på Evangeliskt center i Vasa. Men biskop **Bo-Göran Åstrand** påpekade genast i inledningen att det inte är en strategi i traditionell mening arbetsgruppen tagit fram.

– Den förra strategin för Borgå stift är från 2007. Men mycket har hänt sedan dess, i dag har många församlingar en egen strategi. Och många av de församlingar som i nuläget inte har en kommer att jobba fram egna de närmaste åren. Sedan finns kyrkans övergripande strategi "Öppna dörrar". Så ganska snabbt när arbetsgruppen började jobba med det här insåg vi att ytterligare en strategi är knappast det som behövs, sade biskop Bo-Göran Åstrand i Vasa.

I stället har arbetsgruppen valt en annan infallsvinkel och snarare sökt ett förhållningssätt som svarar mot tidens krav.

– Vi har velat söka de bärande byggstenar som kyrkan har och genom tiderna har haft. Det här går djupare än en strategi, kommenterade Åstrand arbetsgruppens arbete, vars slutdokument bär titeln "Gå med mig – Vägledning för Borgå Stift".

Kyrkpressen återkommer med en mer djupgående presentation av den nya vägledningen i nästa nummer.

FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

Drygt hundra personer hade kommit till Vasa för att höra om den nya strategin.

Gustav Björkstrand fick Svenska Akademiens pris

Biskop emeritus **Gustav Björkstrand** har tilldelats Svenska Akademiens Finlandspris för år 2024. Prisbeloppet är 100 000 kronor.

Svenska Akademiens Finlandspris instiftades 1966 och utdelas som belöning för betydelsefulla insatser inom Finlands svenskspråkiga kulturliv. De senaste årens mottagare av priset har varit Marika Tandefelt (2019), Merete Mazzarella (2021), Janina Orlov (2022) och John Vikström (2023).

Bland Björkstrands verk kan nämnas *Maria Åkerblom: sändebudet med makt över liv och död* (2011), *Jacob Tengström. Universitetsman, kyrkoledare och nationsbyggare* (2012), *Livet är ett lagspel. John Vikström som kyrklig ledare och samhällspåverkare* (2016), *På avstånd ser man klarare. En självbiografi* (2020) och *Svenska psalmförfattare i Finland* (2022).

– Jag har inga principer jag skulle kunna döda för, men många jag är beredd att dö för. Det handlar om att välja fred och kärlek, även i en polariserad värld, säger **Ville Virtanen**, aktuell med filmen *Aldrig ensam*.

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

Kärlek och
förlåtelse är
det enda som
kan leda oss
framåt, säger
Ville Virtanen.

”Rollen lärde mig om en okomplicerad tro”

En del av skådespelaren Ville Virtanens förberedelser inför rollen som Abraham Stiller var att sjunga en psalm från Psaltaren på hebreiska, en psalm som hör ihop med en nyckelscen i den bioaktuelle filmen *Aldrig ensam*.

– Jag sjöng den varje dag i nästan ett år. Det blev en morgonrutin, min morgonbön. Psalmerna handlar om kärlek, om Gud. Den förkroppsligar tron på att ord har större makt än vapen. Jag kan inte hebreiska, men det är roligt att leka med tanken att psalmerna ändå har påverkat mig.

Filmen handlar om den finländske judiske affärsmannen Abraham Stiller och hans kamp för att skydda judiska flyktingar under andra världskriget.

Filmens regissör och manusförfattare Klaus Härö började skriva manuset för femton år sedan.

– ”Klasu” tänkte tidigt på mig som huvudperson. Då kunde jag väldigt lite svenska, men Klaus såg något i mig. Han tyckte ändå att jag hade för mycket maskulin energi och aggression.

Under tiden fortsatte Härö att skriva och utveckla manuset.

– Efter den första manuskäningen berättade Klasu att han grät när han kom hem. Han hade väntat på det här i femton år, och nu hände det! Det var långt före vi började filma, men redan då kände vi att det här skulle bli något speciellt.

Välja bön framför vapen

Virtanen och Härö delar en gemensam kristen tro, vilket fördjupade deras samarbete.

– Filmen har ett tydligt andligt tema – i dagens värld är det nästan ett politiskt ställningstagande att välja bön framför vapen och förlåtelse framför hämnd.

Att gestalta Abraham Stiller innebar flera utmaningar, inte minst att lära sig repliker på tyska och hebreiska.

– Jag brukar upprepa mina repliker tills de sitter i kroppen, så att jag inte behöver tänka på dem. Men att arbeta med ett nytt språk tar ännu mer tid. Det kräver att man repeterar tusentals gånger för att hitta känslan och innehållet bakom orden.

Inspelningen sköts upp med ett år, vilket gav både tid och möjligheter.

– Klaus kunde förfina manuset, och jag fick tid att repetera och verkligen förankra de tyska och hebreiska replikerna i kroppen. Det tog lång tid, men jag kände mig trygg när vi började filma.

Filmens mottagande

Virtanen har fått positiv respons på sin rollprestation.

– För mig var det särskilt skönt att höra den

Virtanen och Härö delar en gemensam tro, vilket fördjupade deras samarbete. FOTO: MATILA ROHR PRODUCTIONS

finska tevejournalisten Ruben Stillers reaktion. Ruben är sonson till Abraham Stiller. Tio minuter in i filmen sa han till sin hustru: ”Men han är ju farfar!” Det var ett kvitto på att vi lyckades fånga den judiska kulturen på ett trovärdigt sätt. Ingen har sagt att något känns fel eller missvisande, vilket betyder mycket för mig.

Huvudrollen är väldigt välskriven, enligt Virtanen.

– Det är Klaus Härö som borde tackas om jag har lyckats med mitt arbete. När ett manus är genomarbetat kan man verkligen fokusera på skådespeleriet. Det här är en av de mest noggrant förberedda filmer jag har jobbat med, och jag tror att det märks i slutresultatet.

Han talar mycket varmt om Klaus Härö.

– Han är inte en diktatorisk regissör, utan han är en tjänare för hela teamet. Jag brukar säga att han är den enda finska autoren, alltså självständiga filmskaparen, som gör mainstreamfilmer. Han har en stil som påminner mer om Kieslowski än Kubrick. Han är alltid redo för en dialog.

»För mig handlar det om att röra sig bort från ambition och ego, och istället närma sig kärlekens sfär.«

Ville Virtanen

Skådespelare, regissör och författare.

Bor i Stockholm med hustrun Birthe Wingren.

Har fyra vuxna barn. Är son till regissören Jukka Virtanen och dansaren Liisa Virtanen.

Just nu skriver han, tillsammans med Birthe Wingren, ett filmmanus baserat på boken Hägring 38 av Kjell Westö. ”Kan bli verklighet tidigast 2026. Det ser lovande ut.”

Aldrig ensam (Ei koskaan yksin)

En film av Klaus Härö.

Filmen handlar om den finländske affärsmannen Abraham Stiller och hans kamp för att skydda judiska flyktingar under andra världskriget. Trots Stillers ansträngningar kunde han inte hindra utvisningen av åtta judar till Nazityskland 1942.

Filmen har premiär den 17 januari.

Vad kan jag göra för dig?

Dagens politiska situation i Mellanöstern präglas av konflikt.

– Jag har en kristen synvinkel och står på frendessida. Jag tror inte på våld som lösning. Kärlek och förlåtelse är det enda som kan leda oss framåt. Frågan ”Vad kan jag göra för dig?” är nyckeln till förändring. Jag har försökt leva efter det i 30 år. För mig handlar det om att röra sig bort från ambition och ego, och istället närma sig kärlekens sfär.

Virtanen tänker en stund och säger sedan.

– Jag har inga principer jag skulle kunna döda för, men många jag är beredd att dö för. Det finns en skillnad. Det handlar om att välja fred och kärlek, även i en polariserad värld.

Ett intimt förhållande med Gud

Ville Virtanen hör till den grekisk-ortodoxa kyrkan. Han känner ett behov av att klargöra att han inte har någon koppling till Kirill eller Putin.

– Jag är van vid att prata om andlighet på ett teoretiskt och filosofiskt sätt. Det är ofta kryptiskt och svårt. Det är inte så lätt för mig att säga att Jesus är min frälsare. Jag har ett intimt förhållande med Gud. Jag behöver inte gå till ett gathörn och ropa ut att jag är frälst.

– Men genom filmen har jag lärt mig att tron kan vara mer okomplicerad. Jag ser nu att andlighet också är en politisk kraft – en kraft som kan förena snarare än polarisera.

Du har sagt i en tidigare intervju för KP att det inte finns något materialistiskt som intresserar dig. Stämmer det fortfarande?

– Det är delvis en utopi, men jag vill fortsätta sträva åt det hållet. Som det står i Bibeln: ”Oroa dig inte.” Kroppen blir svagare, men anden blir starkare. Förhoppningsvis är det så också för mig.

SIXTEN EKSTRAND

Tro är att komma till Jesus

VAD ÄR TRO? Går det att definiera den? Laborerar vi lite i den kristna traditionen märker vi snart att det finns en uppsjö av olika uppfattningar och tolkningar av vad kristen tro är. En del förkunnar i högt tonläge och med emfas att bara din tro är tillräckligt stark och övertygande så välsignar Gud dig med både hälsa och rikedom. Andra böjer skamset huvudet och undviker att tala om sin tro. Den är inget att komma med.

IEVANGELIETEXTEN för tredje söndagen efter trettondag möter vi den romerske officeren som kommer till Jesus och ber honom bota hans sjuka tjänare (Matt 8:5–13). Officeren är en man med makt och befogenhet att ge anvisningar och order till sina underlydande. Men nu har han kommit till korta. Inför sjukdomen står han maktlös. Inga order hjälper.

Den här episoden belyser trons kärna och innersta väsen. Att tro handlar om att komma till Jesus med sin svaghet. Officeren kunde inte återopa sig någonting, han kom tomhänt och maktlös.

»Tron bygger inte på våra prestationer och styrkor utan på Kristus.«

OFTA DEFINIERAR vi vårt kristenliv utgående från vår tro. Men tron är inte någonting man äger eller en egenskap man besitter. Vi kan inte bygga vårt kristenliv på vår egen tro för då blir den enbart en prestation. Och det är inte vår tro som räddar oss. Det är Kristus som har lidit och dött för oss och försonat vår skuld.

PAULUS BELYSER det här perspektivet då han i 2 Korinthierbrevet 12:10 säger att när jag är svag, då är jag stark. Den starka tron börjar i vår egen svaghet och utsatthet. När vi kommer med tomma händer och skälvanande knän inför vår Herre, kan han fylla oss med sin styrka, glädje och frid. Tron bygger inte på våra prestationer och styrkor utan på Kristus. Och den starka tron är stark därför att den tror på Kristus och inte på sig själv.

Sixten Ekstrand är direktor för Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA). **Han ser med förväntan** fram emot vad år 2025 ska föra med sig, för livet blir mera spännande ju längre man lever. **Hans tips:** Ta emot varje ny dag som en gåva och möjlighet.

SÖNDAG 26.1.2025, Tredje söndagen efter trettondagen

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

kallas trons söndag. Nu har Jesus offentliga verksamhet börjat. Genom att undervisa och bota sjuka uppenbarade Jesus sin gudomliga härlighet. Han gjorde under, och många kunde vittna om hans makt. Därför väcktes både judar och hedningar till tro på honom som hjälpare och frälsare. Temat för söndagen är **Jesus väcker tro.**

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

5 Mos. 10:17–21 eller
1 Kung. 8:41–43

ANDRA LÄSNINGEN

Rom. 1:16–17

EVANGELIUM

Matt. 8:5–13

”Och till officeren sade Jesus:
”Gå. Du trodde och det skall ske.”
Och i det ögonblicket blev pojken frisk.”

Läs mera i Matt. 8:5–13.

Psalmförslag

278
103
827
932

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

*Herre, hjälp mig att inte stirra mig blind
på min egen tro
utan i stället se på dig.
Tack för att jag får lägga mitt liv i din hand
och lita på att du bär mig.*

Bönen är skriven av Sixten Ekstrand.

SÖNDAG 2.2.2025, Kyndelsmässodagen

Nästa söndag

firar vi kyndelsmässodagen. Kyndelsmässodagens namn hänger ihop med den medeltida seden att denna dag välsigna alla ljus som skulle användas i kyrkan under det kommande året. Bibeln berättar om frambärandet av barnet Jesus i templet och den gudomliga härlighet som kom in i världen genom honom och uppenbarades för oss. Temat för söndagen är **Kristus, utstrålningen av Guds härlighet.**

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 52:8–10

ANDRA LÄSNINGEN

2 Kor. 3:18–4:6

EVANGELIUM

Luk. 2:22–33

”Helig ande var över honom, och den heliga anden hade uppenbarat för honom att han inte skulle se döden förrän han hade sett Herrens Messias.”

Läs mera i Luk. 2:22–33.

Psalmförslag

53
51
52
222

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Nytt år, nya möjligheter

Vad vill du göra år 2025? Kan-ske sjunga i kör (kolla in utbudet i din församling eller i grann-församlingen). Kanske gå regel-bundet i kyrkan? Kanske delta i en samtalsgrupp eller uppleva en intressant föreläsning. Kan-ske bjuda ut din kunskap och tid som frivillig. Du hittar en massa möjligheter på dessa sidor!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO HÖGMÄSSOR

Esbo domkyrka sö 26.1 kl. 12.15: Högmässa med konfirmandstart. Välkommen alla konfirmander! Lohi, Laasio, Sandberg, Brunell, Malmgren.

Esbo domkyrka sö 2.2 kl. 12.15: Guds-tjänst med små och stora. Dagklubbarna och musikleken medverkar. von Martens, Malmgren, Brunell, Lindroos.

Gemensamt Ansvar 2025: Esbo svenska församling öppnar årets insamling sö 2.2 kl. 13 med lunch i Församlingsgården. Lunchavgift: 10 € vuxna, 5 € barn 3–15 år, barn 0–2 år gratis.

BARN OCH FAMILJ

NYTT: Familjekvällar på måndagar

Sökö kapell måndagar kl. 17–19: Familjekvällarna är för barnfamiljer. Det är varierande aktiviteter, lek och pyssel för alla. Du har möjlighet att umgås med andra i samma livssituation, ta del av den ledda verksamheten eller om du hellre bara vill ta det lugnt och slappna av. Vi avslutar familjekvällen tillsammans med en kort andakt och kvällsmål som serveras ca kl. 18.30. Ingen förhandsanmälan, ingen avgift.

UNGA

Må 27.1 och 3.2 kl. 17: Ungdomskväll i Sode; spela spel, chilla och umgås med andra unga. Sökövägen 13.

Församlingens övriga verksamhet för småbarn, föräldrar och unga hittas på esboförsamlingar.fi

SAMLINGAR FÖR DAGLEDIGA

Solrosorna ti 28.1: Diakonilunch tillsammans i Köklax kapell kl. 11–12.30. För mera info kontakta diakon Taina Sandberg, tfn 040 547 1856.

Symamsellerna ti 4.2. kl. 16–19: i församlingsgården.

Torsdagsträffen 6.2. kl. 13.00–14.30: i södrik kapell. Träffens tema: Hälsosammare steg med ortoped Tommi Haapalainen.

Våra diakoner stöder och hjälper: Vi har möjlighet att hjälpa med en matkasse om du har ansträngd ekonomi. Diakoner: Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboförsamlingar.fi

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10 betjänar per telefon må–to kl. 9–12, e-post; esbosvenskaforssamling@evl.fi. Kansliet öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: 09 8050 2600. Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600.

GRANKULLA

Fr 24.1 kl. 18–22: Ungdomskväll i Klubb97, Jona Granlund.

Natt i kyrkan för familjer: Anmälan senast 24.1 via grankullaforssamling.fi. Lägre är tvåspråkigt och ordnas i samarbete med finska församlingen. Daniela Hildén, Daniel Nyberg

Sö 26.1 kl. 12: Högmässa, Jona Granlund, Barbro Smeds. Kaffe i nedre brasrummet.

Ti 28.1 kl. 9.30–12: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brötdelning i kyrkans aula.

Kl. 13.00: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen. Catherine Granlund, Carola Wikström,

Barbro Smeds. Gäst: Tage Lampén – berättar och visar bilder från några av sina naturutflykter i Finlands nationalparker.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 29.1 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

To 30.1 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Sö 2.2 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Daniela Hildén. Kören Änglaklang. Välsignelse av församlingens nyanställda. Församlingsrådet medverkar.

ESBO

För barnfamiljer

Familjekvällar på måndagar i Sökö kapell kl. 17–19: Familjekvällarna är för barnfamiljer. Vi bjuder på varierande aktiviteter, lek och pyssel för alla. Du har möjlighet att umgås med andra i samma livssituation, ta del av den ledda verksamheten eller bara ta det lugnt och slappna av. Vi avslutar familjekvällen tillsammans med en kort andakt och kvällsmål som serveras ca kl. 18.30. Ingen förhandsanmälan, ingen avgift.

Lunch till förmån för Gemensamt Ansvar i övre salen.

Ti 4.2 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

On 5.2 kl. 14: Kyrkosyfoeningen i övre brasrummet.

Tor 6.2 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

MITT I LIVET: Du kvinna som har fyllt eller snart ska fylla 40 år, välkommen med och träffa andra kvinnor i samma ålder! Vi träffas 6.2, 27.2 och 20.3 kl. 18 i kyrkans övre brasrum och funderar tillsammans på hur det är att vara kvinna mitt i livet. Anmälan till familjearbetare daniela.hilden@evl.fi senast 31.1.

KYRKSLÄTT

Fre 24.1 kl. 13–15.30: Effa på Hörnan

Sö 26.1 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Må 27.1 kl. 18.30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka

Ti 28.1 kl. 14: Seniorgruppen träffas på Hörnan

Ons 29.1 kl. 10: Avigt och Rätt på Mikaeligården

To 30.1 kl. 10: Förmiddag på Hörnan

Fre 31.1 kl. 13–15.30: Effa på Hörnan

Sö 2.2 kl. 12: FamilieMässa i S:t Mikael's kyrka. Vox Mini medverkar. Församlingen bjuder på kyrksaft och kaffe efteråt. Öppning av kampanjen Gemensamt Ansvar 2025.

Ons 5.2 kl. 10: Avigt och Rätt på Mikaeligården

To 6.2 kl. 10: Förmiddag på Hörnan

Fre 7.2 kl. 13–15.30: Effa på Hörnan

Behöver du hjälp? Boka tid till diakonikansliet via Diakonihjälpen tel. 050 478 4227

Noggrannare information finns på hemsidan: www.kyrkslattsforsamlingar.fi – tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Fre. 24.1 kl. 15 Tyskaklubben: i Svenska Hemmet. Lida Silfverhuth: "Communauté de Taizé, der ökumenische Orden."

Sön. 26.1 kl. 11 Gudsjänst: i Svenska Hemmet. Kim Rantala, Paula Sirén.

Tis. 28.1 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.

Tis. 28.1 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykäti 6.

Ons. 29.1 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Kantor Petra Perttula: Vaggvisor.

Sön. 2.2 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet. Janne Heikkilä, Paula Sirén, Kristina Strand-Ketonen. Kyrkkaffe. Start för kampanjen Gemensamt Ansvar 2025. Henrik Lampinen och Catarina Ståhle-Nieminen från scoutkåren Tammerfors Spejare.

Tis. 4.2 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.

Tis. 4.2 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykäti 6.

Ons. 5.2 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Vi firar Runebergsdagen.

VANDA

HELSINGE KYRKA S:T LARS, Kyrkov.45.

Kvällsmässa: sö 26.1 kl. 18–19. Gästtalare: biskop Bo-Göran Åstrand. "Biskop BG talar om tro. Att tro är inte att veta och förstå allt. Tro är att få lita på Gud och på människor."

Konsert med Barocksällskapet: to 30.1 kl. 18–19. Barockens mästare. Corelli – Telemann – Bach. Fritt inträde. Program 10 euro.

Högmässa: sö 2.2 kl. 10. Anu Paavola och Heidi Åberg. Insamlingen Gemensamt Ansvar inleds.

DICKURSBY KYRKA, Stationsv. 12 a

Musiklek: fr 24.1, 31.1 kl. 10–11.

Sångstund för alla: varje on kl. 18–19.

Ungdomskväll: varje on kl. 18–20.

MYRBACKA KYRKA Strömfårav. 1

Familjecafé: ti 28.1, 4.2 kl. 9.30–11.

Träffpunkten: ti 4.2 kl. 11.30–13.

ÖVRIGT

Sportklubben! Varje ti kl. 16–17 i Dickursby skola.

ViÅnda-kören: övar på Helsinggård varje on kl. 12–14.

Allsång på Folkhälsanhuset: on 29.1 kl. 14.30–15.30.

Vivandi-kören: övar på Bygård varje to kl. 18–20.

INTERNATIONAL

Welcome to Worship Service&Fellowship: at Tikkurila church on Sunday

26.1 and 2.2 at 12.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Gudstjänster

Söndag 26.1, högmässa: kl. 12

i Johanneskyrkan.

Söndag 26.1, kvällsmässa med söndagskola: kl. 18 i Drumsö kyrka. Kyrkkaffe med saltigt tilltugg från kl. 17.

Tisdag 28.1, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 29.1, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 29.1, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 2.2, kyndelmässodagen, högmässa med öppning av årets GA-insamling: kl. 12 i Johanneskyrkan. S:t Jacob-skören och Tomas vokalensemble medverkar. Kyrkkaffe med program efter mässa.

Tisdag 4.2, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 5.2, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 5.2, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

GEMENSKAP

Kaffe med Johannes: 3.2 kl. 13–15 i Folkhälsans seniorhus i Brunakärr, utrymmet Verkstaden.

Johannes vardagsrum: Öppet tisdagar kl. 9.30–19. Stolgymna kl. 11, lunch kl. 11–13, program kl. 13.30: 28.1: Hur hör vi och hur kan vi förbättra hörbarheten? Svenska hörsel förbundet berättar om hörselrör och ger tips för en kommunikativ vardag. 4.2: Skivråd. Liten andakt kl. 14.45.

Diakoniträff: 30.1 kl. 13 i Drumsö kyrka, Johannes utrymme.

Träffpunkt: torsdag 6.2 kl. 14 i Högborgs-salen.

MUSIK

Ingen lunchmusik i januari pga orgelrenovering.

GRANKULLA

För kvinnor kring 40!

MITT I LIVET: Du kvinna som har fyllt eller snart ska fylla 40 år, välkommen med och träffa andra kvinnor i samma ålder! Vi träffas 6.2, 27.2 och 20.3 kl. 18 i kyrkans övre brasrum och funderar tillsammans på hur det är att vara kvinna mitt i livet. Anmälan till familjearbetare daniela.hilden@evl.fi senast 31.1.

Församlingen har flera olika körer som gärna tar emot nya sångare. Läs mera om dem på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

FÖR FAMILJER OCH BARN

Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar från och med 7.1 kl. 10–11 (musiklek kl. 10) i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Pärnan i Drumsö kyrka, c-trappan.

Tvåspråkigt familjecafé med gröt: Ett samarbete med Lauttasaaren srk. Varje fredag kl. 9–11, i Drumsö kyrka, utrymmet Pärnan, c-trappan.

Musiklek efter dagis: tisdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum.

Fritids: För barn i klasserna 3–6. Kom och chilla, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i Pärnan på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Family fun: 5.2 kl. 17–19 i Johannes vardagsrum. Tema: Skapa med färger. Vi gör batik kort till förmån för GA-insamlingen, och med de yngre trycker vi bland annat med schabloner. Broilersås, vegetarisk sås och ris serveras, sång och andakt. **Söndagsskola:** i samband med kvällsmässan 26.1 kl. 18 i Drumsö kyrka. Passar barn i alla åldrar. Lekhörna för de minsta barnen. Kyrkkaffe med saltigt tilltugg från kl. 17.

Johannes barnkör: torsdagar kl. 15 i Johannes nya utrymme Pärnan i Drumsö kyrka.

MATTEUS

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan.

Förutom den söndag vi firar **Kvällsmässa:** söndag 26.1 kl. 18. Mässan innehåller mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.

Matteuskyrkan 40 år – festmässa: Matteuskyrkan fyller jämna år, det är värt att fira med en festmässa söndagen den 9 februari kl. 10. Efteråt bjuds festfika.

Gemensamt Ansvar-Insamlingen 2025 startar söndag 2.2: under mässa kl. 10 samlas kollekt till Gemensamt Ansvar, som fokuserar på ungdomars rätt att drömma och bygga en framtid.

MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdagar kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!

Molnet: Molnet: Ett tillfälle för bön varannan torsdag, jämna veckor, kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Mia Westerling 045 341 8441. Gemensam middag från kl. 17 framåt. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.

BARN, UNGDOM OCH FAMILJ

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bärnlund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn! Kaffe med lite tilltugg efteråt.

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m.

Öppet hus för ungdomar: onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpedarutbildningar, läger, resor och anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubb:

barnkören och pysselklubben fortsätter 16.1.2025. I skolorna på Matteus församlings område, torsdagar på eftistid. Catarina Bärnlund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören.

Barnklubb för 4–8-åringar: Torsdagar, program kl. 17–19, man får stanna till 19.30. Barnpassning för yngre barn från 17–19.30.

Föda utan rädsla-kurs: Torsdag 13.2 kl. 17–21 i samband med Afterwork. Den gravida och stödpersonen jobbar tillsammans för att hitta sina personliga copingmetoder och skapa en trygg förlossning. Församlingen bjuder på mat och tilltugg. Anmälan och info: Daniela Strömsholm

MUSIK

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning tisdagar kl. 18–20 i kyrksalen tillsammans med kantor Sirkku-Liisa Niemi 050 566 9418

Popkören: Sjunger svängiga låtar på svenska och engelska, tisdagar kl. 15.30. För åk 3–7.

Barnkören: Övar i lågstadieskolorna på eftistid. För åk 1–2.

Körledare för Barn- och Popkören samt VOICE: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

VOICE-kören övar inför Matteuskyrkans 40-årsjubileum: Östra Helsingfors svängigaste kör övar inför Matteuskyrkans jubileumskonsert i februari: torsdagarna 23.1, 6.2 och 27.2 kl. 18–20 med paus.

Nya sångare välkomna i alla körer!

GEMENSKAP

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10–14)

Matteus Afterwork varje torsdag: Torsdagar kl. 17 erbjuder församlingen pizza-middag i församlingssalen. Maten kostar 3€ och det ordnas även frivilligt program (bl.a. bönegrupp, bibelstudie och stickkaffe) samt barnklubb och barnpassning. **Stickklubben:** Stickklubben träffas kl. 11–13 torsdagar jämna veckor. Kontakt Carita Riitakorpi 050–380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas var tredje vecka. Gruppen läser utgående från en på förhand utvald bok. Klubben fortsätter läsa Maria Küchens bok Livets vatten. Nya deltagare varmt välkomna att pröva på! Måndagar 3.2, 24.2 kl. 14. Kontakt Annica Söderström, 050 568 0085. **Kvinnor mitt i livet:** Kom som du är och dela livet en stund. Månadens första måndag kl. 18 i Matteuskyrkan. Kontakt Stina Hjelt 050 300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden i Matteuskyrkan. 14.2 Redaktör Henrik Stenbäck med temat ”Svårnavigerat mellan övertygelse och tvivel”. Kontakt Peter Andersson 040 533 6185

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka: För dig som vill fördjupa dig och diskutera. Torsdag 30.1 kl. 18 i Matteuskyrkan.

MatTroPrat: en torsdag i månaden i samband med Afterwork. 30.1, 6.3 och 3.4 kl. 18. Middag med samtal om livets stora frågor för unga vuxna och vuxna.

Jumpa i Matteus: Torsdagar kl. 18 i Matteuskyrkan. Ta med egen jumpmamatta!

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må–fre kl. 11–13.

PETRUS

Varmt välkommen på gudstjänst!

Söndagens högmässor: kl. 10 Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. kl. 13 Munkshöjdens kyrka, Raumovägen 3. (26.1 Ronny Thylin, Mathias Sandell / 2.2 Camilla Vuoristo, Marcus Kalliokoski, Gemensamt ansvar–insamlingen öppnar.) Kyrkkaffe!

Petrus Puls: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en ledigare gudstjänst med mera utrymme för lovsång, bön och bibelundervisning. Kyrkkaffe, välkommen!

Petrusmässa: 9.2 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Hela församlingens gemensamma gudstjänst, barnprogram, middag och kaffe efteråt. Camilla Vuoristo, Pia Kummel–Myrskog, Mathias Sandell. Varmt välkommen! Observera tid och plats: Inga andra gudstjänster denna dag!

BARNFAMILJER

Musiklek: torsdagar kl. 10 i Södra Haga (Hagasalen). Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

UNGDOMAR

Ambient: Ungdomssamling kl. 18.30 i Petruskyrkan varannan fredag. (31.1, 14.2)

Kvällarna bjuder på andakt och varierande program tex. film, matlagning och tävlingar. Följ @petrusyouth_ på instagram för mer info eller kontakta nadine.mabin-da@evl.fi. Välkommen med!

EVENEMANG OCH KURSER

Alpha: Start torsdag 30.1 kl. 18–20 i Petruskyrkan. Alphakursen hålls vid elva tillfällen under våren och är ett enkelt och roligt sätt att utforska livet och den kristna tron. Kursen är till för alla, oberoende av ålder och livsåskådning och kostar inget. Anmälan: camilla.vuoristo@evl.fi **Skrivarverkstad med journalist och författare Sofia Torvalds:** Lördag 1.2 kl. 13 i Petruskyrkan. Kom med på en inspirerande träff och testa kreativt skrivande – lämpar sig för alla nivåer! Även möjligt att delta på distans. Anmälan: christina.elving-andersen@evl.fi senast 27.1.

Petrafrukost: Lördag 8.2 kl. 10–12 i Petruskyrkan. En förmiddag för kvinnor i alla åldrar. Sjukhusmusiker Anna Brummer talar kring temat ”Musik i livets slutskede”. Frukost och gemenskap, kostnad: 8/5euro. **Fredagscafé i Petruskyrkan:** Fredagar kl. 17–19. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam, med familj eller vänner!

Dagscafé för daglediga: Start igen 28.1.2025. Varannan tisdag kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. Mer information av Tua Sandell 0503442711 eller Gunilla Riska 0505334774.

ANDAKT OCH BÖN

Kyrkan öppen för bön: tisdagar kl. 8–9 i Petruskyrkan. Välkommen!

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönskväll varannan tisdag kl. 19 i Munkshöjdens kyrka (OBS! ny adress: Raumovägen 3) Lovsångskören övar kl. 18. (28.1 Allan Frantzén, Mathias Sandell m.fl.)

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

SJUNG I KÖR

Petrus Vokalensemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka (23.1, 6.2, 20.2) För mer information: mathias.sandell@evl.fi, 050–4709222.

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. Två må i månaden. fio-nachow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack kvällarna i Munkshöjdens kyrka. mathias.sandell@evl.fi

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Sön 26.1

–**Högmässa:** kl. 10 i Ekenäs
–**Högmässa:** kl. 12 i Snappertuna
–**Kvällsmässa:** kl. 18 i Tenala

Sön 2.2

– **Festhögmässa:** kl. 10 i Ekenäs kyrka. Församlingen Mitt i livet fyller 10 år. Under året minns vi bakåt och ser framåt. Välkommen till en festhögmässa med traditionens vingslag och hopp om glädje och mod för framtiden. Festligt kaffe i församlingens efteråt.
– **Musikandakt:** kl. 16 i Bromarvs kyrka

MUSIK

Konserten ”Ekon från Italien” med Sibelius–Akademins Sinfonietta: lär 1.2 kl. 16 i Ekenäs kyrka. Dir. Olari Elts. Arr. Ekenäs konsertgarantiförening. Biljetter: 30€ (medlemmar 25€), vid dörren och i M. Broman en vecka innan konserten.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 24.1:

– **kl. 18.00 Israelisk dans:** Församlingshemmet. Unnérus.

Sö 26.1:

– **kl. 10.00 Gudstjänst för hela familjen:** Ingå kyrka. Dopträdet töms. Hellsten, Nygård, Nylund, Sköld–Qvarnström. Kyrkkaffe i kyrkan.

Må 27.1:

– **kl. 12.30–14.00 Seniorcafé:** Wilhelmsdal. Juridisk byrå Fredenberg berättar om intressebevakning, testamenten mm. Kaffe–servering. I samarbete med Ingå kommun. Tilläggsinformation: fritidsinstruktör Pia Helle, tel 040 657 4871. Kakko.

– **kl. 13.00–15.00 Pysselklubb:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld–Qvarnström.

Ti 28.1:

– **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld–Qvarnström.

– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Kakko.

– **kl. 14.00 Stick–,virk– och pysselcafé:** Strandvägen 11. Kakko.

Ons 29.1:

– **kl. 13.00–16.30 After school:** Församlingshemmets nedre våning. Öppna dörrar för barn i årskurs 1–6. Nylund, Sköld–Qvarnström.

– **kl. 14.00 Missionssyfoöreningen:** Prästgården. Nya medlemmar välkomna med! Björklöf.

– **kl. 17.00–19.00 Familjekväll:** Församlingshemmet, nedre vän. Öppet vardagsrum för familjer med barn i alla åldrar. Lek, pyssel, fri samvaro och kvällsmål. Nylund, Sköld–Qvarnström.

To 30.1:

– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Kakko.

– **kl. 11.30–13.00 Matservering:** Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld–Qvarnström.

– **kl. 17.30 Bönegrupp (tvåspråkig):** Strandvägen 11. Kakko.

Fre 31.1:

– **kl. 9.00–11.00 Fredagsbrunch för män (2 €):** Strandvägen 11. Kakko.

Sö 2.2:

– **kl. 10.00 Tvåspråkig högmässa:** Insamlingen Gemensamt Ansvar inleds. Sjöblom, Nygård, Kakko. Lunch på församlingshemmet efter mässan till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.

Må 3.2:

– **kl. 13.00–15.00 Einsteinklubb:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld–Qvarnström.

Ti 4.2:

– **kl. 8.30–10.00 Frukost:** Strandvägen 11. Vuxna 2 €, barn under 7 år gratis. I samarbete med Inkoon martat. Kakko.

– **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund.

– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Kakko.

– **kl. 14.00 Stick–,virk– och pysselcafé:** Strandvägen 11. Kakko.

Ons 5.2:

– **kl. 13.00–16.30 After school:** Församlingshemmets nedre våning. Fri samvaro. Nylund, Sköld–Qvarnström.

To 6.2:

– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Kakko.

– **kl. 11.30–13.00 Matservering:** Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld–Qvarnström.

– **kl. 17.30 Bönegrupp (tvåspråkig):** Strandvägen 11. Kakko.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 26.1

–**kl. 10 Högmässa:** i Karis kyrka.

–**kl. 12 Gudstjänst:** i Pojo kyrka.

–**kl. 16 Blockflöjtskvartetten Bravades 20-årskonsert:** i Pojo kyrka. Tusen år av flöjter i trä – musik från medeltid till nutid. Fritt inträde, programblad till försäljning. I samarbete med finska församlingen.

On 29.1 kl. 8.30 Stillhetens bön: i Pojo församlingshem.

Sö 2.2

–**kl. 10 Högmässa:** i Karis kyrka. Insamlingen för Gemensamt Ansvar inleds.

–**kl. 12 Högmässa:** i Pojo kyrka. Insamlingen för Gemensamt Ansvar inleds.

To 6.2 kl. 18.30 Stillhetens bön: i Karis kyrka.

Se församlingens alla evenemang på **www.karis-pojoforsamling.fi**

INGÅ

Juridiska tips på seniorcaféet

Seniorcafé må 27.1 kl. 12.30–14.00: Wilhelmsdal. Juridisk byrå Fredenberg berättar om intressebevakning, testamenten mm. Kaffeservering. I samarbete med Ingå kommun. Tilläggsinformation: fritidsinstruktör Pia Helle, tel 040 657 4871. Kakko.

ESBO STIFT

LOJO

Sö 2.2 kl. 13 Högmässa: i Virkby kyrka. Kyrkkaffe, kyrktaxi. Insamlingen Gemen- samt ansvar börjar.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 26.1 kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan. Eisentraut-Söderström, Jäntti, Söderström.

To 30.1 kl. 19 Kvällsmässa: i Domkyrkan, Jäntti, ungdomar

Sö 2.2 kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan. Jäntti, Apostolidou, Fiona Chow.

MUSIK

Sö 2.2 kl. 17 Eric-Olof Söderströms avskedskonsert: inför stundande pension i Domkyrkan,

GRUPPER FÖR VUXNA

Må 27.1 & 3.4 kl. 10 Motion och Mission: start från gångbrons östra sida

On 29.1 kl. 17 Skapa & Skratta: Gröna rummet, Lundagatan 5

To 30.1 kl. 14 Kråkökretsen: Sjötorp, Kråkö

To 30.1 kl. 16 Missions- och bibelkväll: Församlingshemmet i Lundagatans café

On 5.2 kl. 12.30 Mariakretsen: mötesrum 3, Lundagatan 5

FÖR BARN OCH FAMILJER

To 16.1 & 30.1 kl. 9-11.45 Familjeträff: barn och vuxna välkomna tillsammans för att träffa andra, leka och umgås i Domprostgården. Vi bjuder på kaffe, te och tilltugg. Kom när ni vill. Ingen förhandsanmälan

SIBBO

Fr 24.1 kl. 10 Bönepromenad: Kyrkoby församlingshem. Terminsstart. Med Lena Blomstedt.

Sö 26.1 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka.

Sö 26.1 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka. Dag- och augustigruppens startsöndag.

Må 27.1 kl. 14 Diakonisyföreningen: Prästgården. Terminsstart. Med Lena Blomstedt.

Må 27.1 kl. 18 Bönen bär: Kyrkoby församlingshem. Med Lena Blomstedt.

On 29.1 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Andakt med nattvard.

On 29.1 kl. 12 Ättaeuros-lunch: Kyrkoby församlingshem. Lunch och samvaro för daglediga.

To 30.1 kl. 17.30 Smultronstället: Kyrkoby församlingshem. En samtalsgrupp för kvinnor. Med Lena Blomstedt.

Sö 2.2 kl. 12 Familjemässa: Sibbo kyrka. Start för insamlingen Gemensamt ansvar. Musikkubbarna medverkar. Efter mässan GA-lunch och -info i församlingshemmet.

On 5.2 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

To 6.2 kl. 18 Infokväll för sportlovsgruppen: Nilsas.

KOLUMNEN

ANNA HENNING

Kyrkans hårdvaluta

NÄR JAG var ung var det vanligt att man i de kretsar där jag rörde mig bar t-skjortor med texter som "Going against the flow" och "Only dead fish go with the flow", på svenska "Jag går mot strömmen" och "Bara döda fiskar följer strömmen". Talesätten anspelade på Bibelns uppmaning om att leva i världen, men inte av världen och kanske om kristna som ljus och salt i världen. Jag fick också tidigt lära mig att spelkort som var felvända i kortpacken kallades för "kyrkfolk". De var omvända och de gick liksom i en annan riktning.

MED VÅRA ord både beskriver och formar vi världen. Därför kan nyordslistan från slutet av år 2024 ses som en beskrivning av en del av det (nya) som varit aktuellt under året. Av 32 ord på listan anknyter åtminstone åtta till sådant som har med krig, extremism och konflikter att göra. Fem ord kan knytas till teman som klimatfrågor och ekonomi, medan ytterligare tio berör den nya teknologin (t.ex. lågkvalitativt innehåll och bedrägerier), ett sökande efter livsstil och identitet, och utseenderelaterade ord. Till de sistnämnda hör ordet "looksmaxing": en strävan att optimera sitt utseende med hjälp av till exempel kost, träning, hudvård och kirurgi. Enligt exemplet i listan gäller det här också pojkar.

DET FINNS mer än bara nyordslistan som vittnar om att "strömmen" i dagens värld, inte minst via medierna, matar oss med sådant som väcker oro, press och stress. Statistiken visar att åtminstone många unga mår mentalt sämre och att ensamhet och isolering ökar. Hur kan kyrkan, både som kollektiv och individer, gå mot strömmen?

»Kyrkans valuta är att erbjuda kravlös gemenskap öppen för alla.«

KYRKANS VALUTA är att erbjuda kravlös gemenskap öppen för alla ("du duger som du är"), och att lyfta värderingar och beteenden som går i motsatt riktning. "Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor, jag ska skänka er vila. Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett milt och ödmjukt hjärta, så ska ni finna vila för er själ. Mitt ok är skonamt och min börda är lätt." Kyrkan har hårdvaluta, för oss alla att förvalta.

Anna Henning är universitetslektor i socialpsykologi och förtroendevald.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Alla behövs, utan undantag

De kokar kaffe, högläser, håller andakt och dukar fram. Att vara frivillig i församlingen tar tid, men i utbyte ger det mening. – Att ännu som äldre känna att man är behövd känns bra, säger Denice Sjöström.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

BORGÅ Att vara frivillig i församlingen ger också en själv sammanhang och mening. Så upplever Denice Sjöström det. Hon är primus motor för Mariakretsen, en samtalsgrupp för pensionerade kvinnor som träffas varannan onsdag.

– Vi har en väldigt fin gemenskap. Alla ser fram emot att vi ska träffas, och så försöker vi stöda och hjälpa varandra så gott vi kan, säger Denice Sjöström.

Då Mariakretsen träffas börjar de alltid med att sjunga en psalm tillsammans. Ibland aktiverar de sig med stolgymnastik, och så har Denice Sjöström en bok som hon brukar högläsa ur. Att dricka kaffe tillsammans och prata bort en stund hör förstås också till programmet.

Denice betonar att tröskeln till Mariakretsen är låg.

– Man behöver inte var si eller så, utan alla accepteras som de är. Nu då vi har det lite oroligt ute i världen är det viktigt att ha en plats dit man kan komma och få det här sociala. Det underlättar lite i vardagen.

Församlingen har alltid betytt mycket för Denice och till sin natur är hon socialt lagd.

– Jag har jobbat som lärare och har alltid tyckt om att vara ute bland människor. Om jag kan hjälpa någon vill jag göra det. Att kunna hjälpa eller glädja en annan människa betyder mycket.

I utbyte har Denice själv fått nya vänner och gemenskap.

– Att ännu som äldre känna av att man behövs känns bra. Har man en god hälsa kan man engagera sig i andra.

Hon hälsar alla kvinnor som vill ha lite gemenskap runt kaffebordet varmt välkomna till Mariakretsen. Det är bara att dyka upp på Lundagatan 5!

”Det ger mig hemskt mycket”

En annan av församlingens frivilliga krafter är Anita Virtanen. Hon kokar alltid kaffe och ser till att bordet är dukat lagom till Kaffeandakten.

Med sig har hon Urda Lindberg som leder samlingsarna och Ann-Britt Hedman som brukar stå

»Alla är hjärtligt välkomna. På riktigt!«

Till Mariakretsen får man komma som den man är. Det lovar Denice Sjöström.

Anita Virtanen, Urda Lindberg och Ann-Britt Hedman hjälps åt med att arrangera Kaffeandakten medan Erik och Kerstin Vikström står för Missions- och bibelkvällarna i församlingen. I mitten församlingens diakon Sussi Stenberg. FOTO: GUNVOR HADDAS

för den andliga spisen. Så ser trion till att det blir både kaffe och andakt till Kaffeandakterna.

– Vi är ett team, säger Anita Virtanen.

Hon brukar se till att förbereda allt i god tid så att hon själv också hinner ta del av programmet bestående av sång, andakt och samtal.

Anitas engagemang i församlingen tog fart 2007. Gunvor Flykt som då ansvarade för att koordinera kyrkvårdarna frågade om Anita kunde tänka sig att hjälpa till med att välkomna besökarna till kyrkan om söndagarna.

– Och nog kunde jag det!

Sen dess har uppgifterna inom församlingen blivit fler.

– Det ger mig hemskt mycket.

– Jag har inte alltid varit engagerad i församlingen, men jag har alltid haft min tro. Då jag var ung ordnades det inte verksamhet för unga på det sätt som det görs idag, och då det började ordnas var jag för gammal. Det var 2007 som jag blev mer aktiv.

Vad skulle du säga till en person som är nyfiken på att komma på Kaffeandakten men inte riktigt vågar?

– Vi är öppna för att ta emot alla som vill vara med. Alla är hjärtligt välkomna. På riktigt!

Grupper i församlingen

Kaffeandakter: Träffas i det nya Caféet på Lundagatan 5: 10.2, 10.3, 14.4 och 12.5 kl. 14. Ledare Urda Lindberg, Ann-Britt Hedman, Anita Virtanen

Mariakretsen: Träffas i det nya Caféet på Lundagatan 5: onsdagarna 5.2, 19.2, 5.3, 19.3, 2.4, 16.4, 30.4 och 14.5 kl. 12.30–14.30.

Missions- och bibelkväll med kaffe och samvaro i församlingshemmets nya Café, Lundagatan 5. Medverkande är Erik och Kerstin Vikström. Varannan torsdag 30.1, 13.2, 27.2, 13.3, 27.3, 10.4, 24.4 och 8.5 kl. 16–17.30.

För info om fler av församlingens grupper, kolla in annonseringen eller klicka dig in på församlingens webbplats.

Nytt år, nya möjligheter

Vad vill du göra år 2025? Kanske sjunga i kör (kolla in utbudet i din församling eller i grannförsamlingen). Kanske gå regelbundet i kyrkan? Kanske delta i en samtalsgrupp eller uppleva en intressant föreläsning. Kanske bjuda ut din kunskap och tid som frivillig. Du hittar en massa möjligheter på dessa sidor!

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 26.1 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan. Eisen-
traut-Söderström, Jäntti, Söderström.

To 30.1 kl. 19: Kvällsmässa i Domkyrkan, Jäntti, ungdomar

Sö 2.2 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan. Jäntti, Apostoli-
dou, Fiona Chow.

MUSIK

Sö 2.2 kl. 17: Eric-Olof Söderströms avskedskonsert in-
för stundande pension i Domkyrkan.

GRUPPER FÖR VUXNA

Må 27.1 & 3.4 kl. 10: Motion och Mission, start från
gångbrons östra sida

On 29.1 kl. 17: Skapa & Skratta, Gröna rummet, Lunda-
gatan 5

To 30.1 kl. 14: Kråkökretsen, Sjötorp, Kråkö

To 30.1 kl. 16: Missions- och bibelkväll, Församlings-
hemmet i Lundagatans café

On 5.2 kl. 12.30: Mariakretsen, mötesrum 3, Lundagatan 5

FÖR BARN OCH FAMILJER

To 16.1 & 30.1 kl. 9-11.45: Familjeträff, barn och vuxna
välkomna tillsammans för att träffa andra, leka och um-
gå i Domprostgården. Vi bjuder på kaffe, te och tilltugg.
Kom när ni vill. Ingen förhandsanmälan

SIBBO

Fr 24.1 kl. 10 Bönepromenad: Kyrkoby församlingshem.
Terminsstart. Med Lena Blomstedt.

Sö 26.1 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka.

Sö 26.1 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka. Dag- och augus-
tigruppens startsondag.

Må 27.1 kl. 14 Diakonisyföreningen: Prästgården. Ter-
minsstart. Med Lena Blomstedt.

Må 27.1 kl. 18 Bönen bär: Kyrkoby församlingshem. Med
Lena Blomstedt.

On 29.1 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Andakt med

nattvard.

On 29.1 kl. 12 Åttaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem.
Lunch och samvaro för daglediga.

To 30.1 kl. 17.30 Smultronstället: Kyrkoby församlings-
hem. En samtalsgrupp för kvinnor. Med Lena Blomstedt.

Sö 2.2 kl. 12 Familjemässa: Sibbo kyrka. Start för insam-
lingen Gemensamt ansvar. Musikkubbarna medverkar.

Efter mässan GA-lunch och -info i församlingshemmet.

On 5.2 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

To 6.2 kl. 18 Infokväll för sportlovgruppen: Nilsas.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

HELSINGE KYRKA S:T LARS

Kyrkov.45.

Kvällsmässa: sö 26.1 kl. 18-19. Gästtalare: biskop
Bo-Göran Åstrand. "Biskop BG talar om tro. Att tro är

BORGÅ Musik

Ekis pensionskonsert i Borgå domkyrka

Kantor Eric-Olof Söderström går i pension och firar med att hålla en konsert i Borgå Domkyrka **den 2.2. kl. 17.**

På konserten uppträder vokalgruppen Ensemble del Duomo som består av båda församlingarnas samtliga kantorer samt inbjudna professionella och halvprofessionella sångare. Gruppen grundades då biskop Björn Vikström reste till Rom i januari 2015 för att fira S:t Henriks dagen. Sånggruppen medverkade i minnesmässan i Rom 19.1.

Konsertprogrammet består av ett uruppförande av psalm 103, som är komponerat till denna konsert av Minna Wesslund. Utöver det uppförs musik bl.a. av William Byrd, Sulo Salonen och Johannes Brahms samt en kantat av Dietrich Buxtehude.

Fanny Söderström, piano, Heikki Hämäläinen, cello, och Jarkko Yli-Annala, orgel medverkar i konserten.

Fritt inträde, programblad 10 € till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar. Efter konserten är alla bjudna till församlingshemmet på Lundagatan 5.

BORGÅ Familj

Kom med på familjeträff!

Välkommen till familjeträffarna som är riktade till barn och vuxna tillsammans. Barnen får träffa andra barn för att leka och umgås i Domprostgården. Vi bjuder på kaffe, te och tilltugg. Kom när ni vill. Ingen förhandsanmälan. Familjeträffen ordnas **varje torsdag kl. 9-11.45** från och med den 16.1 till den 24.4 (inte 20.2).

Nytt får vårterminen är måndags familjeträffar som ordnas varannan måndag kl. 13-15 från och med februari. Välkommen följande måndagar: 3.2, 17.2, 3.3, 17.3, 31.3 och 14.4.

Kvällsmässorna i Helsing kyrka S:t Lars fortsätter

Välkomna på stämningsfulla kvällsmässor i avslappnad form. Kvällsmässor firas söndagarna **26.1, 23.2 och 23.3 kl. 18** och ordnas av en grupp frivilliga ungdomar och unga vuxna. Under mässorna får vi lyssna till olika gästtalare. Först ut i januari är biskop Bo-Göran Åstrand som talar kring temat "Jesus väcker tro".

Söndagarna då det firas kvällsmässa ordnas ingen högmässa kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars.

inte att veta och förstå allt. Tro är att få lita på Gud och på människor."

Konsert med Barocksällskapet: to 30.1 kl. 18–19. Barockens mästare. Corelli – Telemann – Bach. Fritt inträde. Program 10 euro.

Högmässa: sö 2.2 kl. 10. Anu Paavola och Heidi Åberg. Insamlingen Gemensamt Ansvar inleds.

DICKURSBY KYRKA

Stationsv. 12 a

Musiklek: fr 24.1, 31.1 kl. 10–11.

Sångstund: för alla varje on kl. 18–19.

Ungdomskväll: varje on kl. 18–20.

MYRBACKA KYRKA

Strömfårav. 1

Familjecafé: ti 28.1, 4.2 kl. 9.30–11.

Träffpunkten: ti 4.2 kl. 11.30–13.

ÖVRIGT

Sportklubben!: Varje ti kl. 16–17 i Dickursby skola.

ViAnda-kören: övar på Helsinggård varje on kl. 12–14.

Allsång på Folkhälsanhuset: on 29.1 kl. 14.30–15.30.

Vivandi-kören: övar på Bygård varje to kl. 18–20.

INTERNATIONAL

Welcome to Worship Service&Fellowship: at Tikkurila church on Sunday 26.1 and 2.2 at 12.

AGRICOLA Föreläsning

Mellan Himmel och jord med Svante Lundgren

Hur ska man förstå det som sker i Mellanöstern? Mellanöstern är en orolig del av världen präglad av krig, konflikter och ibland folkmord.

Under det senaste decenniet har regionen präglats av terrorgruppen Islamiska Statens härjningar, konflikter såväl mellan som inom länder och nu senast det förödande Gazakriget. Varför är det så oroligt och vilka är de bakomliggande faktorer som påverkar det som sker?

En som försöker svara på det är Svante Lundgren, religionsforskare knuten till Centrum för Mellanösternstudier vid Lunds universitet. **Torsdag 30.1 kl. 18.30** i Lovisa församlingsshem

Vårens gäster och teman: Onsdag 12.3 Kerstin Kronvall om religionens roll i Ukraina, onsdag 9.4 Jonas Jungar om Medierna och etiken – om informationsförmedling i kristider

ANNA HENNING

Kyrkans hårdvaluta

NÄR JAG var ung var det vanligt att man i de kretsar där jag rörde mig bar t-skjortor med texter som "Going against the flow" och "Only dead fish go with the flow", på svenska "Jag går mot strömmen" och "Bara döda fiskar följer strömmen". Talesätten anspelade på Bibelns uppmaning om att leva i världen, men inte av världen och kanske om kristna som ljus och salt i världen. Jag fick också tidigt lära mig att spelkort som var felvända i kortpacken kallades för "kyrkfolk". De var omvända och de gick liksom i en annan riktning.

MED VÅRA ord både beskriver och formar vi världen. Därför kan nyordslistan från slutet av år 2024 ses som en beskrivning av en del av det (nya) som varit aktuellt under året. Av 32 ord på listan anknyter åtminstone åtta till sådant som har med krig, extremism och konflikter att göra. Fem ord kan knytas till teman som klimatfrågor och ekonomi, medan ytterligare tio berör den nya teknologin (t.ex. lågkvalitativt innehåll och bedrägerier), ett sökande efter livsstil och identitet, och utseenderelaterade ord. Till de sistnämnda hör ordet "looksmoxing": en strävan att optimera sitt utseende med hjälp av till exempel kost, träning, hudvård och kirurgi. Enligt exemplet i listan gäller det här också pojkar.

»Kyrkans valuta är att erbjuda kravlös gemenskap öppen för alla.«

DET FINNS mer än bara nyordslistan som vittnar om att "strömmen" i dagens värld, inte minst via medierna, matar oss med sådant som väcker oro, press och stress. Statistiken visar att åtminstone många unga mår mentalt sämre och att ensamhet och isolering ökar. Hur kan kyrkan, både som kollektiv och individer, gå mot strömmen?

KYRKANS VALUTA är att erbjuda kravlös gemenskap öppen för alla ("du duger som du är"), och att lyfta värderingar och beteenden som går i motsatt riktning. "Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor, jag ska skänka er vila. Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett milt och ödmjukt hjärta, så ska ni finna vila för er själ. Mitt ok är skonsamt och min börda är lätt." Kyrkan har hårdvaluta, för oss alla att förvalta.

Anna Henning är universitetslektor i socialpsykologi och förtroendevald.

Hennes jobb blev pjäs

Anna Brummer ville visa världen vad som händer då man tar in musik på en palliativ avdelning. Så tillkom föreställningen "Vid livets gräns".

TEXT: REBECCA PETTERSSON

VANDA Anna Brummer har jobbat som både kantor och musikpedagog för småbarn. Genom åren har hennes arbetsbild skiftat och ändrat form, men musiken har gått som en röd tråd genom arbetslivet.

– Då jag jobbade som kantor i Matteus församling blev musiken ett redskap för att stöda barnfamiljerna, säger Anna Brummer.

Sedan dess har hon erfarit hur musiken kan ge stöd och vila både i livets startgrop och slutskede. För tio år sedan lämnade hon arbetet som kantor och började jobba som frilansande sjukhusmusiker.

Det var genom studier i publikarbete som Anna Brummer fick i uppgift att ta sitt musikaliska kunnande till nya platser, att bygga kontakter och förtroende. Hon valde att ta musiken till palliativa sjukhusavdelningar.

Konceptet var enkelt. Hon besökte patienterna på deras rum enligt personalens förslag och frågade om hon fick spela eller sjunga för dem. Hon bad dem önska låtar och strävade efter att uppfylla önskemålen.

– *Höstvisan* hör till de vanligaste önskemålen på svenska.

Eftersom jobbet på sjukhuset ingick i studier skrev hon dagbok över vad hon var med om.

– Efter varje arbetsdag funderade jag över de patienter som jag hade träffat och vad som varit det mest berörande som hänt under dagen. Jag skrev ner händelseförlopp som fått mig att stanna upp, och det föddes nya frågor i mig.

I ett år förde hon fragmentariska anteckningar. Hon sparade inga namn och skrev inte ner något som kunde identifiera patienterna, men hon sparade speciella stunder mellan sidorna i en anteckningsbok.

Platser som är osynliga för omvärlden

Med tiden började hon känna en längtan efter att berätta om sitt arbete.

– Jag önskar ju att det fanns tillgång till musik på alla sjukhus och i alla krissituationer. Jag ville öppna upp kring vad som händer mitt i lidandet då någon kommer med musik.

Lägligt nog ingick Anna Brummer samtidigt i en teatergrupp. Hon visade upp sina anteckningar för gruppens regissör, och så blev det

Anna Brummer och Helena Ryti spelar "Vid livets gräns", en föreställning som beskrivits med ord som "tröstefull", "gripande" och "berörande". FOTO: ANTTI HAANPÄÄ

ett manus. I mars 2019 började Anna Brummer och skådespelaren Helena Ryti turnera med föreställningen "Vid livets gräns".

– Det arbete som sker i sjukhusrummet är osynligt för omvärlden. Jag såg det som viktigt att berätta vad som verkligen händer, hur musiken kan lindra lidandet, hjälpa, trösta och stöda.

»Höstvisan hör till de vanligaste önskemålen på svenska.«

Allvarligt, men inte tungt

Sedan dess har det blivit 80 föreställningar runt om i Finland. Anna Brummer och Helena Ryti har spelat för församlingar, pensionärsföreningar, vårdpersonal, volontärer och studerande.

I "Vid livets gräns" möter publiken några av de händelser och livsöden som Anna Brummer mötte och plitade ner under sina studier, i början av sin karriär som sjukhusmusiker.

– Helena Ryti är en stor del av hemligheten

till att det blir så levande. Under den 45 minuter långa föreställningen transformerar hon sig till tio olika karaktärer, hon spelar allt från volontär till patient och sköterska. Hon är alldeles oslagbar.

Trots det allvarliga temat är det inte en tung föreställning.

– Då temat är döden kan det bli en tröskel till att våga komma, men folk brukar vara glada över att de kommit.

Anna Brummer blev nyligen pensionär, och det är egentligen också Helena Ryti. Men ingen av dem är riktigt redo att lägga ner. De spelar vidare enligt efterfrågan.

"Vid livets gräns" i Vanda

Föreställningen "Vid livets gräns" spelas tisdagen den 18 mars klockan 18.00 i S:t Lars kapell. **Svenska kulturfonden** understöder föreställningen i Vanda.

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Det är inte samma på svenska

KOLUMN
Stefan Stenberg
är translator.

PENSIONEN NÄRMAR sig, det är dags att ta en titt i backspegeln och fundera över hur samfälligheten förändrats ur ett språkligt perspektiv. Det var en utmaning för mig att 2002 börja jobba som samfällighetens translator. Övergången från näringslivet till den offentliga sektorn och kyrkans trygga famn bjöd på oväntade överraskningar och mina barn frågade om jag nu skulle få en egen "tjänstekaftan".

FASTÄN KOLLEGERNA är trevliga kändes atmosfären på det nya jobbet dammig och stagnerad. Verksamheten gick i gamla hjulspår och allt som skulle översättas producerades enligt principen *same procedure as every year*. Att jag konsekvent ersatt 1950-talets byråkratsvenska med ett modernt språkbruk och samtidigt ifrå-

gasatt om allt verkligen måste översättas rakt av, har inte alltid setts med blida ögon.

FÖRVALTNINGSTEXTER måste självklart översättas, men *det dunkelt sagda är det dunkelt tänkta*, påstod Esaias Tegnér redan på 1700-talet. Fraseologin har långsamt moderniserats på båda språken, men det finns ännu mycket som borde förenklas. Många har svårt att acceptera att interpunktionen inte är identisk och att semikolon inte används lika frekvent på svenska som på finska – vägen till att använda klarspråk är ännu lång.

ÄR DET KONSTIGT att translatoren inte insisterar på översättning ett till ett? Så är det verkligen. Församlingslivet ser inte lika ut på finska

»**Därför ska vi inte bokstavligt översätta verksamhet – vi måste i stället skapa verksamheten på det språk som är relevant för målgruppen.**«

och svenska och ska inte heller göra det. I Helsingfors lever språken parallellt och verksamheten har sin egen språkrelaterade prägel. Det insåg jag till exempel då jag skulle "översätta" konceptet *virsisvisa*, en tävling för barn i lågstadiet. Finlandssvenskar sjunger gärna visor men i våra församlingar tävlas det inte i psalmskapskap. Vi tävlar bara i nyskrivna snapsvisor – men det sker ändå inte i församlingarnas regi. Andra exempel på enspråkiga traditioner som inte kan "översättas" är *kinkerit* och *tiernapojat*, Förvär-deliberala svenskspråkiga är det i dag otänkbart att sjunga om "morianernas konung". Mycket krävs för att få språkmajoriteten att inse detta.

RESURSERNA ÄR begränsade. Därför blir sensmoralen att vi bara borde översätta det som är *relevant för den egna kulturen*. Ord får sin innebörd av sammanhanget och om sammanhanget saknas behövs varken ordet eller dess översättning. Den Taxellska paradoxen säger att tvåspråkiga lösningar leder till enspråkighet och att enspråkiga lösningar garanterar tvåspråkigheten. Mycket sanning ligger i detta. Därför ska vi inte bokstavligt översätta verksamhet – vi måste i stället skapa verksamheten på det språk som är relevant för målgruppen.

Hallå där Sandi Bengts!

Hon är ny barnledare i Johannes församling.

– **DET ÄR** kiva att sitta och pyssla och diskutera allt möjligt med barnen på fritids. Barnen har varit jätteglada åt att ha mig här.

SANDI JOBBAR på fritids i Hörnan och i Johannes vardagsrum. Hon leder också en del av församlingens musiklek.

Interaktionen med barnen på musiklekarna, då de sjunger tillsammans och barnen skrattar, har varit fina stunder, berättar Sandi, som själv har sjungit hela livet. Hon spelar också gitarr och har nyligen börjat skriva egen musik. Sandi är uppvuxen i centrala Helsingfors och hon är också intresserad av teater.

– **JAG HAR** deltagit i Lurens sommar-teater i Lovisa några år. I år blir det en musikal, så jag hoppas få vara med.

TEXT OCH FOTO: ULRIKA LINDBLAD

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan.

Förutom den söndag vi firar

Kvällsmässa: söndag 26.1 kl. 18. Mässan innehåller mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.

Missa inte! Matteuskyrkan 40 år – fest-mässa: Matteuskyrkan fyller jämna år, det är värt att fira med en festmässa söndagen den 9 februari kl. 10. Efteråt bjuds festfika.

Gemensamt Ansvar-insamlingen 2025

startar söndag 2.2: Under mässan kl. 10 samlas kollekt till Gemensamt Ansvar, som fokuserar på ungdomars rätt att drömma och bygga en framtid.

MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdagar kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!

Molnet: Molnet: Ett tillfälle för bön varannan torsdag, jämna veckor, kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Mia Westerling 045 341 8441. Gemensam middag från kl. 17 framåt. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.

Barn, ungdom och familj

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn! Kaffe med lite tilltugg efteråt.

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m.

Öppet hus för ungdomar: onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubb: barnkören och pysselklubben fortsätter 16.1.2025. I skolorna på Matteus församlings område, torsdagar på eftistid. Catarina Bär-lund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören.

Barnklubb för 4–8-åringar: Torsdagar, program kl. 17–19, man får stanna till 19:30. Barnpassning för yngre barn från 17–19:30.

Föda utan rädsla-kurs: Torsdag 13.2 kl. 17–21 i samband med Afterwork. Den gravida och stödpersonen jobbar tillsammans för att hitta sina personliga coping-metoder och skapa en trygg förlossning. Församlingen bjuder på mat och tilltugg. Anmälan och info: Daniela Strömsholm

Musik

Matteus kyrkokör sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning tisdagar kl. 18–20 i kyrksalen tillsammans med kantor Sirkku-Liisa Niemi 050 566 9418

Popkören: Sjunger svängiga låtar på svenska och engelska, tisdagar kl. 15.30. För åk 3–7.

Barnkören: Övar i lågstadieskolorna på

Skrivinspiration med Sofia Torvalds

I en skrivarverkstad letar vi fram minnen och associationer och river ner alla hinder som står i vägen för vår kreativitet. Verkstaden lämpar sig för precis alla som skulle vilja testa kreativt skrivande – också för dem som tycker att de ”inte kan skriva”.

Lördagen den 1.2.2025 klockan 13 i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15, under ledning av journalisten och författaren Sofia Torvalds. Det går också att delta virtuellt.

Arr. Kyrkan i Helsingfors i samarbete med Petrus församling och Andetagbloggen.

Anmäl dig per e-post till christina.elving-andersen@evl.fi senast **måndag 27.1**. Deltagare som är med online får en Teams-länk till evenemanget på förhand.

Sofia Torvalds är journalist och jobbar som redaktör vid Kyrkpressen. Hon har också gett ut ett flertal böcker, senast *Att resa sig efter ett fall*, Fontana Media 2024.

eftistid. För åk 1–2.

Körledare för Barn- och Popkören samt

VOICE: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

VOICE-kören övar inför Matteuskyrkans 40-årsjubileum: Östra Helsingfors svängigaste kör övar inför Matteuskyrkans jubileumskonsert i februari: torsdagarna 23.1, 6.2 och 27.2 kl. 18–20 med paus.

Nya sångare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10–14)

Matteus Afterwork varje torsdag: Torsdagar kl. 17 erbjuder församlingen pizza-middag i församlingssalen. Maten kostar 3€ och det ordnas även frivilligt program (bl.a. bönegrupp, bibelstudie och stickkafé) samt barnklubb och barnpassning.

Stickklubben: Stickklubben träffas kl. 11–13 torsdagar jämna veckor. Kontakt Carita Riitakorpi 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas var tredje vecka. Gruppen läser utgående från en på förhand utvald bok. Klubben fortsätter läsa Maria Küchens bok *Livets vatten*. Nya deltagare varmt välkomna att pröva på! Måndagar 3.2, 24.2 kl. 14. Kontakt Annica Söderström, 050 568 0085.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Månadens första måndag kl. 18 i Matteuskyrkan. Kontakt Stina Hjelt 050 300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden i Matteuskyrkan. 14.2 Redaktör Henrik Stenbäck med temat ”Svårnavigerat

mellan övertygelse och tvivel”. Kontakt Peter Andersson 040 533 6185

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka:

För dig som vill fördjupa dig och diskutera. Torsdag 30.1 kl. 18 i Matteuskyrkan.

MatTroPrat: en torsdag i månaden i samband med Afterwork. 30.1, 6.3 och 3.4 kl. 18. Middag med samtal om livets stora frågor för unga vuxna och vuxna.

Jumppa i Matteus: Torsdagar kl. 18 i Matteuskyrkan. Ta med egen jumppamatta!

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må-fre kl. 11–13.

Följ oss på Facebook och Instagram

för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteusforsamling.

Evenemang och info hittas också på vår webbsida:

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050-380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Kansliet är öppet vardagar kl. 10–14, telefontid ti och to kl. 10–14, 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Brittisk teolog besöker Helsingfors

7–8.2 gästar teologen och musikern John L Bell Johannes församling. Kom och delta i sing along-stunden med honom i Johanneskyrkan fredag 7.2 kl. 18.30, hans workshop i Högbergssalen lördag 8.2 eller i kvällsmässan kl. 18 samma dag i Johanneskyrkan!

Temat för hans besök

är *Mellan kyrie och halleluja*. De två

förstnämnda träffarna hålls på engelska.

Workshopen på

lördag äger rum

kl. 12–16.30. Ingen

förhandsanmälan

behövs. En deltagar-

avgift på 10/20 euro uppbärs på plats, kontant eller

via mobile pay.

John Bell är präst i Church of Scotland. Han arbetar bland annat för att kyrkomusiken ska förnyas och har gett ut många samlingar med sånger, samt bland annat böcker om liturgi och kyrkomusik. Han är medlem i Ionakommuniteten, en ekumenisk förening som verkar för fred och rättvisa.

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 26.1, högmässa: kl. 12

i Johanneskyrkan.

Söndag 26.1, kvällsmässa med söndags-skola: kl. 18 i Drumsö kyrka. Kyrkkaffe med saltigt tilltugg från kl. 17.

Tisdag 28.1, middagsbön: kl. 12

i Johanneskyrkan.

Onsdag 29.1, middagsbön: kl. 12

i Johanneskyrkan.

Onsdag 29.1, veckomässa: kl. 18

i Johanneskyrkan.

Söndag 2.2, kyndelsmässodagen, högmässa med öppning av årets GA-insamling: kl. 12 i Johanneskyrkan. S:t Jacob-skören och Tomas vokalensemble medverkar. Kyrkkaffe med program efter mässan.

Tisdag 4.2, middagsbön: kl. 12

i Johanneskyrkan.

Onsdag 5.2, middagsbön: kl. 12

i Johanneskyrkan.

Onsdag 5.2, veckomässa: kl. 18

i Johanneskyrkan.

Gemenskap

Kaffe med Johannes: 3.2 kl. 13–15 i Folkhälsans seniorhus i Brunakärr, utrymmet Verkstaden.

Johannes vardagsrum: Öppet tisdagar kl. 9.30–19. Stolgympa kl. 11, lunch kl. 11–13, program kl. 13.30: 28.1: Hur hör vi och hur kan vi förbättra hörbarheten? Svenska hörselbundet berättar om hörselfrågor och ger tips för en kommunikativ vardag.

MATTEUS Öppet hus**Matteuslördag 8.2 kl. 10–13**

Öppet hus i Matteuskyrkan för alla åldrar kl. 10–13. Musiklek 10–10.30, stort pyssel, spel och aktiviteter också för äldre barn, samvaro och servering. Kravlös lördag, ett lätt sätt att komma och umgås i Matteus. Ingen förhandsanmälan behövs. Mer info: Catarina Bärlund–Palm. 050 380 3936.

PETRUS Kristen tro**Kom med på Alpha!**

Alpha är ett enkelt och roligt sätt att utforska livet och den kristna tron. Kursen är till för alla, oberoende av ålder och livsåskådning och kostar inget. Elva torsdagkvällar med mat, föredrag och goda samtal i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Kom och testa! Start **tors. 30.1.2025 kl. 18–20**. Anmälan till camilla.vuoristo@evl.fi

JOHANNES GA-insamling**Kyrklunch och program**

På Kyndelsmässodagen **söndag 2.2** startar årets Gemensamt Ansvar-insamling. Församlingen siktar på att få ihop 10 000 euro till årets insamling, som i år går till att stöda ungdomars möjligheter att drömma och bygga en trygg framtid. Vi firar **högmässa kl. 12** i Johanneskyrkan, S:t Jacobskören och Tomas vokalensemble medverkar.

Efter mässan blir det kyrklunch och program i Högbergssalen. För barn kommer vi att ha ansiktsmålning, fotovägg och lekhörna. Hjärtligt välkomna med!

4.2: Skivråd. Liten andakt kl. 14.45.

Diakoniträff: 30.1 kl. 13 i Drumsö kyrka, Johannes utrymme.

Träffpunkt: torsdag 6.2 kl. 14 i Högbergssalen.

Musik

Ingen lunchmusik i januari pga orgelrenovering.

Församlingen har flera olika körer som gärna tar emot nya sångare. Läs mera om dem på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

För familjer och barn

Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar från och med 7.1 kl. 10–11 (musiklek kl. 10) i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Pärnan i Drumsö kyrka, c-trappan.

Tvåspråkigt familjecafé med gröt: Ett samarbete med Lauttasaaren srk. Varje fredag kl. 9–11, i Drumsö kyrka, utrymme Pärnan, c-trappan.

Musikleik efter dagis: tisdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum.

Fritids: För barn i klasserna 3–6. Kom och chill, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i Pärnan på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes

vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Family fun: 5.2 kl. 17–19 i Johannes vardagsrum. Tema: Skapa med färger. Vi gör batikkort till förmån för GA-insamlingen, och med de yngre trycker vi bland annat med schabloner. Broilersås, vegetarisk sås och ris serveras, sång och andakt.

Söndagsskola: i samband med kvällsmässan 26.1 kl. 18 i Drumsö kyrka. Passar barn i alla åldrar. Lekhörna för de minsta barnen. Kyrkkaffe med saltigt tilltugg från kl. 17.

Johannes barnkör: torsdagar kl. 15 i Johannes nya utrymme Pärnan i Drumsö kyrka.

Information om verksamheten för unga hittar du på deras egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

För unga vuxna har vi en whatsappgrupp där vi meddelar om aktuella program. Skriv till André Troberg om du vill vara med i gruppen: 0406261035

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: **Johanneskyrkan**, Högbergsg. 12, **Högbergssalen**, Högbergsg. 10 (vån. 2), **Hörnan**, Högbergsg. 10 (gatuplan), **Folkhälsan** och **Majblomman**, Mannerheimv. 97, **Gamla kyrkan**, Lönnrotsgatan 6, **Drumsö kyrka**, Kvarnbergsbrinken 1. **Pärnan:** Drumsö kyrka, Kvarnbergsbrinken 1c, **Drumsö seniorhus**,

Norrsvängen 1–3, **Arabiastrandens invånarhus**, Indigatan 1, utrymme "Kääntöpaikka", **Johannes vardagsrum**, Tomaskyrkan, Rönngvägen 16, Mejlans.

Petrus församling**Gudstjänster**

Varmt välkommen på gudstjänst!

Söndagens högmässa: kl. 10 Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. kl. 13 Munkshöjdens kyrka, Raumovägen 3. (26.1 Ronny Thylin, Mathias Sandell / 2.2 Camilla Vuoristo, Marcus Kalliokoski, Gemensamt ansvar-insamlingen öppnar.) Kyrkkaffe!

Petrus Puls: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en ledigare gudstjänst med mera utrymme för lovsång, bön och bibelundervisning. Kyrkkaffe, välkommen!

Petrusmässa: 9.2 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Hela församlingens gemensamma gudstjänst, barnprogram, middag och kaffe efteråt. Camilla Vuoristo, Pia Kummel–Myrskog, Mathias Sandell. Varmt välkommen! Observera tid och plats: Inga andra gudstjänster denna dag!

Barnfamiljer

Musiklek: torsdagar kl. 10 i Södra Haga (Hagasalen). Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

Ungdomar

Ambient: Ungdomssamling kl. 18.30 i Petruskyrkan varannan fredag. (31.1, 14.2) Kvällarna bjuder på andakt och varierande program tex. film, matlagning och tävlingar. Följ @petrusyouth_ på instagram för mer info eller kontakta nadine.mabinda@evl.fi. Välkommen med!

Evenemang och kurser

Missa inte! Alpha: Start torsdag 30.1 kl. 18–20 i Petruskyrkan. Alphakursen hålls vid elva tillfällen under våren och är ett enkelt och roligt sätt att utforska livet och den kristna tron. Kursen är till för alla, oberoende av ålder och livsåskådning och kostar inget. Anmälan: camilla.vuoristo@evl.fi

Skrivarverkstad med journalist och författare Sofia Torvalds: Lördag 1.2 kl. 13 i Petruskyrkan. Kom med på en inspirerande träff och testa kreativt skrivande – lämpar sig för alla nivåer! Även möjligt att delta på distans. Anmälan: christina.elving-andersen@evl.fi senast 27.1.

Missa inte! Petrafrukost: Lördag 8.2 kl. 10–12 i Petruskyrkan. En förmiddag för kvinnor i alla åldrar. Sjukhusmusiker Anna Brummer talar kring temat "Musik i livets slutskede". Frukost och gemenskap, kostnad: 8/5euro.

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagar kl. 17–19. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam, med familj eller vänner!

Dagscafé för daglediga: Start igen 28.1.2025. Varannan tisdag kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. Mer information av Tua Sandell 0503442711 eller Gunilla Riska 0505334774.

Andakt och bön

Kyrkan öppen för bön: tisdagar kl. 8–9 i Petruskyrkan. Välkommen!

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönkväll varannan tisdag kl. 19 i Munkshöjdens kyrka (OBS! ny adress: Raumovägen 3) Lovsångskören övar kl. 18. (28.1 Allan Frantzén, Mathias Sandell m.fl.)

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Sjung i kör

Petrus Vokalensemble: För dig som kan-ske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka (23.1, 6.2, 20.2) För mer information: mathias.sandell@evl.fi, 050–4709222.

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. Två må i månaden. fionachow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack kvällarna i Munkshöjdens kyrka. mathias.sandell@evl.fi

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: **Hagasalen** och **Södra Haga kyrka**, Vesperv. 12, **Malms kyrka**, Kommunalv. 1, **Munkshöjdens kyrka**, Raumov. 3, **Munksnäs kyrka**, Tegelst. 6, **Petruskyrkan**, Skogsbäcksv. 15, **Äggelby gamla kyrka**, Brofogdev. 12.

Vi svarar när du ringer

HELSINGFORS. Säg hej till våra härliga kanslisters!

SAMMANSTÄLLT AV: **NINA ÖSTERHOLM**

SAGA BRUMMER-KARLMAN JOHANNES FÖRSAMLING

– Jag har snart vikarierat som församlingskanslist i Johannes församling i ett år. Jag är historiker, trivs bland böcker och konsumerar litet mer kaffe än vad som antagligen anses vara hälsosamt.

Vilken är den vanligaste frågan som kommer till kansliet?

– ”Talar du finska?” är nog helt klart den vanligaste enskilda frågan, men överlag brukar folk ofta ringa för att boka präst eller kyrka för olika förrättningar.

Vilket är ditt expertområde?

– Vill man boka präst eller kyrka är pastorskansliet helt klart rätt ställe att ringa! Det är också ett mycket bra ställe att vända sig till om man inte riktigt vet vem man ska kontakta i ett ärende. Kan jag inte själv hjälpa så brukar jag åtminstone veta vem man ska kontakta. I annat fall tar jag reda på!

Vilket är det konstigaste ärendet som du fått i arbetet?

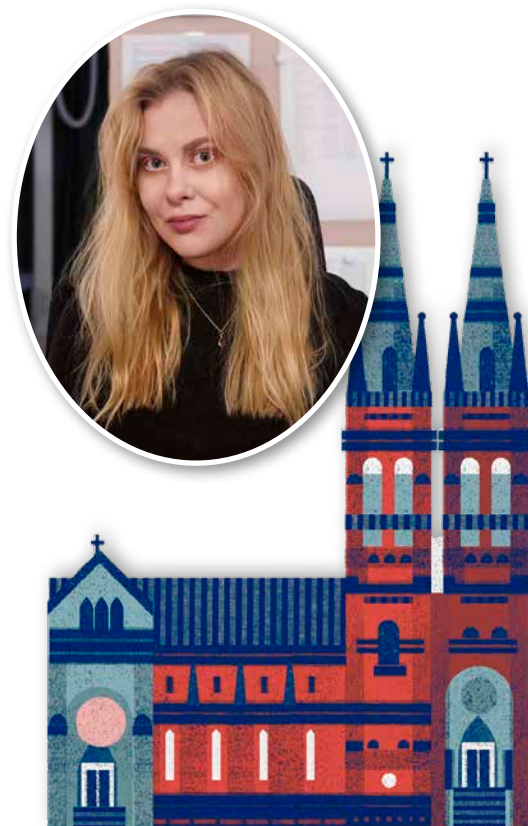
– En gång fick jag lyssna på ett storgrälade par i vad som kändes som en halv evighet. De hade ursprungligen ringt för att boka kyrka för sin vigsel. Av någon anledning bokade vi inte kyrka den dagen. En annan gång var det en dam som ringde på dörren, slängde en stol i min famn och bad mig vakta den åt hennes vän en liten stund. Stolen lyckades till all tur inte rymma, utan kunde till allas lycka återförenas med sin ägare några veckor senare!

JOHANNES FÖRSAMLINGS KANSLI

Högbergsgatan 10, 00120 Helsingfors
Tfn 09 2340 7700

johannes.fors@evl.fi

Öppettider: må, ti kl. 10–15, ons: stängt, to, fre: kl. 10–15.

JANNE SILFVERBERG PETRUS FÖRSAMLING

– Jag har tagit hand om kansliet i Petrus församling de sju senaste åren. Jag trodde jag skulle hjälpa till här under en kort period, men blev ”fast” här.

Vilken är den vanligaste frågan som kommer till kansliet?

– Var kan jag få ett ämbetsbevis?

Vilket är ditt expertområde?

– Min uppgift är att vara församlingens Gandalf. Jag måste ha ett hum om allt som pågår här. Kyrkan är fylld av mer eller mindre komplicerade regler, lagar och förordningar som måste följas till punkt och pricka! Dessutom finns det särskilt krångliga data-system som jag använder dagligen. Tur är att jag jobbad med it och juridiska ärenden i årtionden innan jag landade här i Petrus.

Vilket är det konstigaste ärendet som du fått i arbetet?

– Att bära en likkista smyckad med en rallyhjälm. Begravningsbyrån hade skickat för lite folk för att utföra arbetet så jag fick rycka in.

PETRUS KANSLI

Skogsbäcksvägen 15,
00630 Helsingfors

09–2340 7100

petrus.fors@evl.fi

Kansliet är öppet:

må–ti och to–fr
10–13,

ons kl 13–16

TOVA VIKSTRÖM MATTEUS FÖRSAMLING

– Jag är församlingssekreterare och informatör i Matteus församling i östra Helsingfors.

Vilken är den vanligaste frågan som kommer till kansliet?

– En av de vanligaste frågorna gäller definitivt ämbetsbevis. De gjordes förr i församlingarna, så därför ringer många och ber om dem. Ämbetsbevis görs nuförtiden på centralregistret vid Helsingfors kyrkliga samfällighet. För att beställa ett ämbetsbevis kan man antingen ringa centralregistret eller besöka webbsidan bestallambetsbevis.fi. En annan vanlig fråga handlar om jordfästningar, ”Vad ska jag göra nu när min anhöriga har dött?”.

Vilket är ditt expertområde?

– Bokningar av vår egen kyrka, det vill säga Matteuskyrkan, och Matteus församlings präster. De an-

dra kyrkorna på vårt område bokas av respektive finska församlingar. Men jag kan hjälpa till med att hitta en passande dag, oberoende av kyrka. Jag har också koll på våra sociala medier och betalar räkningar och arvoden.

Vilket är det konstigaste ärendet som du fått i arbetet?

– Jag minns tydligt när en person ringde och sa att hen skulle avboka ett möte med ”nån som arbetar i Matteuskyrkan”. Det jobbar över 50 personer i huset i dag, när man räknar ihop Matteus församling, det engelskspråkiga och ryska arbetet samt Varustamo-Livsrum och Snellu specialungdomsarbete, så det var inget lätt ärende att klura ut vems möte det gällde.

MATTEUS FÖRSAMLINGS KANSLI

Åbohusvägen 3, 1 vån. Tfn 09 2340 7300, telefontid är tisdag och torsdag kl. 10–14. Du når kansliet när som helst per epost på matteus.fors@evl.fi

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”Att skriva musik är som att andas”

Musik och att skriva låtar har alltid varit en del av Frank Isakssons identitet. Isaksson är präst i Korsholm och Solf och en lång process av skrivande och kreativt skapande har nu resulterat i en temamässa. ”Att komma hem”. Det är en musikalisk resa som väver samman teologi, livserfarenhet och berättelsen om den förlorade sonen.

TEXT: MAJA SVENFELT

SOLF – Allt började för väldigt länge sedan. Jag studerade teologi på 2000-talet samtidigt som jag hade en bondgård. Men jag har skrivit sånger och musik hela livet. Det har alltid varit viktigt och ett sätt för mig att uttrycka mig, säger Frank Isaksson.

Vid sidan av sina studier och sin bondgård fortsatte Frank att skriva låtar, men utan någon särskild plan att framföra dem. Efter en tid började han urskilja ett tema i sin musik, samma tema som skapade hans pro gradu-avhandling.

– Jag märkte att flera av sångerna jag skrev anknöt till liknelsen om den förlorade sonen, vilket jag också skrev min pro gradu om. Det gick som en röd tråd genom alla sånger. Då väcktes tanken om att det här kan bli en helhet.

»Jag hoppas att mässan kommer att börja leva sitt eget liv nu.«

Tanken omen helhet landade i den mässa som för första gången mötte sin publik i Solf kyrka den 19 januari.

– Jag har tänkt många gånger att nu är nog mässan klar, men sedan märkt att den ändå inte var det. Så nu är det väldigt skönt att ha kommit i mål!

Liknelsen om den förlorade sonen handlar om att komma hem till Gud, därav också mässans namn. I repertoaren hittas bland annat *Kom hem* och *O, Guds Lamm*, låtar som speglar känslan av att få komma hem.

Frank Isaksson är präst och musiker.

FOTO: PRIVAT

– Många av låtarna har kommit till spontant, särskilt i början. Det var först när jag märkte att det finns en anknytningspunkt. Det övergripande temat är att komma hem till Gud.

Mässan är skapad av Frank Isaksson själv, men han samarbetar också med bland annat David Forsblom på trummor och Mikael Södergård på bas.

– Det kanske blir lite mer av en konsert första gången man gör den. Men tanken och idén är att mässan ska vara något man gör tillsammans med församlingen.

– Jag hoppas att mässan kommer att börja leva sitt eget liv nu. Man kan framföra den på så många olika sätt, antingen själv med gitarr eller tillsammans med ett band.

Glädjen över mässan och passionen för musik hörs tydligt på Franks röst när han berättar om sitt projekt.

– Jag har haft den här mässan i bakhuvudet och levt med processen under en lång tid. Jag har gjort förbättringar, skrivit nya sånger och hela tiden lagt till lite mer. Och nu känner jag att den är klar!

– Att skriva musik är nästan som att andas för mig. Det har alltid varit en viktig del av min identitet.

Vad hoppas du på att publiken ska ta med sig från ”Att komma hem”?

– Att de känner sig älskade och inneslutna i Guds kärlek. Och att den ska bli till glädje för andra!

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Föräldra-barncafé: fr 24.1 och fr 31.1 kl 9.30 i Smedsby fg. Pyssel, kaffe/saft med dopp och en liten sångstund. Mor- och farföräldrar välkomna med.

Högmässa: sö 26.1 kl 11 i kyrkan och kl 13 i Smedsby fg. Lindblom, Nordqvist-Källström.

Missionsgruppen: må 27.1 kl 13.30 i Smedsby fg rum Glöd. Nya deltagare välkomna med.

Bönegruppen: samlas varje ti kl 18 i Smedsby fg. Nya deltagare välkomna med.

Föräldra-barncafé: on 29.1 kl 10 i Tölby hembygdsgård. Mor- och farföräldrar välkomna med.

Kyndelsmässodagens knattegudstjänst: sö 2.2 kl 11 i kyrkan. Lindblom, Nygård, Wargh. Speciellt inbjudna är de familjer med barn som döpts i församlingen under det gångna året. Ni får gärna komma och hämta era doplöver.

Start för Gemensamt ansvar-insamlingen med lunch: sö 2.2 kl 12 i församlingshemmet. Pris 12 euro/vuxna och 6 euro/barn från 4 år.

Karaträff: ti 4.2 kl 13 i Smedsby fg Gröna rummet.

Pappa-barnträff vid Tropiclandia: ti 4.2 kl 17.30 samling i aulan.

Föräldra-barncafé: on 5.2 kl 9.30 i Karperö uf Strandlid. Mor- och farföräldrar välkomna med.

Mellanmål för lågstadiebarn: to 6.2 kl 13.15-15 i Smedsby fg.

KVEVLAX

Gudstjänst: sö 26.1 kl 10 i kyrkan. Kass, Andrén.

Föräldra-barngruppen: on 29.1 och 5.2 i Stallet.

Karakaffe: to 30.1 kl 9.15 i ds. Gäst: Sören Finne; En fiskeres.

Bön och nattvard: fr 31.1 kl 8.45 i kyrkan.

Öppet hus för åk 4-6: fr 31.1 kl 18-21 i församlingshemmet.

Högmässa: sö 2.2 kl 10. Se puff för mera info!

Bön för bygden: må 3.2 kl 19 i Krubban.

Syföreningen samlas: on 5.2 kl 14 i ds.

REPLIT

Fredagsöppet: fr 24.1 kl 19-22 i fh. Öppet hus för högstadiesungdomar.

Tacom och lovom!: i Replots fh sö 26.1. Hans Boije, Ruth Vesterlund, Heidi Lång. Tacos serveras från kl 17, kvällsgudstjänst kl 18. Välkomna hela familjen!

Öppet hus för föräldrar och barn: on 29.1 och 5.2 i Replot fh. Lek, sångstund och kaffe.

KORSHOLM Insamling

Gemensamt Ansvar startar med lunch i församlingshemmet

Kyndelsmässodagen den 2 februari blir det Gemensamt Ansvar-lunch i församlingshemmet efter knattegudstjänsten i kyrkan.

Servering mellan klockan 12 och 14 i församlingshemmet. Köket bjuder på Goda lådan med potatis och malet nötkött, sallad, kaffe, te och saft med kex. Dietalternativ finns för alla. Pris 12 euro för vuxna och 6 euro för barn från 4 år.

År 2025 stärker insamlingen Gemensamt Ansvar ungdomars möjligheter att drömma och bygga en trygg framtid. Ungdomars framtidstro är avgörande, eftersom den ger dem tillit till sina egna möjligheter. Utan jämlika förutsättningar delas samhället upp i ojämlikhet, där vissa har möjligheter och andra inte.

I Finland stöder Gemensamt Ansvar Finlands Scouters nationella verksamhet. De insamlade medlen används bland annat för att undanröja ekonomiska hinder, så att så många ungdomar som möjligt kan delta i scoutverksamhet, såsom läger och utflykter, samt skaffa nödvändig utrustning. Dessutom utvecklas nya sätt att nå ungdomar som ännu inte har en meningsfull fritidsaktivitet. På detta sätt stärks gemenskap, emotionella färdigheter, säkerhet och förståelse för mångfald.

En del av medlen går till evangelisk-lutherska församlingar för att stötta ungdomar i det egna området samt för annan lokalt utförd social hjälpverksamhet för de mest utsatta.

Internationellt stöder Gemensamt Ansvar Kyrkans Utlandshjälps katastroffond, som erbjuder livsviktigt stöd i världens krisområden. Med insamlade medel möjliggörs till exempel fortsättning av ungdomars skolgång i krisområden och förbättras deras förutsättningar för en trygg och hoppfull framtid.

Gudstjänst: i Replot sö 2.2 kl 10. Lars Lövdahl och Heidi Lång.

Gudstjänst: i Björkö sö 2.2 kl 12.30. Lars Lövdahl och Heidi Lång.

SOLF

Gudstjänst: sö 26.1 kl 10 med Johan Kanckos och Heidi Lång.

Små och stora: ti 28.1 och 4.2 med drop-in från 9.30 i fh. På programmet bl.a. fri lek, sångstund och gemensam frukost (serveras ca kl 10.15. 2 €/vuxna, barn/gratis).

Kyndelsmässodagens familjedag: sö 2.2. Familjegudstjänst kl 10 med Kanckos, Vidjeskog, Böckelman, Ström och Haglund. Därefter servering av hotdogs och fast-

lagsbullar, fri lek och pyssel i fh. Välkomna hela familjen! Anmälan via länk på vår hemsida solfsforsamling.fi, senast 29.1.

Karacafé: må 3.2 kl 9 i fh. Gäst: Mathias Rönnlund från Mirka.

Chill på vinden: (för åk 5-6) ti 4.2 kl 14.15 på prästgårdsvinden.

Junior: (för åk 3) on 5.2 kl 12.15 på prästgårdsvinden.

MALAX

Bergö

Sö 26.1 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Lax
Sö 2.2 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

SOLF Heldag

Familjedag i Solf

Varmt välkommen på familjedag till Solfs församling den 2 februari. Familjedagen **börjar kl 10** med familjegudstjänst i kyrkan. Johan Kanckos, Patrik Vidjeskog, Sofia Böckelman, Elisabeth Ström och Malin Haglund medverkar. Därefter blir det servering av hotdogs och fastlagsbullar samt lekar och pyssel i församlingshemmet.

Med tanke på serveringen önskar vi att man anmäler sig via blanketten på vår hemsida solfsforsamling.fi senast onsdag 29.1.

KVEVLAX Församlingsliv

Högmässa med festlig inramning

Söndagen den 2 februari kl. 10 samlas vi till högmässa i Kvevlax kyrka. Under högmässan avtackar vi Nina Andrén för hennes tid i församlingen. Vi välsignar och välkomnar även våra två nyanställda; Anna-Mari Bäckman som diakon och Isak Edman som församlingspedagog.

Under högmässan uppmärksammar vi också starten för Gemensamt Ansvar insamlingen 2025. Det inhemska projektet lyfter i år fram Finlands scout. Vi får besök av Linnéa Hjortman som kommer och berättar om scoutverksamheten i Kvevlax.

Medverkande är Fredrik Kass, Rodney Andrén och kyrkokören.

Efteråt bjuds det på kyrkkaffe i församlingshemmet.

Malax

To 23.1 kl. 17: Terminsstart för samtalsgrupp för personer med intellektuell funktionsnedsättning, i Övermalax församlingshem.

To 23.1 kl. 17.30: Terminsstart för barnkören i Malax kyrka

To 23.1 kl. 18.30: Terminsstart för Malax-Petalax kyrkokör, i Malax kyrka.

Fr 24.1 kl. 13: Terminsstart för MiniSocken, för åk 5-6 i Socken.

Fr 24.1 kl. 18: Lovsångskväll i Övermalax församlingshem, med förbön. Försångare: Susanna Sandell. Servering, barnpassning.

Sö 26.1 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Torn-

berg, Lax.

Ti 28.1 kl. 13: Syföreningen i Övermalax FH.

On 29.1 kl. 13: Tro i vardagen, i Malax kyrka.

Su 2.2 klo 12: Suomenkielinen jumalanpalvelus, Övermalax seurakuntakoti. Kahvit. Norrback, Lax.

Sö 2.2 kl. 18: Gospelgudstjänst i Malax kyrka, insamlingsstart för Gemensamt Ansvar. The Gospel Voice medverkar. Norrback, Lax

Petalax

Sö 26.1 kl. 12: Gudstjänst i församlingshemmet, kyrkkaffe. Englund, Lax.

Sö 2.2 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

RELOT Familjegudstjänst

Gudstjänst med barn i fokus

Replots församlingar bjuder in till familjegudstjänst i församlingshemmet **söndag 26.1 kl. 17**. Kvällen inleds med tacosservering så meddela om eventuella specialdieter till pastorskansliet senast 22.1, epost replot.forsamling@evl.fi.

Gudstjänsten börjar kl. 18 under vilken vi läser upp namn och tänder ett ljus för de barn som under det gångna året blivit döpta och därmed medlem i församlingen. Årets dopfiskar delas även ut.

Hjärtligt välkomna till denna familjegudstjänst!

KOLUMNEN

ANNA HENNING

Kyrkans hårdvaluta

NÄR JAG var ung var det vanligt att man i de kretsar där jag rörde mig bar t-skjortor med texter som "Going against the flow" och "Only dead fish go with the flow", på svenska "Jag går mot strömmen" och "Bara döda fiskar följer strömmen". Talesätten anspelade på Bibelns uppmaning om att leva i världen, men inte av världen och kanske om kristna som ljus och salt i världen. Jag fick också tidigt lära mig att spelkort som var felvända i kortpacken kallades för "kyrkfolk". De var omvända och de gick liksom i en annan riktning.

MED VÅRA ord både beskriver och formar vi världen. Därför kan nyordslistan från slutet av år 2024 ses som en beskrivning av en del av det (nya) som varit aktuellt under året. Av 32 ord på listan anknyter åtminstone åtta till sådant som har med krig, extremism och konflikter att göra. Fem ord kan knytas till teman som klimatfrågor och ekonomi, medan ytterligare tio berör den nya teknologin (t.ex. lågkvalitativt innehåll och bedrägerier), ett sökande efter livsstil och identitet, och utseenderelaterade ord. Till de sistnämnda hör ordet "looksmaking": en strävan att optimera sitt utseende med hjälp av till exempel kost, träning, hudvård och kirurgi. Enligt exemplet i listan gäller det här också pojkar.

»Kyrkans valuta är att erbjuda kravlös gemenskap öppen för alla.«

DET FINNS mer än bara nyordslistan som vittnar om att "strömmen" i dagens värld, inte minst via medierna, matar oss med sådant som väcker oro, press och stress. Statistiken visar att åtminstone många unga mår mentalt sämre och att ensamhet och isolering ökar. Hur kan kyrkan, både som kollektiv och individer, gå mot strömmen?

KYRKANS VALUTA är att erbjuda kravlös gemenskap öppen för alla ("du duger som du är"), och att lyfta värderingar och beteenden som går i motsatt riktning. "Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor, jag ska skänka er vila. Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett milt och ödmjukt hjärta, så ska ni finna vila för er själ. Mitt ok är skonsamt och min börda är lätt." Kyrkan har hårdvaluta, för oss alla att förvalta.

Anna Henning är universitetslektor i socialpsykologi och förtroendevald.

Så här ser dopträdet i lekhörnan i Korsholms kyrka ut. FOTO: RUNE LINDBLOM

Knattekyrka: ”Man leker sig igenom gudstjänsten”

Under Kyndelsmässodagen ordnas knattegudstjänster för familjens yngsta i Korsholm och Solf. Rune Lindblom, kaplan i Korsholms församling, har lång erfarenhet av att ordna gudstjänster för barn i alla åldrar.

TEXT: MAJA SVENFELT

KORSHOLM Knattegudstjänsterna under kyndelsmässodagen är en långvarig och uppskattad tradition.

– En knattegudstjänst är riktad till familjens minsta, målgruppen är tre år och under. Under kyndelsmässodagen

tömmer vi dopträdet som vi fyllt på under året, säger Rune Lindblom.

För varje barn som föds i församlingen hängs ett hjärtformat, grönt löv upp i dopträdet. De olika församlingarna har alla sina egna former och färger på lö-

ven. Efter kyndelsmässodagen startar man med ett tomt träd och fyller på med nya löv vartefter barn föds.

– De bebisar som kommer är allt mellan 0,5 och ett år. De har kanske inte så stort utbyte av det, men storasyskonen har. Trots det så engagerar vi bebisarna ändå. De har sånglekar och får hoppa och skutta i någon förälders famn.

– Vi håller gudstjänsten för vår församlings dopbarn, men man får självklart besöka vilken knattegudstjänst man vill under kyndelsmässodagen.

Gudstjänsten är interaktiv och innehåller diverse programpunkter för barnen, där man konkretiserar bibelhistorier och låter dem vara med och ha roligt. Upplägget bygger på att barnen får vara med och skapa.

– Det finns olika stationer, såsom böneparti och pyssel. Förra året fick barnen bygga en egen liten Noaks ark medan vi berättade historien ur Bibeln. Vid en station hade vi bönestenar och tände ljus.

Barn i olika åldrar behöver olika arrangemang. Det är något Rune Lindblom är van vid och gärna anpassar gudstjänsterna efter.

– Lek ser olika ut beroende på om man

är tre år, åtta år eller tonåring. Vi har haft allt från prinsessgudstjänst, där barnen får klä ut sig till prinsar och prinsessor, till rökmaskiner och bandmusik för tonåringarna.

»Nyckeln är att barnen själva får vara med och göra grejer.«

Du har hållit många gudstjänster för barn genom åren. Vad är nyckeln till att hålla barnen engagerade?

– Det visuella och att de själva får vara med och göra grejer. Om de varit med i gudstjänsten och byggt en kyrka i lego eller byggt Noaks ark av papper är det lättare att minnas berättelserna. Konkretisering helt enkelt. Och att man leker sig igenom gudstjänsten!

Hur har mottagandet sett ut?

– Alla brukar ha roligt. Allt från prästen till föräldrarna och till bebisen. Det ska vara kul!

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Jakten på en herde fortsätter

I ungefär ett och ett halvt år hann Jan Nygård vara pensionär, sen behövdes han i Larsmo församling.

– För mig är det lite ”en gång präst, alltid präst”.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

LARSMO Efter många år som kaplan i Karleby svenska församling har Jan Nygård gedigen erfarenhet av prästyrket, men att jobba som kyrkoherde är nytt för honom. Då hans prästkollega Max-Olav Lassila började planera för att ta ut sina semesterdagar och gå in för pensionering dök det inte upp någon som ville fylla hans plats som kyrkoherde i Larsmo. Frågan gick vidare till pensionären Jan Nygård.

– Max-Olav är en mycket god vän till mig och jag tänkte att jag väl kan ställa upp. Jag är inte så gammal ännu och sedan jag blev pensionär har jag hållit gudstjänster och predikat.

– För mig är det lite ”en gång präst, alltid präst”, säger Jan Nygård.

Vad innebär det att vara kyrkoherde i Larsmo, hur ser arbetsbilden ut?

– Det är mer administration än att vara kaplan i Karleby. Det har också att göra med att Larsmo är en självständig församling som inte hör till någon samfällighet.

– Det innebär en större självständighet, men också mer arbete som har att göra med fastigheter och gravgård.

För att göra tjänsten som kyrkoherde i församlingen mer attraktiv, och för att under tiden underlätta för Jan Nygård, har församlingen nyligen anställt en ekonomi- och fastighetschef.

– Jag tror att många kanske varit rädda för det här, att det är mycket arbete i Larsmo. Nu har det ändrat och vi är fler som delar på den administrativa bördan.

Hur länge kan du tänka dig att stå till förfogande som tf kyrkoherde i Larsmo?

– Mitt förordnande går ut den 28 februari och Max-Olav går i pension den första mars. Man måste lösa det på ett bra sätt som gynnar församlingen i framtiden. I bästa fall kunde det komma in någon annan tf som till och med skulle våga söka tjänsten sen.

Jan Nygård konstaterar att Larsmo är en lite annorlunda församling, men det är också en fin församling att jobba i.

FOTO: PRIVAT

Har någon visat intresse för tjänsten?

– Det är lite både och. Jag har själv varit i kontakt med några och församlingen är inte heller inaktiv här. Det sker säkert också mycket som jag inte vet om.

Jan Nygård tror att svårigheterna med att få en ny kyrkoherde till församlingen beror på flera saker:

– Det råder brist på mer konservativa manliga präster och Larsmo är på många sätt en annorlunda församling, säger han.

Han tillägger att det här ska vägas mot att församlingen har ett medarbetarteam som är motiverat samt duktiga och ansvarskännande förtroendevalda som vill församlingens bästa.

Dessutom är det få församlingar som har så många gudstjänstbesökare som Larsmo – och därtill många aktiva lekmän.

Tror du att det kommer ordna sig på sikt, kommer församlingen få en ny kyrkoherde?

– Jag tror att det finns många som ber för att det ska ordna sig i församlingen. Ibland är Guds tidtabell en annan än vår, men det är ingen katastrof att man inte har en sökande den första, andra eller tredje gången som en tjänst blir utlyst.

– Jag tror att Herren har en lösning på det hela. Vi ska inte handla i panik.

»Ibland är Guds tidtabell en annan än vår.«

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

Fre 24.1 kl. 19: in da House i Församlingscentrets ungdom, Nylund-Wentus.

Sö 26.1 kl. 12: Högmässa i Jakobstads kyrka, J-G Björk, Wester, Borgmästare. Gurli Sjöbergs gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

Sö 26.1 kl. 17.30: Fokus i Församlingscentret. Undervisning, Stefan Löv "Andens folk". Lovsång Sofie Södergård.

Må 27.1 kl. 18: Bibelspår i Församlingscentret. Apostlagärningarna, del 5, Boris Salo. Kl. 19 samtal i smågrupper.

Ti 28.1 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för stillhet och förbön.

On 29.1 kl. 12: Taizéandakt i Johanneskapellet, Borgmästare, Wester.

Fre 31.1 kl. 19: in da House i Församlingscentrets ungdom, Mård.

SÖ 2.2 kl. 12: Gudstjänst med små och stora i Jakobstads kyrka, J-G Björk, Borgmästare. Utdelning av doplöv till barn döpta 2024. Öppen dagklubb, Tallgren. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

Må 3.2 kl. 18: Bibelspår i Församlingscentret. Apostlagärningarna, del 6, Boris Salo. Kl. 19 samtal i smågrupper.

Ti 4.2 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för stillhet och förbön.

To 6.2 kl. 13: Slegs missionssamling i Församlingscentret, Anna och Magnus Dahlbacka.

KRONOBY

Mässa: Sö 26.1 kl 10 i Kronoby fh, Boris Salo, Kristina Klingenberg, Kronoby kyrkokör.

Familjegudstjänst: Sö 2.2 kl 13 i Kronoby fh, Kavilo, Malin Storbjörk. Ljuständning för döpta under året.

Terjärv

Mässa: Sö 26.1 kl 18 i Terjärv fh, Wallis, Heikkilä, Borgmästare, Dalhem. Konfirmanderna från Terjärv deltar i mässan.

Familjegudstjänst: Sö 2.2 kl 10 i Terjärv fh, Heikkilä, Borgmästare, Barn- och Juniörkörerna. Ljuständning för döpta under det senaste året.

Nedervetil

Gudstjänst: Sö 26.1 kl 10 i Nedervetil fh, Heikkilä, Marguerithe Sandstedt-Granvik.

NYKARLEBY Föreläsning

Armenienkväll

Söndagen 26.1 kl. 18 håller teol.dr. Svante Lundgren en föreläsning i Nykarleby församlingshem med temat "Världens första kristna land – skönhetens och lidandets Armenien". Österbottningar som nyligen besökt landet medverkar och berättar om sina intryck. Andakten hålls av Lars-Johan Sandvik och efteråt blir det servering. Varmt välkomna!

NYKARLEBY Stillhet

Tyst bön

Bernice Haglund-Wikström är ny ledare för Tyst bön. Tidigare ordnades bönestunden i kyrkan, nu hålls träffarna i Nykarleby församlingshem med nästa tillfälle tisdagen den **28 januari kl. 19**. Stunden inleds med en tidebön som läses tillsammans, sedan följer bön under tystnad i ungefär 20 minuter, då man får bara vara inför Gud. Tillfället avslutas med bön om Herrens välsignelse. Den som känner sig ovan med tyst bön och vill veta mera kan komma tidigare till kl. 18.45 för mer info. Välkommen med!

Mässa: Sö 2.2 kl 18 i Nedervetil fh, Wallis, Smedjebacka, Dalhem. Ljuständning för döpta under det senaste året. Konfirmanderna från Nedervetil deltar i mässan.

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

To 23.1 kl. 11-12.30 Sopplunch: i Holm bönehus.

• **kl. 14 Nattvard vid Sandlunden:** Nygård, Forsman.

• **kl. 18-20 Språkcafé:** i huvudbiblioteket i Holm. Vi träffas över en kopp kaffe/te och pratar enkel svenska/finska tillsammans. Arr: Larsmo kommunbibliotek, FRK i Larsmo och Larsmo församling.

Sö 26.1 kl. 10 Högmässa: Nygård, Forsman, kyrkkaffe. Kyrkvärd: Björn, Björnvik, Långstranden, Kalvholmen.

On 29.1 kl. 14 Andakt vid Lövlunden: Nygård.

To 30.1 kl. 13 Anpassad nattvardsgång: i församlingshemmet, Nygård, Forsman.

• **kl. 19 Karasamling:** vid Inremissionshemmet, Boris Salo medverkar.

JAKOBSTAD Tack!

Diakonin i Jakobstad tackar

Inför julen delade diakonin i Jakobstads svenska församling ut ett stort antal bidrag och gåvor.

Privatpersoner, föreningar och samarbetspartners har i samband med julinsamlingen, men också under resten av året, donerat såväl pengar och matvaror som gåvor.

Frivilliga har gett av sin tid för att ta emot donationerna. Diakonin vidarebefordrar gåvorna till behövande hushåll i Jakobstad.

Ett varmt tack till alla som bidragit – ni ger konkret hjälp och sprider glädje i Jakobstad!

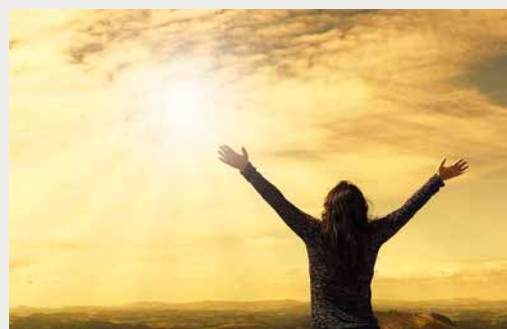

LARSMO Sjung

Lovsångsdag i Larsmo

Lördagen den 15.2 hålls en dag med undervisning kring lovsång och tacksägelse i Larsmo församlingshem. Temat är "Nu tacka Gud allt folk!".

På kvällen hålls lördagssamlingen i kyrkan. Mats Nyholm och Bo Järpehag från S:ta Clara kyrka med flera medverkar. Mer information finns på församlingens webbplats. Förhandsanmälan för lunchen senast 6.2 till pastorskansliet. tfn 040 868 6956.

Sö 2.2 kl. 10 Högmässa: kyrkoherde Max-Olav Lassilas avskedsmässa, Forsman, sång Victoria och Viktor Asplund m.fl. Efter-åt kyrklunch i församlingshemmet och kyrkoherdens avtackning i kyrkan. Meddela ev. programslag eller tacktal på förhand till Jan Nygård tfn 0400 268 916.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 26.1 kl 10 Högmässa: Nkby kyrka, Smeds, Ringwall

- **kl 12 Högmässa:** Munsala kyrka, Östman, Lönnqvist

Sö 2.2 kl 10 Baby- o knattegudstjänst: Jep-po kyrka, Östman, Lönnqvist, barnledarna

- **kl 12 Baby- o knattegudstjänst:** Munsala kyrka, Östman, Lönnqvist, barnledarna

- **kl 18 Kvällsgudstjänst:** Nkby fh, Smeds, Lönnqvist

Samlingar och grupper

Sö 26.1 kl 14 Söndagsmöte: Jeppo bönehus, Magnus Dahlbacka, info om Klippans nya stugby

- **kl 18 Armenienkväll:** Nkby fh, Svante Lundgren, L-J Sandvik

Ti 28.1 kl 13 Missionsträffen: Nkby fh

On 29.1 kl 13 Symöte: Munsala förs.lokal

- **kl 19 Missionskafé:** Pensala bönehus, B-G och M-L Nygård

To 30.1 kl 18 Språkkafé: Nkby fh

Sö 2.2 kl 14 Valmöte: Jeppo bönehus, Tomas Klemets

- **kl 18 Bön o lovsång:** ekumenisk, Hirvlax baptistkyrka, Ingmar Rönn

Må 3.2 kl 18 Missionsafton: Nkby fh,

Tomas Klemets, valmöte Slef-Nkby

On 5.2 kl 17 Samtalsgrupp: för kvinnor mitt i livet, Nkby fh, Smeds

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

Lö 25.1 kl. 18.30 Tro- och gemenskapskväll för ensamma vuxna: Lepplax bykyrka. Eivor och Nils Johansson, Boris Salo. Kaffeserve-ring, knytkalas

Sö 26.1 kl. 10 Gudstjänst: Pedersöre kyrka. Björk, Pandey, Heikkilä

- **kl. 10 Högmässa:** Esse kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Församlingskören

- **kl. 10 Gudstjänst:** Purmo kyrka. Rune Östman, Portin, H Östman. Håkan Mattjus saxofon, Strömning i Youtube

- **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus

- **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens bönehus

- **kl. 18 Kvällsmöti:** Esse förs.hem. Under-visning Österbacka. Lovsång, program för barnen. Pizza

Må 27.1 kl. 13 Symöte: Kållby bönehus. Kung

- **kl. 18 Slef Esse-Kållby valmöte:** Kållby bönehus

Sö 2.2 kl. 10 Familjegudstjänst: Pedersöre kyrka. Björk, Pandey, Skrifvars-Koskinen. Barnkören. Ljuständning för döpta år 2024. Strömning i Youtube

- **kl. 10 Familjegudstjänst:** Esse kyrka.

Österbacka, Östman, Flinck-Ahlvik, Borgmästare. Ljuständning för döpta år 2024

- **kl. 10 Familjemässa:** Purmo kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved, Nybacka. Barnkören. Ljuständning för döpta år 2024

- **kl. 18 GloriaDei-mässa:** Kyrkostrands förs.hem. Albert Häggblom, Kristian Nyman, lov-sångsgruppen Hoppet. Program för barnen, servering

Må 3.2 kl. 13 Symöte: Forsby bykyrka. Kung

- **kl 13 Salamu:** Purmo kyrkhem

Ti 4.2 kl. 13.30 Sundby-Karby symöte: Sundby byahem. Björk

On 5.2 kl. 12 Lunch för daglediga: Esse förs.hem. 12€. Jan Kanckos m.fl. Anmäl senast 29.1 till 040 310 0458

Sportlovskul: Esse församlingshem må 24.2

Sportlovsläger: Pörkenäs, 25-27.2

Se hemsidan för mera info!

Kom med!

Karakaffe: Bennäs kyrkhem.

Varje tisdag kl. 9.30

Bibel o bön: Bennäs kyrkhem.

Varje tisdag kl. 18

Bön: Purmo kyrkhem.

Varje torsdag kl. 18

KOLUMNEN

Varför sjunger vi?

KANTORS DAGAR I VASA

nu i februari: huvudgäst är den skotske prästen och psalmska-paren John L Bell, känd för de så kallade Iona-sångerna. In-för detta slår jag upp hans bok *The Singing Thing – a case for congregational song*. Frågan är: Varför sjunger vi? Bokens inne-hållsförteckning är ett svar i 10 punkter på denna fråga:

ANDERS FORSMAN

1. För att vi kan. Att sjunga är naturligt. Musiken, vår röstap-parat och vårt hörselsinne är en skapelsegåva. Vi är faktiskt skapade för sång, minns vi det?

2. För att skapa och stärka vår identitet. Vi kan inte alla ta-la på en gång tillsammans (utan att det blir kaos). Men vi kan sjunga tillsammans, och det stärker oss som grupp.

3. För att uttrycka känslor. Känslor måste ut. Sången är ett bönespråk.

4. För att uttrycka ord. Talade ord låter banala, men de får liv och mening och blir betydelsefulla när de sätts till en melodi.

5. För att minnas det förgångna. Sånger vi kan är kopplade till våra minnen, och Kyrkans sånger är kopplade till Kyrkans kollektiva minne.

6. För att berätta historier. Vi lär oss och minns bättre ge-nom sång än genom det talade ordet. Psalmerna återberättar Bibelns och Kyrkans historier.

»Vi är faktiskt skapade för sång, minns vi det?«

7. För att forma framtiden. De historier som våra sånger be-rättar formar oss, och därmed bidrar de till att forma den fram-tid vi skapar.

8. För att underlätta arbete. Arbetet går lättare om man sjung-er – minns vi det längre i vår tid? Också "gudstjänst-arbetet" löper lättare.

9. För att använda vår kreativitet. Om vi är skapade till Guds avbild är vi alla i någon mån kreativa, skapande. Sång och mu-sik är ett utlopp för kreativitetens gåva (se punkt 1).

10. För att ge av oss själva. När vi talar själva eller tillsam-mans är det ingenting särskilt märkvärdigt med det. Men när vi sjunger gör vi det med hela vårt jag, och vår röst är unik, ing-en annan har en likadan. Varje gång en församling sjunger ger den en gåva till sin Skapare.

(ALLA DESSA ORSAKER att sjunga är lika tillämpliga i ett sekulärt sammanhang, men för oss kristna kan tilläggas 11. För att lyda ett bud. "Sjung till Herrens ära, sjung en ny sång!" (Bland annat Ps. 96.)

Anders Forsman är kantor i Larsmo församling.

PEDERSÖRE Familj

Familjegudstjänst och ljuständning för döpta

På kyndelsmässodagen den 2.2 kl. 10 fi-rar vi familjegudstjänster i kyrkorna i Pe-dersöre församling. Vi tänder ljus för alla döpta under år 2024 i respektive försam-lingsdel. Välkommen!

Kl. 10 Familjegudstjänst i Pedersöre kyr-ka. Daniel Björk, Diana Pandey, Camilla Skrifvars-Koskinen. Barnkören.

Kl. 10 Familjegudstjänst i Esse kyrka.

Jimmy Österbacka, Henrik Östman, Mariann Flinck-Ahlvik, Linda Borgmästare. De som vill får ta hem doplöven från dopträdet efter gudstjänsten.

Kl. 10 Familjemässa med nattvard i Purmo kyrka. Tomas Portin, Mikaela Malmsten-Ahlsved, Bodil Nybacka. Barnkören och Häftis medverkar.

Håkan Ahlnäs är aktuell med sin utställning Svart på vitt i stadsbiblioteket i Nykarleby. FOTO: MONICA SANDSTRÖM

Tron har präglat konsten och livet

Håkan Ahlnäs har alltid varit aktiv i både kyrkliga och kulturella sammanhang. Enligt honom är kyrkans viktigaste uppdrag enkelt – att motverka ensamhet.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

NYKARLEBY Hela januari ställer Håkan Ahlnäs ut sin konst i Astasalen i Nykarleby. I utställningen "Svart på vitt" ingår också sakrala motiv. Det gör det ofta då Håkan Ahlnäs är i farten.

Redan som liten pojke såg han sin pappa måla. Håkans farbror var läkare till yrket men en duktig tecknare på fritiden. De konstnärliga anlagen går i släkten.

– Jag har ju varit pälsfarmare och har numera ateljé i päls huset. Som pälsfarmare kunde man

»Vår kyrka är stark genom sina väckelserörelser.«

med andra halvan av huvudet be för något eller tänka ut motiv till målningar medan man arbetade.

Han är känd för att varva och experimentera med olika tekniker. Han har hållit ett flertal utställningar och dessutom gett ut de två konstböckerna *Livet* och *Flanör i sex städer*.

Från yngst till äldst

Också tron har alltid varit en viktig del av Håkans liv. Han är uppvuxen i ett hem där kyrka och tro värderades högt av både föräldrar och syskon.

– Om man överdriver lite kan man säga att Jesus är min vän den bästa. Det låter ju väldigt fromt och ska inte tas så allvarligt, men ändå som en sanning.

Väckelserörelsen Kyrkans Ungdom är hans andliga hemvist, liksom den egna församlingen. Han är medlem i kyrkofullmäktige och har på ett eller annat sätt varit engagerad som förtroendevald i församlingen i flera decennier.

– Jag ställer inte upp några fler gånger, jag tycker att jag har åldern inne. Då jag började var jag nästan yngst i alla sammanhang, och nu är jag nästan äldst överallt där jag är, säger Håkan.

Då han blickar tillbaka på sina år som förtroendevald i församlingen hittar han en av höjdpunkterna rätt nära tillbaka i tiden: renoveringen av Sankta Birgitta kyrka.

– Ljudåtergivningen blev åtgärdad och ljuskronorna fick ellampor som komplement till de

levande ljusen, värmen installerades i golvet och så vidare. Det har helt klart skett förbättringar.

Du har i många år gett av din tid till församlingen. Har det gett dig något i utbyte att verka som förtroendevald?

– Jag har fått mycket från församlingen och väckelserörelserna under årens lopp.

Håkan berättar om barndomens söndagsskola i bönehuset hemma i Socklot och om tonårens första stiftsläger. Om förbundsmöten och årsfester.

– Det finns ju också en evangelisk krets här i Nykarleby och den evangeliska rörelsen har stått väldigt stark till exempel i Jeppo. Jag anser att vår kyrka är stark genom sina väckelserörelser.

Själv är han aktiv i många olika sammanhang. Han är en flitig gudstjänstbesökare, engagerad kyrkvärd och så deltar han i samtalsgruppen för män.

– Det här med gubbdagis ser jag som väldigt betydelsefullt. Det finns många ensamma människor i dag, och om en människa i ett par dörr, då har vi män ofta värre att klara oss som änklingar än kvinnor som änkor.

Att motverka ensamhet och hjälpa utslagna människor ser han som en av den världsvida kristna kyrkans viktigaste uppgifter. Det är ett arbete som inte tar slut i första taget.

– Om vi vill vara kyrka och tar det på allvar, då har vi fullt med arbete.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”Jag är en ifrågasättare”

Han är nyfiken, ger sig lätt in i nya projekt och tycker att vardagsänglarna borde lyftas fram mera. Ålänningen Jan Liljehage är tidigare företagare och båtbyggare, med bakgrund i både sjömans- och raggarkretsar. År 2018 flyttade han till Pörtom.

TEXT: PIAN WISTBACKA

NÄRPES Jan Liljehage är född och uppvuxen på Åland, men flyttade till Pörtom för sju år sedan. Hur han hamnade i Sydösterbotten? Ja, det är en ”long story”, säger han själv.

Före flytten till Pörtom bodde han på lilla Asterholma i Brändö, bara 1,4 kilometer från Houtskär. Men ön höll på att bli avfolkad. Lösningen kom när en bekant hade ett hus att erbjuda i Pörtom.

– Min dåvarande fru och jag var de sista fast boende, så det var inte ett alternativ att bo kvar.

Kulturskillnader som märks

”Oj, är det så här stor skillnad?” Så kunde Jan Liljehage tänka ibland när han landat i Pörtom efter flytten från Åland. Han förklarar det med sin uppväxt, som är präglad av sjöfart och sjömän.

– Min pappa var överstyrman, jag har varit på sjön liksom en stor del av mina kompisar på Åland. På sjön har man en lite annan kultur: man är ganska snabb i beslut, och man är snabb att hitta lösningar.

Förutom av sjömanslivet har han präglats av de raggarkretsar som han hörde till under en period. Också i de sammanhangen var diskussionerna raka och direkta.

– Garagen är en bra skola, och redan som barn insåg jag värdet av goda råd. Jag har lärt mig massor genom att lyssna och fråga, så om det krånglar när någon skruvar på något, bygger eller fixar med ljud så kan jag säga: ”Prova så här istället, det funkade för mig.”

Det verkar inte alltid vara så populärt i Österbotten, tycker han.

– Här vill man kanske hellre lära av sina egna misstag.

”Ingen äger sanningen”

Jan Liljehage beskriver sig som en person som är väldigt nyfiken och har lätt för att engagera sig i olika saker. Ibland till och med för lätt – han säger att han önskar att han gärna kunde bromsa lite innan han ger sig in i nya projekt.

På Åland arbetade han som båtbyggare och egenföretagare. Han var också politiskt aktiv,

Matbordet är bra att ha när en gitarr ska justeras. Instrumentet är en av Jan Liljehages specialiteter.

FOTO: PRIVAT

»Det borde finnas en lag på att det ska vara fifty-fifty av goda och dåliga nyheter.«

Jan Liljehage

Bor: i Pörtom, kommer ursprungligen från Åland. Är sjukpensionerad.

Familj: frun Gerd Lindén-Liljehage, som är kantor, två vuxna barn från ett tidigare förhållande, två katter.

Hobbyer: Formgivning och skapande, sång och musik, gitarrer, ljudteknik och -redigering. ”Jag håller på med att bygga upp en liten ljudanläggning igen.”

och satt bland annat i Mariehamns stadsfullmäktige och två perioder i Ålands lagting.

– Jag är en ifrågasättare. Jag har inget problem med att säga till heller. Jag har lärt mig att ingen äger sanningen!

Från livet till sjöss fick han också med sig ett annat arv – auktoritetsresistensen.

– Man respekterar inte folk bara för de titlar de har. Om en skeppare är bra, lyhörd och tydlig så respekterar man honom, om han inte är det så tycker man att han är ganska fånig.

– Jag uppfattas nog som ganska kärv och som en faktanörd. Många tycker att jag är en besserwisser. Men ibland kan folk säga att nu fick de en lösning på ett problem som de inte har märkt att de har, säger han med ett skratt.

– Jag är en sådan person som har väldigt lätt för att se lösningar.

Är det något särskilt du kommer att lägga fokus på just i år?

– Just nu har jag nyhetsfasta. Jag följde med det amerikanska presidentvalet tills det vipade över till Trump. Sedan dess har jag kollat löpsedlarna en gång om dagen – that's it. I stället vill jag fokusera på det positiva.

– Jag tycker att det borde finnas en lag på att det ska vara fifty-fifty av goda och dåliga nyheter. För varje negativ nyhet borde man också skriva om det positiva som händer, till exempel lyfta upp någon vardagsängel som sträcker till en slant när någon i kassakön har för lite pengar. Det finns så mycket positivt som man kan ta tag i, så i år ska jag försöka fokusera bort det negativa i mån av möjlighet.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Fre 24.1 kl. 18: Cafékväll med Mats Korsbäck i församlingshemmet, se puff

Sö 26.1 kl. 11: Högmässa i kyrkan, Friman, Granholm

Må 27.1 kl. 9: Promenixarna och kaffestund, efteråt sedan gemensam promenad, i egen takt.

Ti 28.1 kl. 14: Träffpunkt i Taklax i bönehuset

Ti 28.1 kl. 18: Kyrkans barntimme i Taklax bönehus

Baltikumvännernas loppis: öppet varje tisdag kl. 13–18 och lördag 1.2 kl. 13–16.

Fre 31.1 kl. 11: Närståendevårdarträff med matgemenskap och kaffe i församlingshemmet. Lunch: 12euro/person. Anmälan senast onsdag 29.1 till Hanna på tfn 044 410 1825.

Sö 2.2 kl. 1: Babykyrka i kyrkan. Insamlingen Gemensamt Ansvar startar. Servering kaffe, saft med dopp efteråt i församlingshemmet.

Friman, Granholm, Bäckman, Hofman

Må 3.2 kl. 13.30: Månadens kaffeböner i församlingshemmet.

Ti 4.2 kl. 9.30–11.30: Liten & stor i församlingshemmet

On 5.2 kl. 13.30: Missionsträff i Korsbäck skola

To 6.2 kl. 13.30: Missionsträff i Harrström Uf

Fre 7.2 kl. 11: Måltidsgemenskap. Kom och ät tillsammans, du som annars oftast äter ensam. Anmälan senast ons 5.2 till Hanna, se nummer ovan.

Tusen Tack till alla: Baltikumvännernas frivilliga, Tula-vippans daghem i Molpe, Korsnäs Apotek, Röda Korset i Korsnäs r.f, Korsnäs Lions Club, till de som möjliggjorde diakonikonserten och privatpersoner som gjorde diakonins julhjälp möjlig! Ett stort Tack även till de som donerade i diakonins nyårslåda på Sale!

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Fr 24.1 kl. 18.30: Internationell kväll i Krs kyrka. Andakt och sång, möjlighet ges att få förbön. Kvällen avslutas med servering. Johan, Debora och Anna Karin medverkar.

Sö 26.1 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Nisula, Martikainen.

Sö 26.1 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen.

Ti 28.1 kl. 19: Nådehjonens övningar inleds i magasinet invid Lfds förs.hem. Välkommen med!

On 29.1 kl. 11.30: Pensionärssamling i Lfds förs.hem. Mat, gemenskap och program. Martikainen och af Hällström.

NÄRPES Symöte

Syföreningarna startar!

Verksamheten inleds enligt följande:

Måndag 20.1 kl. 13 Symöte i Rangsby bykyrka. Blomberg. Nästa träff måndag 3.2.

Tisdag 21.1 kl. 13 Tiistaikerho i Närpes församlingshem. Örn. Nästa träff tisdag 4.2.

Måndag 27.1 kl. 13 Diakonisyföreningen i Närpes församlingshem. Grandell.

Tisdag 28.1 kl. 13 Övermark syförening i Övermarks församlingshem. Blomberg.

KORSNÄS Cafékväll

Vilda western: myt och verklighet

Välkommen på cafékväll med westerntema fredag **24.1 kl. 18** i församlingshemmet! **Kl. 18** är det hamburgerbuffé, **kl. 19** berättar Mats Korsbäck om westerns historia och sina egna resor dit.

Välj när du vill komma, men anmäl dig om du vill äta i gott sällskap! Anmäl senast 22.1 till Hanna, 044 410 1825. Kom ihåg att meddela eventuella allergier/dieter. Mat 12 euro.

NÄRPES Samling

Kväll med dikt och sång i Arken

Välkommen till dikt- och sångafton i Arken **söndag 9.2 kl. 19.00!** Majen Norrholm-Särs läser dikter och Göran Särs medverkar med solosång. Kaffeservering.

Arrangör: Musikverksamheten i Närpes församling, Gerd Lindén-Liljehage.

KRISTINESTAD Unga

Kom till Magasinet!

Magasinet för ungdomar är öppet **fredagar kl. 18.30–21**. Välkommen! Andakt kl. 20.30.

On 29.1 kl. 18: Glädjedropparnas övningar inleds i Sideby kyrka. Välkommen med i kören!
To 30.1 kl. 18: Lappfjärd kyrkokörs övningar inleds i kyrksalen i Lfds förs.hem. Välkommen med också så nya sångare!

To 30.1 kl. 19.30: Kristinestad kyrkokörs övningar inleds i Krs kyrka. Välkommen med också nya sångare!

Sö 2.2 kl. 12: Familjegudstjänst i Krs kyrka. Teir, Vättö.

Sö 2.2 kl. 18: Gudstjänst i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback, Vättö.

Ti 4.2 kl. 12.30: Missionsstugan. Vi träffas igen för att umgås och samla in medel till missionen. Vårens träffar hålls i Metodistkyrkan.

Ti 4.2 kl. 13: Kenya syförening. Vi samlas i Lfds förs.hem. Andakt, sång, gemenskap. Vi samlar in medel till Kenyamissionen. Kom med i gemenskapen!

Ti 4.2 kl. 19: Gemenskap kring Bibeln i Krs kyrka.

On 5.2 kl. 11.30: Pensionärssamling i Metodistkyrkan i Kristinestad, Staketgatan 35. Mat, gemenskap och program. Nilsson och af Hällström.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Lö 25.1 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria.

Sö 26.1 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Strömbäck, Granholm.

Må 27.1 kl. 13: Diakonisyföreningen startar verksamheten i församlingshemmet. Grandell.

Lö 1.2 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria.

Sö 2.2 kl. 18: Samling i Luthergården. Medverkande: David Otieno, Desiree Valsberg-Småros, Bernt Snickars.

Må 3.2 kl. 10: Utdelning av matkassar, Café Albert.

Må 3.2 kl. 13: Symöte i Rangsby bykyrka. Blomberg.

Ti 4.2 kl. 13: Tiistaikerho i församlingshemmet. Örn.

Övermark

Fr 24.1 kl. 18.30: Karasamling i församlingshemmet, Blomberg.

Ti 28.1 kl.13: Övermark syförening i församlingshemmet. Blomberg.

On 5.2 kl. 19: Bondesamling i församlingshemmet, Blomberg.

Pörtom

Sö 26.1 kl. 10: Gudstjänst i församlingshemmet. Sundqvist, Lindén-Liljehage.

On 29.1 kl. 13: Karasamling i församlingshemmet, Blomberg.

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Bergö

Sö 26.1 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Lax

Sö 2.2 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

Malax

To 23.1 kl. 17: Terminsstart för samtalsgrupp för personer med intellektuell funktionsnedsättning, i Övermalax församlingshem.

To 23.1 kl. 17.30: Terminsstart för barnkören i Malax kyrka

To 23.1 kl. 18.30: Terminsstart för Malax-Petalax kyrkokör, i Malax kyrka.

Fr 24.1 kl. 13: Terminsstart för MiniSocken, för åk 5–6 i Socken.

Fr 24.1 kl. 18: Lovsångskväll i Övermalax församlingshem, med förbön. Försångare: Susanna Sandell. Servering, barnpassning.

Sö 26.1 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.

Ti 28.1 kl. 13: Syföreningen i Övermalax fh.

On 29.1 kl. 13: Tro i vardagen, i Malax kyrka.

Su 2.2 klo 12: Suomenkielinen jumalanpalvelus, Övermalax seurakuntakoti. Kahvit. Norrback, Lax.

Sö 2.2 kl. 18: Gospelgudstjänst i Malax kyrka, insamlingsstart för Gemensamt Ansvar.

The Gospel Voice medverkar. Norrback, Lax

Petalax

Sö 26.1 kl. 12: Gudstjänst i församlingshemmet, kyrkkaffe. Englund, Lax.

Sö 2.2 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

KOLUMNEN

PIA GRANDELL

Pulkan och glädjen

HÄRKOMKVÄLLEN ville min yngsta dotter gå ut och åka pulka. Vi bor högt uppe i en backe så läget är optimalt för pulkåkning, men mammans energi? Inte optimal. Det finns så mycket annat jag ”måste” göra. Det är matlagning, disk, damm och tvätt i all oändlighet! Eftersom pappan är bortrest (han hör till det för mig främmande släkte som tycker att det är roligt att vara utomhus vintertid) fick dottern ta till andrahandsvalet. Mig.

Jag bet i det sura äpplet och vi gick ut. Men OJ så roligt vi hade sist och slutligen, där vi fräste fram i backen! När vi rosenkindade kom in igen var vi båda piggare och gladare och hade fått en värdefull stund tillsammans. Äpplet visade sig inte alls vara surt, utan mycket välsmakande.

*»Lek en stund,
fast du inte har lust.«*

DET SLOG MIG att det är dessa roliga och hjärtliga stunder som mina barn kommer att minnas när de blir äldre. Jag kommer ju själv ihåg hur roligt det var när mamma och pappa tog sig tid att leka med mig. Att umgås med sitt barn är inte ett problem i sig. Problemet är att jobb och vardag tar så mycket energi av många föräldrar att de helt enkelt inte orkar ge av sig själva.

Var fjärde finländare är utbränd eller i riskzonen. En enkät bland skolbarn visar att många önskar mer tid med sina föräldrar. Samma enkät visar en ökning av våld i hemmet. Skilsmässor ökar. Hela vuxenvärlden är trött.

SÅ HUR SKA vi pigga till? Vi kan börja med att träna på att lägga undan alla måsten för stunden (var inte orolig, tvätten kommer inte att vandra sin väg). Vi kan börja med att söka ljusglimtar i vardagen och glädjen i att glädja andra. Glädje har nämligen den lilla fördelen att den gynnar både givare och mottagare.

Lek en stund med ditt barn (eller barnbarn) fast du inte har lust. För egentligen har du ju inte lust att skura toan heller, men du gör det ändå. Och barnets skinande leende kommer garanterat att ge dig mer glädje än toans skinande porslin.

Det är så enkelt att göra någon glad. Håll inte tillbaka leenden, kramar, komplimanger eller en hjälpande hand. Vi borde bli bättre på att lägga energin där den hör hemma. Vi borde bli bättre på att hitta ljusglimtar i vardagen!

Pia Grandell är diakoniarbetare i Närpes församling.

MALAX Frukost

Börja veckan med frukost tillsammans med oss

Välkommen på frukost på Socken **måndagar kl. 9–9.45**, i Sockenstugan, tillsammans med Sara Brännudd och Andreas Sten. Vi bjuder på frukost och delar dagens ord. För alla åldrar!

Ger tid åt det som är viktigt

I år går Gerd Metsäranta i pension, men tillvaron lär inte bli alltför lugn trots det. – Det finns minsann att göra! säger hon.

TEXT: PIAN WISTBACKA

KRISTINESTAD Redan som liten flicka hemma i Ekenäs hade **Gerd Metsäranta** klart för sig att det var sjukskötare hon skulle bli. Yrkesbanan inledes på Knipnäs sjukhus i Ekenäs, som på den tiden var ett mentalsjukhus med kronikervård. Arbetet som vårdbiträde var givande, tyckte hon.

– Jag ville söka in till mentalvårdare, men det blev ingen kurs det året.

I stället blev det först en hjälpskötarkurs. Sjukskötare blev hon år 1983.

Redan tidigare hade hon gått en ett-årig vårdlinje på Lärkkulla i Karis. Där träffade hon på ”en Kurikkabo”. Det var Juhani Metsäranta som gick tredje året på ungdomsledarutbildningen.

– Han blev min make i sinom tid.

I dag bor paret i Kristinestad, och familjen har utökats med fem barn och sex barnbarn. Att det blev Sydösterbotten för deras del har att göra med att Juhani gjorde sin praktik i Kaskö. När det behövdes en ungdomsarbetsledare till församlingen tog en intensiv övertalningskampanj fart för att få dem dit. Då var de bosatta i Ekenäs.

– När vi sa att ”nämen, vi har ju ett barn”, sa de: ”Jo, men vi har renoverat åt er.”

– Så det var liksom bara att fara då!

Medan barnen var små var Gerd mycket hemma, och hoppade in på vikariat mellan varven. Hon studerade vidare till hälsovårdare och fick så småningom en fast tjänst i Kaskö år 2008, där hon jobbat ända tills nu. I sommar kallar pensionstiden.

Vad har du trivts bäst med?

– Det är nog alla människomöten, och att ingen dag är den andra lik. Och så vårt fina arbetsteam! Alla hjälps åt.

”Det är ju där jag står”

När Kyrkpressen ringer upp Gerd Metsäranta har hon precis gjort klart och skickat ut gudstjänstlistan med textläsare och välkomnare. Det här är bara en bland de många olika frivilliguppgifter hon åtagit sig i församlingen genom åren.

Hon har varit söndagsskollärare och

Gerd Metsäranta

Bor: i Kristinestad.

År: hälsovårdare på Kaskö välfärdsstation, går i pension senare i år.

Familj: maken Juhani, 5 barn, 6 barnbarn i åldrarna 3, 4, 5, 6, 16 och 21.

På fritiden: aktiv i församlingen, medlem i Sjuksköterskeföreningens styrelse.

Favoritbibelvers: ”Så finns nu ingen fördömmelse för dem som är i Kristus Jesus.” (Rom 8:1)

Läser just nu: *Bibelns förlorare – 44 berättelser om hopp och hopplöshet* av Charlotte Frycklund.

sjungit i kyrkokören. Suttit i diakonidirektionen och en omgång som förtroendevald. Som bäst är hon engagerad i Kristinestads distriktsråd och i Pärilbandet, gruppen för kvinnor.

– Ibland har jag känt att jag inte riktigt hinner med, men man vill ju försöka. Och så tänker jag att det är trevligt sen när jag blir pensionerad, så har jag ju mer att göra.

– Det är så viktigt för mig med tron. Det är ju där jag står, det är grunden för mig. För mig har det alltid varit naturligt att Gud finns, och att Jesus är vår frälsare. Men jag har fått växa i tron, den har djupnat genom åren.

»Tron har djupnat genom åren.«

Hur ser du på att gå i pension?

– Fast jag trivs i mitt arbete tycker jag ändå att det ska bli skönt. När man är inställd på pensionstiden så ser man den som en möjlighet. Jag har så mycket som jag kan hjälpa till med, barnbarnen och annat, om jag får vara frisk. Det finns minsann att göra! Och så har jag min trädgård här, vi har pratat om att ha ”Öppna portar” hos oss här i sommar. Våren är en väldigt fin tid att gå i pension!

– Det är väldigt viktigt för mig att få gå till kyrkan, säger Gerd Metsäranta.

FOTO: PRIVAT

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”Jag är en ifrågasättare”

Han är nyfiken, ger sig lätt in i nya projekt och tycker att vardagsänglarna borde lyftas fram mera. Ålänningen Jan Liljehage är tidigare företagare och båtbyggare, med bakgrund i både sjömans- och raggarkretsar. År 2018 flyttade han till Pörtom.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES Jan Liljehage är född och uppvuxen på Åland, men flyttade till Pörtom för sju år sedan. Hur han hamnade i Sydösterbotten? Ja, det är en ”long story”, säger han själv.

Före flytten till Pörtom bodde han på lilla Asterholma i Brändö, bara 1,4 kilometer från Houtskär. Men ön höll på att bli avfolkad. Lösningen kom när en bekant hade ett hus att erbjuda i Pörtom.

– Min dåvarande fru och jag var de sista fast boende, så det var inte ett alternativ att bo kvar.

Kulturskillnader som märks

”Oj, är det så här stor skillnad?” Så kunde Jan Liljehage tänka ibland när han landat i Pörtom efter flytten från Åland. Han förklarar det med sin uppväxt, som är präglad av sjöfart och sjömän.

– Min pappa var överstyrman, jag har varit på sjön liksom en stor del av mina kompisar på Åland. På sjön har man en lite annan kultur: man är ganska snabb i beslut, och man är snabb att hitta lösningar.

Förutom av sjömanslivet har han präglats av de raggarkretsar som han hörde till under en period. Också i de sammanhangen var diskussionerna raka och direkta.

– Garagen är en bra skola, och redan som barn insåg jag värdet av goda råd. Jag har lärt mig massor genom att lyssna och fråga, så om det krånglar när någon skruvar på något, bygger eller fixar med ljud så kan jag säga: ”Prova så här istället, det funkade för mig.”

Det verkar inte alltid vara så populärt i Österbotten, tycker han.

– Här vill man kanske hellre lära av sina egna misstag.

”Ingen äger sanningen”

Jan Liljehage beskriver sig som en person som är väldigt nyfiken och har lätt för att engagera sig i olika saker. Ibland till och med för lätt – han säger att han önskar att han gärna kunde bromsa lite innan han ger sig in i nya projekt.

På Åland arbetade han som båtbyggare och egenföretagare. Han var också politiskt aktiv,

Matbordet är bra att ha när en gitarr ska justeras. Instrumentet är en av Jan Liljehages specialiteter.

FOTO: PRIVAT

Jan Liljehage

Bor: i Pörtom, kommer ursprungligen från Åland. Är sjukpensionerad.

Familj: frun Gerd Lindén-Liljehage, som är kantor, två vuxna barn från ett tidigare förhållande, två katter.

Hobbyer: Formgivning och skapande, sång och musik, gitarrer, ljudteknik och -redigering. ”Jag håller på med att bygga upp en liten ljudanläggning igen.”

och satt bland annat i Mariehamns stadsfullmäktige och två perioder i Ålands lagting.

– Jag är en ifrågasättare. Jag har inget problem med att säga till heller. Jag har lärt mig att ingen äger sanningen!

Från livet till sjöss fick han också med sig ett annat arv – auktoritetsresistensen.

– Man respekterar inte folk bara för de titlar de har. Om en skeppare är bra, lyhörd och tydlig så respekterar man honom, om han inte är det så tycker man att han är ganska fånig.

– Jag uppfattas nog som ganska kärv och som en faktanörd. Många tycker att jag är en besserwisser. Men ibland kan folk säga att nu fick de en lösning på ett problem som de inte har märkt att de har, säger han med ett skratt.

– Jag är en sådan person som har väldigt lätt för att se lösningar.

Är det något särskilt du kommer att lägga fokus på just i år?

– Just nu har jag nyhetsfasta. Jag följde med det amerikanska presidentvalet tills det vipade över till Trump. Sedan dess har jag kollat löpsedlarna en gång om dagen – that’s it. I stället vill jag fokusera på det positiva.

– Jag tycker att det borde finnas en lag på att det ska vara fifty-fifty av goda och dåliga nyheter. För varje negativ nyhet borde man också skriva om det positiva som händer, till exempel lyfta upp någon vardagsängel som sträcker till en slant när någon i kassakön har för lite pengar. Det finns så mycket positivt som man kan ta tag i, så i år ska jag försöka fokusera bort det negativa i mån av möjlighet.

»Det borde finnas en lag på att det ska vara fifty-fifty av goda och dåliga nyheter.«

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas sockenförsamling:

Sö 26.1 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

On 29.1 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Otto Lindén, Robert Helin.

Sö 2.2 kl. 12: Kyndelsmässodagens familjemässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Solveig Björklund-Sjöholm, Hanna Lehtonen. – kl. 19: Kyndelsmässodagens ljusmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Patrik Sundell, Hanna Lehtonen.

On 5.2 kl. 18: Kvällsmässa med Runebergs psalmer i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Hanna Lehtonen.

Nagu sockenförsamling:

Sö 26.1 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

Sö 2.2 kl. 18: Tomasmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Mikael Granlund.

Korpo sockenförsamling:

Sö 2.2 kl. 11: Kyndelsmässodagens högmässa i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

Houtskärs sockenförsamling:

Sö 26.1 kl. 11: Högmässa i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund. Församlingsmusiker Uma Söderlund avtackas med anledning av sin pensionering i samband med kyrkkaffet efter högmässan.

Sö 2.2 kl. 15: Kyndelsmässodagens familjemässa i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Caroline Törnqvist, Mikael Granlund.

Iniö sockenförsamling:

Sö 2.2 kl. 13: Kyndelsmässodagens högmässa i Iniö kyrka, Otto Lindén, Robert Helin.

ÅBO

Iör 25.1:

– kl. 16: Föreläsning om barn med NPF av Petra Boman, neuropsykolog vid Folkhälsans mottagning för barn, unga och familjer i Åboland, Aurelia.

sön 26.1:

– kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Liljeström (pred), Björkgren (lit), Danielsson, Söderlund. Gudstjänstgrupp Rut medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe. Skribastart för skribagrupporna ÅSF1–3 efter högmässan.

Nytt år, nya möjligheter

Vad vill du göra år 2025? Kanske sjunga i kör (kolla in utbudet i din församling eller i grannförsamlingen). Kanske gå regelbundet i kyrkan? Kanske delta i en samtalsgrupp eller uppleva en intressant föreläsning. Kanske bjuda ut din kunskap och tid som frivillig. Du hittar en massa möjligheter på dessa sidor!

mån 27.1:

– kl. 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Eva Menon: Om att vara volontär i Uganda.

– kl. 17.30–20: Träff för unga vuxna, Aurelia.

– kl. 19–20: Stillhetens yoga, Domkyrkan. Ta med underlag.

tis 28.1:

– kl. 12–12.15: Lunchbön, Domkyrkan.

– kl. 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia.

– kl. 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 29.1:

– kl. 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– kl. 13: Frukostklubben, Teini (Nylandsg. 1, Åbo). Jessica Rosenholm: Om nanoantibiotik och annat nytt inom farmacin. Anmälan senast 27.1 kl. 10 hedvig.langbacka@abo.fi.

– kl. 13.30–16: Barnhålan för åk 3–6, Aurelia.

– kl. 18–19.30: Äventyrsklubben, Aurelia. För 3–9-åringar, max 25 barn/gång. Anmälan senast 28.1 janna.koivu-nen@evl.fi.

– kl. 18–19.30: Andlig fördjupning – samtalsgrupp, Aurelia.

tor 30.1:

– kl. 9.30–11.30: Familjecafé, Aurelia.

fre 31.1:

– kl. 10.30–12: Närtståendecafé, Kvarterklubben (Henriksg. 9, Åbo). I samarbete med Folkhälsan, Egentliga Finlands Minnesförening. Anmälan senast 30.1 Eva Björkqvist tfn 040–5165 679.

sön 2.2:

– kl. 12: Högmässa, Aurelia. Björkgren (pred), Wikstedt (lit), Danielsson, Söderlund. Gudstjänstgrupp medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 3.2:

– kl. 12–12.15: Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

– kl. 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Lunch till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.

– kl. 19–20: Stillhetens yoga, Domkyrkan. Ta med underlag.

tis 4.2:

– kl. 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia.

– kl. 18: Tyst meditation, Aurelia.

JOMALA Mässa & lunch

Festmässa och kyrklunch för GA

Söndag den 2.2 kl. 11 festmässa för alla åldrar i kyrkan, därefter lunch i Olofsgården till förmån för insamlingen Gemensamt ansvar. Frivillig avgift.

ÅBO Retreat

Tyst retreat för vårdare i Rimito i april

Jobbar du inom vården eller är anhörigvårdare i Åboland? Åbo svenska församling ordnar en tyst retreat 25–27.4.2025 speciellt för vårdare. Under retreaten har du möjlighet att vila och vara ute i naturen. Inga förhandskunskaper behövs. Vi följer den kristna traditionen med tideböner, vägledningar och meditationer. Allt program är frivilligt.

Stiftelsen Eschnerska Frilasarettet sr har beviljat medel för retreaten. Deltagaravgiften är endast 30 euro. Anmälningslänken öppnas 3.2.2025 på vår hemsida abosvenskaforsamling.fi/retreater.

Kontaktperson: Retreatledare Maria Björkgren-Vikström

Afternoon tea med allsång på vändagen

Bjud en vän på vändagsfika eller kom och unna dig själv en trevlig eftermiddag. Vi bullar upp med kakfat (både sött och salt) **fredag 14 februari kl. 13.00** i S:t Görans församlingshem. Pris: 15 €, som går oavkortat till insamlingen Gemensamt Ansvar. Anmäl dig senast 6 februari till pastorskansliet, tfn 018-5360.

ons 5.2:

- kl. 10-12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.
- kl. 13.30-16: Barnhålan för åk 3-6, Aurelia.
- kl. 18-19.30: Familjepyss, Aurelia. Anmälan senast 4.2 till janna.koivunen@evl.fi.
- kl. 18.30-19.30: Bönegruppen, Aurelia.

tor 6.2:

- kl. 9.30-11.30: Familjecafé, Aurelia.
- kl. 11: Knattekyrka, Aurelia. Björkgren.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Fre 24.1 kl. 13.30 Andakt på Rönngården: Kafeservering

Sön 26.1 kl. 11 Högmässa: Äng, Serell, Hansen

Sön 2.2 kl. 11 Festmässa: Äng, Serell, Erlandsson

Tors 6.2 kl. 23 Herrlunch i Olofsgården: Anmälan till kansliet senast 4.2

MARIEHAMN

SÖ 26.1 kl. 11.00 Ungmässa: i S:t Görans kyrka. Kyrkkaffe. *

TO 30.1 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.

TO 30.1 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.

SÖ 2.2 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *

TO 6.2 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.

TO 6.2 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.

*=Livestreaming på församlingens Facebook-sida.

VÄSTÅBOLAND Mässor

Kyndelsmässa, Tomasmässa och Runeberg i Väståboland

På kyndelsmässodagen **söndagen den 2.2** uppmärksammar Väståbolands svenska församling alla barn som döpts under fjolåret och dopfåglarna i kyrkans dopträd i Pargas kyrka delas ut till dopfamiljerna. Familjemässa firas i Pargas kyrka **kl. 12** och i Houtskärs kyrka **kl. 11**. I Nagu kyrka erbjuds en alternativ mässa i form av Tomasmässa **kl. 18** på kyndelsmässodagskvällen.

Eftersom **Runebergsdagen 5.2** i år infaller på en onsdag blir kvällsmässan **kl. 18** i Pargas kyrka en mässa med Runebergs psalmer. Välkommen till kyrkan!

PIA GRANDELL

Pulkan och glädjen

HÄRKOMKVÄLLEN ville min yngsta dotter gå ut och åka pulka. Vi bor högt uppe i en backe så läget är optimalt för pulkåkning, men mammans energi? Inte optimal. Det finns så mycket annat jag "måste" göra. Det är matlagning, disk, damm och tvätt i all oändlighet! Eftersom pappan är bortrest (han hör till det för mig främmande släkte som tycker att det är roligt att vara utomhus vintertid) fick dottern ta till andrahandsvalet. Mig.

Jag bet i det sura äpplet och vi gick ut. Men OJ så roligt vi hade sist och slutligen, där vi fräste fram i backen! När vi rosenkindade kom in igen var vi båda piggare och gladare och hade fått en värdefull stund tillsammans. Äpplet visade sig inte alls vara surt, utan mycket välsmakande.

»Lek en stund, fast du inte har lust.«

DET SLOG MIG att det är dessa roliga och hjärtliga stunder som mina barn kommer att minnas när de blir äldre. Jag kommer ju själv ihåg hur roligt det var när mamma och pappa tog sig tid att leka med mig. Att umgås med sitt barn är inte ett problem i sig. Problemet är att jobb och vardag tar så mycket energi av många föräldrar att de helt enkelt inte orkar ge av sig själva.

Var fjärde finländare är utbränd eller i riskzonen. En enkät bland skolbarn visar att många önskar mer tid med sina föräldrar. Samma enkät visar en ökning av våld i hemmet. Skilsmässor ökar. Hela vuxenvärlden är trött.

SÅ HUR SKA vi pigga till? Vi kan börja med att träna på att lägga undan alla måsten för stunden (var inte orolig, tvätten kommer inte att vandra sin väg). Vi kan börja med att söka ljusglimtar i vardagen och glädjen i att glädja andra. Glädje har nämligen den lilla fördelen att den gynnar både givare och mottagare.

Lek en stund med ditt barn (eller barnbarn) fast du inte har lust. För egentligen har du ju inte lust att skura toan heller, men du gör det ändå. Och barnets skinande leende kommer garanterat att ge dig mer glädje än toans skinande porslin.

Det är så enkelt att göra någon glad. Håll inte tillbaka leenden, kramar, komplimanger eller en hjälpande hand. Vi borde bli bättre på att lägga energin där den hör hemma. Vi borde bli bättre på att hitta ljusglimtar i vardagen!

Hennes jobb blev pjäs

Anna Brummer ville visa världen vad som händer då man tar in musik på en palliativ avdelning. Så tillkom föreställningen "Vid livets gräns".

TEXT: REBECCA PETTERSSON

VANDA Anna Brummer har jobbat som både kantor och musikpedagog för småbarn. Genom åren har hennes arbetsbild skiftat och ändrat form, men musiken har gått som en röd tråd genom arbetslivet.

– Då jag jobbade som kantor i Matteus församling blev musiken ett redskap för att stöda barnfamiljerna, säger Anna Brummer.

Sedan dess har hon erfarit hur musiken kan ge stöd och vila både i livets startgrop och slutskede. För tio år sedan lämnade hon arbetet som kantor och började jobba som frilansande sjukhusmusiker.

Det var genom studier i publikarbete som Anna Brummer fick i uppgift att ta sitt musikaliska kunnande till nya platser, att bygga kontakter och förtroende. Hon valde att ta musiken till palliativa sjukhusavdelningar.

Konceptet var enkelt. Hon besökte patienterna på deras rum enligt personalens förslag och frågade om hon fick spela eller sjunga för dem. Hon bad dem önska låtar och strävade efter att uppfylla önskemålen.

– *Höstvisan* hör till de vanligaste önskemålen på svenska.

Eftersom jobbet på sjukhuset ingick i studier skrev hon dagbok över vad hon var med om.

– Efter varje arbetsdag funderade jag över de patienter som jag hade träffat och vad som varit det mest berörande som hänt under dagen. Jag skrev ner händelseförlopp som fått mig att stanna upp, och det föddes nya frågor i mig.

I ett år förde hon fragmentariska anteckningar. Hon sparade inga namn och skrev inte ner något som kunde identifiera patienterna, men hon sparade speciella stunder mellan sidorna i en anteckningsbok.

Platser som är osynliga för omvärlden

Med tiden började hon känna en längtan efter att berätta om sitt arbete.

– Jag önskar ju att det fanns tillgång till musik på alla sjukhus och i alla krissituationer. Jag ville öppna upp kring vad som händer mitt i lidandet då någon kommer med musik.

Lägligt nog ingick Anna Brummer samtidigt i en teatergrupp. Hon visade upp sina anteckningar för gruppens regissör, och så blev det

Anna Brummer och Helena Ryti spelar "Vid livets gräns", en föreställning som beskrivits med ord som "tröstefull", "gripande" och "berörande". FOTO: ANTTI HAANPÄÄ

ett manus. I mars 2019 började Anna Brummer och skådespelaren Helena Ryti turnera med föreställningen "Vid livets gräns".

– Det arbete som sker i sjukhusrummet är osynligt för omvärlden. Jag såg det som viktigt att berätta vad som verkligen händer, hur musiken kan lindra lidandet, hjälpa, trösta och stöda.

»Höstvisan hör till de vanligaste önskemålen på svenska.«

Allvarligt, men inte tungt

Sedan dess har det blivit 80 föreställningar runt om i Finland. Anna Brummer och Helena Ryti har spelat för församlingar, pensionärsföreningar, vårdpersonal, volontärer och studerande.

I "Vid livets gräns" möter publiken några av de händelser och livsöden som Anna Brummer mötte och plitade ner under sina studier, i början av sin karriär som sjukhusmusiker.

– Helena Ryti är en stor del av hemligheten

till att det blir så levande. Under den 45 minuter långa föreställningen transformerar hon sig till tio olika karaktärer, hon spelar allt från volontär till patient och sköterska. Hon är alldeles oslagbar.

Trots det allvarliga temat är det inte en tung föreställning.

– Då temat är döden kan det bli en tröskel till att våga komma, men folk brukar vara glada över att de kommit.

Anna Brummer blev nyligen pensionär, och det är egentligen också Helena Ryti. Men ingen av dem är riktigt redo att lägga ner. De spelar vidare enligt efterfrågan.

"Vid livets gräns" i Vanda

Föreställningen "Vid livets gräns" spelas tisdagen den 18 mars klockan 18.00 i S:t Lars kapell. **Svenska kulturfonden** understöder föreställningen i Vanda.

TYSTNADEN TALAR ÄR EN RETREATBILAGA FRÅN RETREATGÅRDEN SNOAN.

Ett sextioal gåster tog plats i tältet på Snoans gård för att fira festmessa och 50-årsfest. FOTO: KALLE SÄLLSTRÖM

Snoan firades med soligt 50-årskalas

I drygt femtio år har Snoan i Lappvik varit hem för en älskad retreatgård – faktiskt den första i sitt slag i hela Finland. Vilka spår har retreatgården satt under sitt halvsekel?

Text och foto: **Pian Wistbacka**

På Snoans gräsmatta hade ett festtält slagits upp. Där samlades glada Snoan-vänner för att fira retreatgården med festmessa, lunch, sång och tal en solig söndag i september. Extra festligt blev det hela genom att jubileet ingick i den *Stillhetens festival* som gick

– Jag skulle inte vara den människa jag är idag om det inte vore för Snoan! sa Katarina Gäddnäs (till vänster). Laxsoppan avnjöts i sällskap av Snoans huskaplan Maria Repo-Rostedt.

av stapeln i Stora prästgården i Karis och på Snoan den 13–15 september 2024.

Vad betyder Snoan för dig?

Några av festdeltagarna berättar.

ARLA NYKVIST

– Snoan har betytt allt! Jag har varit med på allt som bjudits. Här känns det tryggt och varmt. Man får vara sig själv, man har en dörr att stänga och får vara där med sina tankar. Man är ensam och man är i gemenskap. Det är rofyllt, det spelas musik till maten, och maten är god och hälsosam.

Forts. på följande sida. ►

ANITA HALLBERG

– Man är ofta lite olycklig när man kommer på retreat, men man är alltid lycklig när man far hem!

JOEL SJÖGREN

– Snoan är en unik miljö – lite som Mumin-dalen mitt i skogen! Jag har varit här i trakten mycket om somrarna och vill gärna understödja verksamheten och ta del av gemenskapen här. Det finns också mycket intressant historia här.

KARIN STRANDBERG

– Min favoritplats på Snoan är kapellet. Det var en omstörtande upplevelse att stiga in i kapellet, att få omfamnas av en gudsnärvaro och en värme som jag sedan aldrig stigit ut ur.

STEFAN FORSÉN

Retreatstiftelsens ordförande

– Hela Snoan har byggts av människor som har gett mycket. Många har gett av sin tid och många har uppoffrat mycket. Någoting av det här hoppas jag att fortsätter och breddas.

CAROLINE SANDSTRÖM

– Retreaten har varit jätteviktig för mig, och den har jag upplevt i huvudsak på Snoan. Det är jättefint att också unga människor har hittat Snoan. Det finns en längtan efter det andliga, och jag tror att Snoan har ett svar på den längtan.

HÅKAN OCH MARITA HELLBERG

Som goda vänner till Snoans grundare **Marga Ahlqvist** och **Märta Sohlberg** har paret Hellberg varit engagerade i retreatgården ända från start.

– Vi var med om de första små retreaterna här och var sedan med och jobbade praktiskt. Vi var också husfolk i många år. Alla våra barnbarn har varit med här på talkodagar. Det finns så många kollektiva element som bär Snoan! Spontana, plötsliga – och långvariga.

GLÄNTAN – SÖK LJUSET!

Gläntan heter ett splitternytt nätverk i Borgå stift. Nätverket finns till för att hjälpa den som är intresserad av kristen spiritualitet att hitta andra med samma intresse.

Text: **Pian Wistbacka**

Jag hade en dröm, säger **Maria Repo-Rostedt**. – En dröm om att alla som bär på en gudslängtan i våra församlingar, en längtan efter andlig fördjupning, skulle hitta en plats där de kan känna sig hemma.

När hon delade sin dröm visade det sig att det också fanns många andra som hade samma längtan. En frukt av de samtal som fördes är det nya nätverket för spiritualitet i Borgå stift – Gläntan.

Nätverket initierades av biskop **Bo-Göran Åstrand**. I kärngruppen för Gläntan-nätverket finns för tillfället **Pia Bengts** och **Heidi Juslin-Sandin** på domkapitlet, **Kalle Sällström** på Församlingsförbundet samt Maria Repo-Rostedt, kaplan i Karis-Pojo svenska församling och huskaplan på Snoan.

Alla är de överens om att ett nätverk behövs. Pia Bengts säger att det finns ett stort intresse för nya spiritualitetsformer, ett slags nya ”andliga övningar”.

– Det är fråga om olika uttryck för andlighet, olika sätt att söka en gudsnärvaro eller -medvetenhet.

Det kan handla om olika grenar av andlig fördjupning som retreat, pilgrimsvandring, Stillhetens yoga eller helig dans. Det kan också handla om andlig vägledning.

Och ja, som Pia Bengts påpekar är ju varken retreat, pilgrimsvandring eller heliga danser särdeles ”nya”. Tvärtom har de alla mycket gamla anor, även om de varit på paus en längre tid i luthersk tradition.

Mötesplats: Stillhetens festival

Ett slags startskott för Gläntan-nätverket var Stillhetens festival som ordnades i september 2024. Helgen kulminerade i 50-årsfesten på Snoan. Under festivalhelgen fick deltagarna både nätverka och prova på olika former av spiritualitet, med allt från helig dans till andlig vägledning i grupp.

Tanken är att Stillhetens festival ska kunna bli en återkommande mötesplats i Borgå stift för alla dem som är intresserade av spiritualitet och nätverk för andligt liv.

När arrangeras Stillhetens festival nästa gång?

– Nu i år blir det nog inte, men eventuellt 2026. För det är ju helt klart, det finns en beställning. Vi behöver ordna de här plattformarna, och vi har platser där vi kan ordna dem. Och sen ser vi vilka samarbetspartner vi hittar. Det är viktigt att vi rör oss över hela stiftet, säger Heidi Juslin-Sandin.

Stötas och blötas

Den första Stillhetens festival präglades av samstämmighet och glädje. Men Heidi Juslin-Sandin säger att också frågor som inte är alldeles enkla gärna kan få ta plats i det fortsatta samtalet.

– Jag tror att det är viktigt att det finns ett forum för spiritualitet där man kan mötas och diskutera – också om sådant som är svårt, säger hon.

– Spiritualitet är så otroligt mycket, och ett gudsmöte kan se så olika ut beroende på vilken tradition du kommer ifrån. Jag tror att det är viktigt att vi stöts och blöts mot varandra i det här. Att vi ser att vi är människor skapade av Gud men att vi i de här sammanhangen kan vara ganska olika.

Att vara av olika mening behöver inte vara farligt, menar hon.

– Vi behöver inte rädas det att vi har olika åsikter, olika utgångspunkter, olika sätt att se, så länge vi är på det klara med att vi alla tillhör samma familj.

En plattform för hela stiftet

Gläntan-nätverket planerar nu att samla information om vad som ordnas på olika håll i stiftet när det gäller retreat, pilgrimsvandring och annat som är kopplat till spiritualitet. Uppgifterna skulle finnas samlade så att de är lättillgängliga för alla. Till exempel för den som tycker om att vandra och kanske vill testa att gå med en grupp i någon annan församling än sin egen skulle det underlätta.

Spiritualitet

• Betyder andlighet och andligt liv. Termen kommer från det latinska ordet *spiritualis* (= andlig).

• Spiritualitet är andligt liv där tron utövas praktiskt, speciellt tillsammans med andra kristna. Till det andliga livet hör bland annat att delta i mässan, stillhet och meditation, gemenskap med andra troende, andaktsstunder, andlig sång, retreat, bibelläsning och bön. Källa: evl.fi

Maria Björkgren-Vikström festtalade på Stillhetens festival i Stora prästgården i Karis. FOTO: KALLE SÄLLSTRÖM

Workshop om helig dans i Karis kyrka med Hanna-Maarit Kohtamäki (i grön tröja). Den heliga dansen har uråldriga rötter. Ofta utförs den som en cirkeldans av meditativ karaktär. FOTO: KALLE SÄLLSTRÖM

– Nu måste man veta att man ska söka till exempel på "Ekenäsnejdens pilgrimer" eller "Kyrkvandring på Åland", konstaterar Pia Bengts.

– Vi vill gärna skapa en plattform där man kan samla och sprida informationen.

Ett annat fokus för Gläntan är att ordna utbildning och kurser för dem som är intresserade.

”*Det är fråga om olika sätt att söka en guds-närvaro.*”

”Min längtan är inte bara min”

För Maria Repo-Rostedt har många pusselbitar fallit på plats i och med Gläntan-nätverket.

– I mitt uppdrag som huskaplan på Snoan ser jag att jag på många sätt förvaltar och vidareutvecklar det arv som **Marga Ahlqvist** startade när hon tog retreatrörelsen till Finland. Hon hade en dröm, hon delade den med **Märta Sohlberg**, och tillsammans grundade de Snoan.

Det var en dröm som hade närts i många år. På samma sätt har Gläntan vuxit fram ur många människors längtan om fördjupning och förnyelse.

– Det här nätverket är mitt sätt att dela min dröm med andra, säger hon.

En bekräftelse för henne var Stillhetens festival och den uppslutning festivalen fick.

– Min längtan är inte bara min, det är också andras längtan. Vi hoppas att nätverket kan fortsätta på samma sätt, att det inte är toppstyrt utan att människor kan hitta ett forum för att förverkliga sin längtan.

Välkommen in i Gläntan!

Gläntan – nätverket för spiritualitet i Borgå stift är öppet för alla. Tanken är att nätverket byggs upp efterhand, tillsammans. Mer information ger Heidi Juslin-Sandin på domkapitlet, tel. 040 142 5217, e-post: heidi.juslin-sandin@evl.fi.

BOKNYHET!

Stillhetens gemenskap

Glimtar från retreatgården Snoan

”Låt glädje bli min följeslagare i dag!”

Snoans jubileumsbok bjuder in till retreatens värld. Här finns texter i Snoans anda och meditationer att läsa och använda hemma. Texter, böner och andakter varvas med färgglada bilder från retreatgården under olika årstider. Några recept ur Snoans skafferier ingår också.

Texter av Stefan Forsén, Liselotte J Andersson, Claus Terlingen, Sofia Torvalds, Virva Nyback, Kent Danielsson, Katarina Gäddnäs, Ann-Sofi Storbäck, Yvonne Hoffman med flera.

168 sidor, pris 30,50, inbunden.

Beställningar: Fontana Media, www.fontanamedia.fi, info@fontanamedia.fi, tfn 040 831 5897.

ÖPPNA RETREAT PÅ SNOAN 2025

De öppna retreaterna på Snoan riktar sig till alla intresserade, retreaterna kräver ingen förkunskap. Retreatmiljön erbjuder en kravlös och stilla miljö för eftertanke, andaktsliv, återhämtning och inspiration. Välkommen på retreat!

VINTERRETREAT 17-19.1

Den traditionella ”stick- och bönretreaten” bjuder dig till en helg på Snoan. Dagarna bjuder på vila och meditation varvat med stickning eller annat handarbete. Du är lika välkommen med eller utan handarbete och retreaten lämpar sig bra för dig som deltar för första gången. Vi bryter tystnaden ett par gånger vid samling i brasrummet, för den som önskar. Retreatledare är Carita Österberg, diakon och retreatledare och Birgitta Udd, retreatledare och retreatkoordinator vid Snoan. Pris: 220 €.

VARDAGSRETREAT 4-6.2

Retreat betyder att dra sig undan. På en retreat får du ta en paus från vardagen och ge dig tid att stanna upp. Det är ett tillfälle för dig att hinna ifatt dig själv och reflektera över vad som är viktigt i livet. På Snoan får du vara i en kravlös omgivning som kan kännas ovan, men också befriande. Du har ett eget rum och du får gå till färdigdukad matbord. I kapellet ges det rum för morgonmässor, tideböner (andakter) och meditationer. Retreatledare Björn Öhman, kyrkoherde emeritus. Pris: 220 €.

HUSFOLKSUTBILDNING PÅ SNOAN 7-9.2

Husfolket på retreatgården Snoan är frivilliga medarbetare som med sin arbetsinsats och närvaro skapar möjligheter för andra människor att gå in i retreatens vila och stillhet. Husfolket sköter praktiska uppgifter på Snoan under retreaterna, som att duka matbord, elda i brasorna och tända ljuslyktor under de mörka tiderna och ringa i klockor, samt övriga uppgifter enligt intresse och kunnande. Välkommen med i gänget och på vår utbildningshelg! Begränsat antal platser. Utbildningen är gratis.

RETREAT MED STILLHETENS YOGA© 7-9.3

Stillhetens yoga är en mjuk och meditativ form av kristen yoga och har utvecklats av sjukhusprästen och retreatledaren Heli Harjunpää. Under övningarna öppnar vi oss för Guds närvaro med kroppen, psyket och andligheten. I övningarna ingår bibeltexter, psalmver-

ser och både traditionella och nyskrivna böner. Utgångspunkten är att varje kropp är en unik gåva av Gud. Stillhetens yoga passar därför alla. Vi kommer att göra övningarna sittande på stol eller stående. Mera information: Maria Repo-Rostedt, maria.reporostedt@gmail.com. Pris: 220€

RETREAT I FASTAN 13-16.3

Att vara på en retreat är som en resa, att färdas utifrån inåt, från stress och krav till stillhet och vila. Ibland tar det tid att landa, att återhämta sig och att på riktigt lyssna inåt. En fyra dagars retreat vill hjälpa dig på den vägen. Under dagarna ges du en möjlighet att finnas i en kravlös omgivning där du deltar i det som du just då behöver. Retreatledare: Henrika Lemberg, diakon och retreatledare. Pris: 270€

STIFTSRETREAT FRÅN SNOAN 21-23.3

Välkommen att delta i retreat var än du finns! Från retreatgården Snoan sänder vi under veckoslutet introduktion, tideböner och vägledning, som du kan delta i hemifrån via Youtube. Vi är tillsammans, fast på skilda håll. Fyll resten av tiden med sådant du vill göra: promenader, vila, läsning, arbete, lugna måltider och annat du tycker om att göra. På söndagen uppmanar vi alla deltagare att gå till den egna församlingen på gudstjänst som avslutning.

VÅRRETREAT MED BISKOP BO-GÖRAN ÅSTRAND 11-13.4

”I Guds tystnad får jag vara, ordlös, stilla, utan krav. Klara rymder, öppna dagar, här en strand vid nådens hav.” En retreat är en plats och ett tillfälle där du får vara i fokus på ett kravlöst sätt. Du får lämna alla dina måsten och borden och låta retreatens kravlösa tystnad hela dig. I retreatens meditationer, tideböner och mässor får du andas in och andas ut. Pris 220 €.

VANDRINGSRETREAT 16-18.5

En retreat som vill ge dig tid till vila, att återhämta kraft och återknyta kontakten till ditt innersta. Det kan ske genom retreatens byggstenar i tideböner och mässorna, samt i

de tysta gemensamma vandringarna som sker ett par gånger per dag. För dig som inte varit på retreat tidigare är vandringsretreaten en bra början att prova på. Retreatledare: Claus Terlinden, präst och retreatledare. Pris: 220 €.

VIA SILENTII BÖNEGEMENSKAPENS SOMMAR PÅ SNOAN 15.6-17.8

Bönegemenskapen Via Silentii är en öppen klostergemenskap inom Hiljaisuuden ystävät som inbjuder att leva i en rytm av tystnad och samtal, bön och arbete, måltider och vila. Man kan delta några dagar eller en vecka, få ett avbrott från vardagen och vara en del av en välkomnande och accepterande gemenskap. I sommar kommer gemenskapen att verka ett par månader på Snoan och välkomna alla som vill vara en del av bönegemenskapen! Huvudspråket är finska, men det går bra att vara med också på svenska. Mera information och anmälningar på www.viasilentii.fi.

TIO DAGARS IGNATIANSK RETREAT MED PERSONLIG ANDLIG VÄGLEDNING 1-12.9

Ignatius av Loyola skapade ett trettio dagar långt retreatprogram med personlig andlig vägledning. På Snoan genomförs de som tre tiodagarsretreat och då följer man samma schema som Ignatius skapade. För att kunna delta i tio dagars ignatiansk retreat bör man ha deltagit i Introduktion till ignatiansk andlig vägledning. Retreatledare: Susanne Carlsson, präst och andlig vägledare verksam i Sverige och England och Ulla Käll, diakon, retreatledare och andlig vägledare, verksam i Norge. Pris 650 €.

RETREAT MED SYMBOL-DRAMA 19-21.9

Retreatledare: Marianne Hagbarth, psykolog, psykoterapeut och symboldramaterapeut och Virva Nyback, präst, ignatiansk retreatledare och symboldramaterapeut. Förfrågningar och anmälningar Chris-Marie Törnroos, chrismarie.tornoos@gmail.com. Pris 240 €.

RETREAT FÖR NÄRSTÅENDE TILL MISSBRUKARE 3-5.10

Du som är närstående till missbrukare, varmt välkommen på retreat! Kom och få styrka av tystnaden och naturen. KRAN rf ordnar en gratis retreat för närstående till missbrukare på retreatgården Snoan. Det finns 12 platser på retreaten. Varje deltagare får ett eget rum, alla måltider ingår. Under retreaten finns chans till enskilda samtal med retreatledaren. Anmälningar till kran@kran.fi. Mer information: verksamhetsledare Mette Strauss, mette.strauss@kran.fi eller 050 410 7001.

HÖSTRETREAT 10-12.10

När vardagens stress känns för tung kan några dagar på en retreat vara ett sätt att få vila. I tystnaden får du vara, andas ut och andas in. Friheten att välja om du deltar i morgonmässorna, meditationerna och tideböner är ett sätt att säga: Kom som du är. Pris 220 €.

SKRIVARRETREAT 7-9.11

I årets skrivaretreat får vi inspiration till att se på oss själva utifrån några bibeltexter. Retreatens tystnad och andaktsliv varvas med ett par skrivövningar, där vi får inspiration och får inspirera varandra. Retreatledare: Susanne Montin, terapeut i psykosyntes och handledare i biblioterapi och Ann-Sofi Storbacka, präst och familjerådgivare med lång erfarenhet i att leda litteraturgrupper. Pris: 220 €.

RETREAT FÖR PEDAGOGER 14-16.11

Välkommen på en vilsam och kravlös retreat för pedagoger på alla stadier som arbetar både i kommun och församling. Under några dagar får du vila i tystnaden och lyssna till dig själv. Retreatens kännetecken är kravlöshet och frivillighet. Programmet består av morgonmässor, meditationsstunder och vägledning. Det finns gott om tid för vila och promenader. Retreatledare: Maria Repo-Rostedt, småbarnspedagog, retreatledare, präst och Mirva Sandén, sakkunnig i småbarnspedagogik. Pris: 220 €.

Bidrag för retreat

Snoans vänner är en fristående förening som stöder verksamheten vid retreatgården ekonomiskt och praktiskt. Snoans vänner kan bevilja understöd för deltagande i retreat.

Vill du ansöka om retreatbidrag kontakta

Snoans vänners ordförande Maria Lindberg, maria.lindberg@evl.fi eller tfn 045 132 1566.

Om du vill ge ett bidrag till Snoans vänner och på det sättet möjliggöra verksamheten på retreatgården kan du betala in på Aktias konto IBAN FI71 4055 2650 0004 76, BIC HELSFIHH.

Kontaktuppgifter

Anmälningar till retreat och mera

information: www.snoan.fi

Lappviks gårdsväg 22 B, 10820 Lappvik

Retreatkoordinator Birgitta Udd

Tfn 040-630 7771, e-post: kontakt@snoan.fi

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 24.1 Sara Torvalds, Karis

Måndag 27.1 Elina Sagne-Ollikainen, Helsingfors

Tisdag 28.1 Fred Wilén, Esbo

Onsdag 29.1 Sanna Ek, Närpes

Torsdag 30.1 Sanna Ek, Närpes

Fredag 31.1 Sanna Ek, Närpes

Måndag 3.2 Mia Anderssén-Löf, Borgå

Tisdag 4.2 Maria Olin, Åbo

Onsdag 5.2 Luisa Tast, Malax

Torsdag 6.2 Ina Laakso, Helsingfors

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 26.1 Gudstjänst med Missionskyrkan i Borgå. Predikant: Roger Andersson. Mötesledare: Fanny Backman. Sång och musik: Lovsångsteam, ledare Cia Andersson, Christer och Jenna Romberg (sång, gitarr), Popp Gustafsson (bas) och Dick Gustafsson (violin).

Söndag 2.2 Mässa med Sankt Henriks katedral-församling i Helsingfors. Celebrant och predikant: Matti Savijoki. Organist och kantor: Marko Pitkäniemi. Cellist: Joanna Hanhikoski. Det är också möjligt att titta på massan som sändning på Arenan 2.2.2025.

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 24.1 Jonas Gehlin, Stockholm

Lördag 25.1 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 26.1 Kalle Sällström läser ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Markus-evangeliet.

Måndag 27.1 Karin Erlandsson, Mariehamn

Tisdag 28.1 Karin Erlandsson, Mariehamn

Onsdag 29.1 Karin Erlandsson, Mariehamn

Torsdag 30.1 Karin Erlandsson, Mariehamn

Fredag 31.1 Karin Erlandsson, Mariehamn

Lördag 1.2 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 2.2 Kalle Sällström läser ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Markusevangeliet.

Måndag 3.2 Cecilia Nahnfeldt, Åbo

Tisdag 4.2 Cecilia Nahnfeldt, Åbo

Onsdag 5.2 Cecilia Nahnfeldt, Åbo

Torsdag 6.2 Hans Växby, Vanda

Katolsk mässa på Arenan

På Kyndelsmässodagen sänds en katolsk mässa från Sankt Henriks katedral i Helsingfors på arenan.yle.fi. Igudstjänsten är fader Martti Savijoki celebrant och predikant. Kantor och organist är Marko Pitkäniemi och under nattvarden spelar cellosolist Joanna Hanhikoski. Bildregi av Rufus Hedengren.

Gudstjänsten finns att ses

på arenan den 2.2 genast då dygnet byter, och samma dag sänds den också på Yle Vega kl. 13.03.

Brittisk teolog och musiker besöker Helsingfors

7-8.2 gästar den brittiska teologen och musikern **John L Bell** Johannes församling. Kom och delta i sing along-stunden med Bell i Johanneskyrkan fredag 7.2 kl. 18.30, i hans workshop i Högbergssalen lördag 8.2 eller i kvällsmässan kl. 18 samma dag i Johanneskyrkan.

Temat för hans besök är *Mellan kyrie och halleluja*. De två förstnämnda träffarna hålls på engelska. Workshopen på lördag äger rum kl. 12-16.30. Ingen förhandsanmälan behövs.

En deltagaravgift på 10/20 euro uppbärs på plats, kontant eller via mobile pay.

John L Bell är präst i Church of Scotland. Han arbetar bland annat för att kyrkomusiken ska förnyas och har gett ut många samlingar med sånger och böcker om liturgi och kyrkomusik. Han är medlem i Ionakommuniteten, en ekumenisk förening som verkar för fred och rättvisa.

ORD FÖR VANDRARE

HANS-ERIK LINDSTRÖM (RED.)

Ord för vandrare

En liten bok med meditationer som kan användas under både kortare och längre vandringar. Texterna är framtagna under vandringar som gjorts under många år. Verbum, hft. 25,00

PATRIK HAGMAN

Riket inom räckhåll

Jesus enligt Lukas

Vem är Jesus? Hur förhåller han sig till sin judiska tradition? Och vilket uppdrag har han till oss? Boken om Jesus och Guds rike erbjuder nya insikter för både ovana och erfarna bibelläsare. Spricka förlag, hft 29,50

TOMAS SJÖDIN

Drömmar är segel – minnen är roder

80 krönikor

En ny samling med Tomas Sjödens uppskattade, kloka krönikor! "Allt ligger inte i våra händer. Ibland måste vi bara släppa taget och låta svaret komma."

Libris, inb. 27,50

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi
Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

Fontana Media

KIRKKO ESPOOSSA⁺
KYRKAN I ESBO

MUSIKSTIPENDIER

kan nu sökas hos Esbo kyrkliga samfällighet

Vi stöder musikprojekt som utvecklar och berikar andlig musikverksamhet i Esbo. År 2025 önskar vi ansökningar särskilt av musikskapare som är under 30 år. Principerna för beviljandet av understöd och uppgifter om de dokument som ska fogas till ansökan finns på adressen: www.espoonseurakunnat.fi.

I regel utdelas stipendier på 1000-4000 €.

Ansökningstiden löper ut **28.2.2025**.

PROSTINNAN HEDVIG SOPHIA PALMBERGS STIPENDIUM

på 1500 euro för studier i teologi kan sökas senast 31.1.2025. Ansökan jämte studieregisterutdrag och närvarointyg sändes till Prostinnan Hedvig Sophia Palmbergs Testamentsfond, Fiskars Museum, Åkerraden 26, 10470 FISKARS.

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er

Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

info@begravningsbyramarjamaki.fi

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriseraad begravningsbyrå

År 1995 i ett kaotiskt, nyfött Ryssland. En tioårig pojke i alltför stora kläder ser en grupp människor samlas på andra sidan gatan. De ska resa en kyrkspira. Pojken har aldrig hört talas om Gud. En man får syn på honom, går fram till honom och räcker honom en handske. Vill han hjälpa till? – Kyrkan räddade mig. Utan den skulle jag vara kriminell – eller död, säger **Andrey Heikkilä**, Svenskfinlands nyaste präst.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Andrey Heikkilä föddes i Sovjetunionen år 1985. När han var två år lämnade hans pappa familjen för att aldrig återvända. Hans mamma Natalia var gymnastiklärare och skidtränare.

– Jag reste mycket med henne. Det fanns ett team som skidade, hon var tränaren och jag var den lilla pojken som hejade på dem och frös. Vi åkte alltid tåg eller buss. Jag minns fortfarande hur tågen doftade: kol och tobak.

Den lilla familjen bestående av mamma, en tolv år äldre syster och Andrey bodde i Kingisepp, ungefär 100 kilometer från S:t Petersburg. När perestrojkan kom sprack den vardag de byggt upp. Hans mamma var lärare och fick ingen lön efter att statsapparaten kollapsade.

– Mina första minnen är av hur fattigt vi hade det. Vi hade ingen mat. Vi hade två getter och fick lite mjölk. Min syster brukar säga att jag egentligen inte haft någon barndom.

När samhällssystemet kollapsade kom kriminaliteten. Kingisepp är en gränsstad till Estland, och det bidrog till gängbildningen.

– Man hörde ofta ljudet av skott, jag såg kroppar ligga på gatan. När jag studerade till elektriker vid en yrkesskola som tonåring sa de att 80 procent av eleverna använde eller sålde droger.

Han hörde till den minoritet som inte gjorde det – men det var för att han hittat kyrkan.

”Vill du hjälpa till?”

När Andrey Heikkilä växte upp visste han inget om Gud eller religion.

– Min mamma var en mycket aktiv propagandist: under Sovjettiden gjorde hon ständigt reklam för kommunismen. Hon kom till tro år 1995, några månader efter att jag började gå i kyrkan. För att förstå min mamma måste man tänka på hennes barndom. Min mormor skickades till fångläger i Sibirien under Stalins tid. Hon arbetade som bibliotekarie och upplevdes som opålitlig. Så min mamma tillbringade sina första fem år på lägret. På lägret fick hon varken kärlek eller förståelse, därför tror jag att hon också haft svårt att ge det till oss barn.

Andrey visste att hans mamma alltid stod på hans sida och försvarade honom, men han minns inte att hon skulle ha kramat honom. Och han törstade efter kärlek och omvårdnad.

– När jag var nio år sprack min blindtarm. Jag höll på att dö.

Han var på sjukhus i Petersburg i tre månader.

Andrey Heikkilä

Växte upp i Kingisepp i Sovjetunionen/Ryssland. Bor i Forsby, Pedersöre.

Familj: Frun Christina och barnen Timoteus, Anastasia och Evelina. Hans mamma och syster bor idag i USA.

Identitet: Hybrid. ”Jag älskar det mesta i Ryssland: kulturen och människorna. Men jag är inte ryss, jag flyttade för tidigt. Kanske min finlandssvenska identitet ändå är starkast.”

Om Ryssland idag: ”Rysslands största framgång är att de privatiserat språket. Talar du ryska är du ryss. Är du född i Ryssland äger Ryssland dig. Men så är det inte. Vi har blivit indragna i den här strömmen av hat och förutfattade meningar.”

Barnsjukhuset låg intill stadens största fängelse. Från fönstret på sjukhusets toalett kunde man se fångarna promenera på innergården. Det gav en inblick i hurudant livet kunde vara.

– Jag minns fortfarande hurdana kläder de hade, hur många de var, vilken tid de kom ut ... och hur de gick runt, runt, runt.

Han kunde ha hamnat där. När han kom ut från sjukhuset var han mycket på gatan, gängen började dra i honom och ge honom små uppdrag. Men tiden på sjukhuset hade väckt något i honom: en aning om en trygghet han inte vetat om.

– De tog ju ändå hand om mig där: sjuksköterskorna var vänliga och måltiderna serverades regelbundet. Det öppnade upp en tanke om att det fanns något mer.

Och så en dag såg han en grupp människor som höll på med något på andra sidan gatan i lilla Kingisepp. De talade språk som han inte kunde: engelska, finska, svenska.

– Då kom en man fram till mig och räckte mig en handske och frågade på knagglig ryska om jag ville hjälpa till. Det var en symbolisk gest som förändrade mitt liv för alltid. Det var första gången någon frågade mig om jag kunde hjälpa till med något. Min uppgift var att samla små träbitar. Det visade sig att de höll på att lyfta upp kyrkans spira, med korset på. Så jag hjälpte till och sedan stannade jag. Efter det var jag i kyrkan fyra dagar i veckan.

Kyrkan blev hans hem

Han har funderat en hel del över den där handsken. Vad var det som hände?

Andrey Heikkiläs främsta identitet idag är finlands-svensk.

Pojken och handsken

– Jag bjöds till tjänst. Tänk att någon ser mig! Jag finns. Jag är inte bara en av tusentals pojkar och flickor som hamnar på gatan. Kyrkan blev mitt hem, mitt trygga hem. Jag kan inte säga att jag började tro på Gud där och då, men det var första gången jag upplevde kärlek. Det fanns ingen byteshandel: gör du så får du så. Det fanns inga krav. Det var något helt nytt för mig.

Den kyrka som tog hand om honom var en missionsförsamling som numera hör till lutherska ingermanländska kyrkan. På 90-talet drevs verksamheten av missionärer som kom på kortare och längre uppdrag. Många av dem var laestadianer från Jakobstadstrakten.

– Det var de här missionärerna som lärde mig vad kärlek är. När du är hungrig behöver du smörgås och att någon skapar trygghet omkring dig. Det är möjligt att predika evangeliet för en sådan människa, men man gör det snarare genom en handling.

När han var 12–13 år fick Andrey börja resa runt med missionärerna i närliggande regioner och vara med om när de ledde bibelgrupper och höll små gudstjänster.

– Jag minns att predikanten Kurt Snellman en gång gav mig sin predikantväska och skärmmösa när jag kom in i bussen. ”Pikkupappi” kallade han mig. Och får man höra det vill man ju vara extra duktig på alla bibelberättelser och sånger. Så jag var den duktigaste med att hjälpa till och den som sjöng högst.

Han delade ut psalmböcker och lärde sig finska med hjälp av psalmerna.

– Och några gånger om året kom en buss full med finlandssvenskar – också ungdomar. Det var jättehäftigt! Det var årets höjdpunkt.

Om somrarna blev han bjuden till Larsmo och fick bo i en finlandssvensk familj.

Grät i tre dagar

I församlingen träffade han också sin fru Christina. En höstkväll när han satt i kyrkan såg han henne komma in tillsammans med en väninna.

– Jag visste inte vem hon var, men det kom likasom ett textmeddelande i mitt huvud: det här är din fru. Hon var den vackraste tjej jag någonsin sett men i det ögonblicket spelade det mindre roll. Det var som om himlen öppnade sig för ett ögonblick, och all tvekan försvann. Hon var den som Gud hade sänt till mig.

När han var 18 år gifte de sig och flyttade till Finland. Andrey Heikkilä tog sin frusefternamn. Han koncentrerade sig på att bygga upp sitt nya liv. De flyttade till Vasa, där han studerade för att bli ingenjör, de fick barn. Han fick jobb, de flyttade till Esse, de byggde hus. Han byggde sig den trygghet han inte haft som barn.

Och så hörde han Gud röst. Gud ville att han skulle bli missionär.

– Jag grät kanske i tre dagar. Och jag bad: skicka mig vart som helst i världen men inte till Ryssland.

De gick på intervju till Finska Missionssällskapet. Christina hade känt ett missionskall mycket tidigare än han och var trygg i uppdraget.

– Några månader senare kom meddelandet: Vi har en plats för er. Ni åker till Ryssland.

Resan till S:t Petersburg år 2009 beskriver Andrey Heikkilä som de svåraste 700 kilometrarna i sitt liv – i synnerhet de kilometer som kom efter gränsen.

– Jag kunde ju se hur svårt det var i landet. Man kände fattigdomen i luften och bilderna från barn-

Forts. på följande sida. ►

På trettondagen blev Andrey Heikkilä prästvigd i Borgå domkyrka. Han är idag församlingspastor i Kronoby församling med särskilt ansvar för Terjärv. FOTO: LINNEA EKSTRAND

domen snurrade i mitt huvud. Men jag skulle inte byta ut de kilometrarna, för jag växte av dem.

Hur den faderslösa blev pappa

Tanken var att de skulle åka till en församling i Birska, Ural. Men då blev deras dotter sjuk. Ett halvt år efter födelsen fick hon svårbehandlad epilepsi, som krävt två neurologiska operationer i Helsingfors. Att de skulle bo så långt borta var uteslutet.

– Det var bara att acceptera det.

I stället blev han administrativ direktör vid ingermanländska kyrkans teologiska högskola. Han blev diakonvigd – en diakon i ingermanländska kyrkan har ungefär samma uppdrag som i vår kyrka, men arbetet påminner lite mer om prästenseftersom diakonen får förvalta sakramenten. Han blev biskopens specialmedarbetare. Hans fru Christina jobbade med musik- och familjearbete.

De stannade i Ryssland i tretton år.

– Jag jobbade mycket. I något skede sa jag till biskopen: Jag klarar inte det här! Och han sa: Ett år till.

Så gick åren. Han fick inte burnout.

– Man jag gjorde något värre. Jag åsidosatte på något vis min familj i fem års tid för att jag satsade så mycket på att tjäna Gud och kyrkan. Den tiden med mina barn kan inget ersätta. Jag har lärt mig att inget i mitt liv kommer före mina barn och min familj.

Att vara pappa var för honom som att bygga ett pussel. Han hade ju ingen erfarenhet av en pappa.

– Jag tänkte att när jag inte vet hur jag ska bete mig, då ska jag se på Jesus. Lösningarna går att

»Det finns fortfarande en röst i mitt huvud som säger att jag inte klarar av saker.«

hitta i den instruktionsbok som heter evangeliet.

Sin egen pappa hann Andrey Heikkilä aldrig träffa. Då han precis fått sitt missionskall fick han något som kändes som ett meddelande från Gud: du ska fara och träffa din pappa. Han tog reda på var hans pappa bodde och åkte till den lilla staden, satte sig på bänken utanför huset.

– Nästan alla ryska våningshus har en bänk utanför huset. Där satt jag en stund och tänkte att jag ska säga att jag förlåter honom, att det är okej, att livet kan vara svårt och hårt på olika sätt. Men jag klarade inte av att gå in.

Två veckor senare fick han meddelandet att pappan hade dött.

– Jag tänker fortfarande på vad som hänt om jag träffat honom. Jag tror att jag inte vågade knacka på för att min bild av hurdan en pappa ska vara skilde sig så stort från hurdan pappa han varit.

Vill inte bli definierad

Efter tiden i Ryssland hann paret Heikkilä med ett knappt år som missionärer i Sydamerika.

– Men en kväll satt jag i Medellin och frågade Gud: Vad ska jag göra? Ska jag jobba i företagsvärlden? Ska jag fortsätta som missionär? Och då upplevde jag en tydlig, överväldigande kärlekscänsla och en insikt: jag ska bli präst. Det är dags att komma hem.

Teologi hade han redan tidigare studerat så en examen i teologi fanns inom räckhåll. En prästvigning i ingermanländska kyrkan kändes varken aktuell eller möjlig.

– Min tro på evangeliets kraft och trons perspektiv hade vuxit och blivit bredare.

Det känns överkligt att han nu jobbar som

präst i Terjärv, i Kronoby församling.

– Klarar jag av det? Det finns fortfarande röster i mitt huvud som säger att jag inte klarar av saker. När nyheten om att jag skulle bli prästvigd kom på ÖT gratulerades jag inte av mina gamla vänner från den här regionen. De flesta har synen att kvinnor inte ska vara präster. Jag förstår att det gåremot mångas värderingsgrund att jag blir präst i den lutherska kyrkan i Finland.

Varför vill du bli präst?

– För att jag ser behoven. Vi i Finland har blivit jättebra på monolog. Vi delar upp människor i liberala och i Jesuscentrerade. ”De liberala, de älskar ju allihopa.” Om du är Jesuscentrerad anses du vara en av de konservativa. När folk frågar mig om jag är liberal eller konservativ säger jag att kan du först säga om evangeliet är liberalt eller konservativt. Jag ser ett behov av att predika evangeliet och älska människor ... jag har inte alla svar på alla frågor. Men jag har lärt mig under mitt liv hur mycket Jesus älskar oss.

Som människa har han präglats mycket av sin uppväxt. Inte ens de svåraste tiderna skulle han byta bort.

– Jag har märkt att i de viktigaste korsningarna i mitt liv har Gud hjälpt mig att välja och lett mig. Alla tror inte att man kan höra Guds röst, men jag tvivlar inte på det alls.

Han tänker att varje människomöte förändrar oss.

– Efter den här diskussionen är inte du och jag samma människor längre. Det är kanske så att Gud kan ha sänt mig till dig, eller också har han sänt dig till mig. Jag väljer att leva så.

VÅRENS NYA DATUM UTE NU!

TÅRTLJUS

AV: NOAH HAIDLE | REGI: BOBO LUNDÉN

Ett uppfriskande och smart val av Wasa Teater
-Vasabladet

VÅRENS SPELDATUM:

LÖR	8.2.	KL 19
FRE	14.2.	KL 13 & 19
LÖR	15.2.	KL 16
FRE	21.2.	KL 19
LÖR	22.2.	KL 19
FRE	7.3.	KL 19
LÖR	8.3.	KL 16
FRE	21.3.	KL 19
LÖR	22.3.	KL 14

WASA TEATER
LOKALA UPPLEVELSER I VÄRLDSKLASS

WWW.WASATEATER.FI

PUBLIKRESPONS: 4,7/5

Läkarvetenskapen vet inte exakt vad som orsakar PMS, men många kvinnor vet vad det är att inte riktigt känna igen sig själv några dagar varje månad.

Sara Högberg blev less på bristen på kunskap och skrev en forskningsplan. Nu doktorerar hon i teologi – och forskar på menscykeln.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

I sin magisteravhandling undersökte Sara Högberg hur tro och religiös identitet formats hos sex finlandssvenska baptister. Som doktorand har hon helt bytt spår.

PMS – då helgelsen går i cykler

”WE COME IN alla sizes, colors and shapes. Why are they moulding us into the same form?” Så stod det på ett plakat då Sara Högberg ställde ut sitt slutarbete i konst i gymnasiet. Med sitt verk, en skyltdocka klädd i fotografier av kvinnor, tog hon avstånd från rådande skönhetsideal – och uppmuntrade andra att göra detsamma.
– Jag kan inte säga att det är direkt ett

kall, men jag har alltid känt en längtan efter att hjälpa mina medsysstrar, säger Sara Högberg.

Tolv år senare skriver hon en avhandling i praktisk teologi vid Åbo Akademi där hon gräver i kvinnors erfarenheter av att leva med både en tro och en menscykel.

– Jag undersöker vilka erfarenheter kristna kvinnor har av att leva med

en menstruationscykel i vardagen. Det handlar både om konkreta erfarenheter där det kristna livet och livet med en menscykel överlappar, som: hur är det att gå på gudstjänst med mensvärk?

Men det handlar också om hur deltagarna i studien tolkar det liv de lever som kristna. Hur PMS, värk, humörsvingningar, lugn, migrän och blod påverkar relationen till Gud, församling och medmänniskor. Till moral och etik.

”Jag kände en hopplöshet”

Samtidigt som Sara Högberg skrev sin gradu bröt pandemin ut. Hon trivdes med att få grotta ner sig i ett ämne, men coronan och restriktionerna försvårade avhandlingsprocessen, och så upplevde hon problem med PMS.

– Det tog över mitt liv lite en gång varje månad.

Hon började fundera över varför ingen pratat om hur man ska hantera livet som kristen med en menscykel. Hon upplevde att den egna helgelseprocessen gick i cirklar istället för framåt. Hon

upptäckte en dissonans i förhållandet mellan tro och kropp, religiös övertygelse och hormoner.

– Det kändes som att jag gjorde saker som gick emot min egen moral. Jag höjde rösten och sa sånt som jag inte ville säga. Ändå hörde jag mig själv säga det.

– Jag kände en hopplöshet.

Hon började leta efter texter på temat ur ett bekännande kristet perspektiv, men kammade noll. Istället läste hon på om menscykeln ur ett självhjälps-perspektiv, började föra dagbok och leta mönster.

– Det blev en aha-upplevelse och väckte nyfikenhet. Hur är det för andra då? Jag kände att jag väl måste ta reda på det här, för det verkar inte som om någon annan är intresserad av att göra det.

Vad var det du upptäckte genom att skriva dagbok?

– Tidigare var jag väldigt negativt inställd till min PMS, men efter ett tag kunde jag också se mycket positivt i den. Jag kunde uppskatta att jag var ganska

Varför kyrkans skepp inte vänder

»Vi borde oftare prata i termer av vad som är vackert, meningsfullt och inspirerande.«

DET SÄGS att kyrkan är ett stort skepp som vänder långsamt. Samtidigt visar flyktingvågen 2014 och pandemin att församlingarna kan ställa om oerhört snabbt – snabbare än många andra i samhället – när det verkligen behövs. Så varför går det så långsamt när det gäller andra förändringar som merparten ser är nödvändiga?

En korrektare beskrivning av problemet är att kyrkan är svår att styra.

DET SOM personer som börjar arbeta i kyrkan utan bakgrund i den brukar reagera på är att kyrkans anställda i så hög grad inte gör vad deras överordnade vill. Kyrkan är inte en hierarkisk organisation i den meningen, med tydlig befälsstruktur. Ett annat sätt att beskriva samma fenomen är att säga att kyrkans anställda har ett starkt engagemang för sin arbetsplats: starka åsikter om hur kyrkan ska verka, se ut och utvecklas. Det är en av kyrkans styrkor, men gör det onekligen svårt att få alla att dra åt samma håll.

EN ANNAN märklig sak med kyrkan är att det inte finns något samband mellan verksamhet och inkomster. Om en församling skulle öka gudstjänstdeltagandet eller körsjungandet med 400 procent skulle det inte öka inkomsterna alls. Det innebär att det "normala" sättet att se vad som är bra verksamhet inte fungerar i kyrkan. I stället bedömer vi vad som är bra och viktigt enligt andra kriterier, och vi är inte överens om vilka dessa kriterier är.

EN TREDJE orsak är att så mycket av kyrkans arbete är rutiner. Ett företag kan välja att byta riktning och tillverka telefoner i stället för stövlar. Men i kyrkan går det mesta av energin till gudstjänster, begravningar, dop, konfirmationsarbete och så vidare. Utrymmet för strategiskt riktade insatser är mycket litet. När allt som måste göras är gjort återstår inte mycket energi till att "vara kyrkan mitt i byn" eller att "arbeta för dialog och försoning" eller vilken fin formulering som nu kan finnas i församlingens strategidokument.

ETT ALTERNATIV skulle vara att vi som kyrka skulle bli bättre på att tala om kvaliteten i vårt arbete. Många i kyrkan, kanske speciellt teologer, tenderar tänka i termer av rätt och fel. Men vi borde oftare prata i termer av vad som är vackert, meningsfullt och inspirerande. Då kunde vi kanske utveckla vårt språk för vart vi är på väg, på ett sätt som är mindre fina ord, och mera konkret verkstad.

Patrik Hagman är teolog och författare.

– Sen kanske mens som tabu behövs som en tolkningsnyckel för att förstå erfarenheten.

Kan man säga att du undersöker hur menstruationscykeln påverkar ens utövning av tro?

– I princip, den aspekten finns med.

– Menstruationscykeln kan ge så olika erfarenheter, den påverkar människors mående, men också beteende. Genom det påverkar den också människor man lever nära. Samtidigt lever människor också som kristna på ganska olika sätt. Jag vill ta varje personserfarenhetsvärld på allvar. Vad jag undersöker ser därför ganska olika ut från person till person.

Åtta finlandssvenska kvinnor med protestantisk bakgrund deltar i studien. Materialet består av intervjuer och så har deltagarna i uppgift att föra dagbok över tre menscykler.

Att skriva dagbok är ett sätt att få fatt i vardagliga erfarenheter som inte lämnar några bestående spår i minnet över tid.

– Men det betyder inte att de inte har hänt, att man inte i stunden har stannat upp och noterat dem.

En grej som hon lagt märke till är att det förs en livlig diskurs kring mens i samhället idag jämfört med för några decenniersen. Men i kyrkliga sammanhang pratar man inte mens, förutom vänner emellan.

– I det här lever också alla forskningsdeltagare.

Varför är det så här, att vi pratar om menscykeln i samhället men inte i kyrkan?

– Jag tror det dels handlar om att det inte är en jättecentral fråga i den kristna tron. Det som finns på mens i Bibeln är renhetslagarna och sånt, och det är inget man betonar i protestantiska sammanhang.

– I katolska och ortodoxa traditioner kan det se annorlunda ut. Vad jag förstått finns det fortfarande ortodoxa traditioner där kvinnor inte får ta emot nattvard då de menstruerar.

»Det kändes som om jag gjorde saker som gick emot min egen moral.«

Kanske har det i kristna sammanhang också formats en tystnadskultur kring menscykeln, för att beskriva det något förenklat och generellt.

– Historiskt är det männen som dikterat agendan i kyrkan och de har inte valt att betona menstruation.

– Samtidigt kan familjebildning och barn betonas i vissa protestantiska rörelser, men menstruationscykeln har inte behandlats som en erfarenhet i sig, utan som en biologisk förutsättning för att kunna få barn.

Sara Högberg

Är uppvuxen i Larsmo.

Bor i Åbo.

Doktorerar vid Åbo Akademi och skriver en avhandling kring vilka erfarenheter kristna kvinnor har av att leva med en menstruationscykel i vardagen.

Hoppas att hennes forskning ska bidra till en nyansering av hur relationen mellan religion och menstruation ser ut genom att ta människors levda erfarenheter på allvar. – Halva jordens befolkning lever med mens under någon del av sitt liv.

känslig och lätttrörd – och framför allt ärlig. Både med mig själv och i min relation till Gud.

Avhandlingen som Sara Högberg nu jobbar på kastar inte bara ljus över erfarenheter av menstruationscykeln, utan också över den kristendom som studiens deltagare utövar.

– Om vi till exempel tänker att man som kristen ska leva i en helgelseprocess eller uppnå någon slags stabilitet i livet, då säger det också något om de trossystem vi byggt upp.

– Samtidigt finns det både kvinnoideal och ideal för kristna som studiens deltagare förhåller sig till. Man kunde göra tio avhandlingar av det här materialet.

Vill fråga kvinnorna själva

Det finns minimalt med forskning kring religion och menstruation som beaktar att menstruation är ett cykliskt fenomen. Forskningen har oftare fokuserat till exempel på mens som tabu.

– Man har börjat i den änden istället för att fråga kvinnor "Hur upplever du det att leva med en menscykel?".

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Hejsan! Här är en glad 25 årig designstuderande på Aalto universitetet som söker efter en trevlig lägenhet i Helsingfors södra stadsdelar. Hellre stort och slitet, än litet och lyxöst! Jag är rökfri och äger inga husdjur.
Tel: 0442103120
Email: elvira.rak@aalto.fi

Skötsamt par som arbetar heltid letar efter en tvåa eller trea i Helsingfors. Med oss har vi en lugn och väluppföstrad hund / Lina och Emil, tel. 045 355 0433

UTHYRES

Etta 32 m2 + inglasad balkong 12 m2, översta vån. 4. Byggnadår 2017. Kyrkslätt, Piippolanrinne 3. Hyra 650€ + vatten och el. Tillval, bilplats under tak, hyra 40€. Bostaden är som ny. Ledig från 1.3.2025. Tel. 0400-702559 / Krista

Lägenhet i Holm, Larsmo. Andra våningen, 47m2. Hyra 600€/mån. Genast ledig. Tel. 050 4056110 / Sonja

UTHYRES

Uthyrer 3r, k,b, glasad balkong, 5e vån, hiss. Esbo centrum. Nära till allt. Genast ledig. Hyra 970€/mån + el och vatten. tel: 0405058816

Centralt belägen ETTA i Åbo, Nylandsgatan 8. 1r+kv samt inglasad balkong. Ledig fr.o.m. 01.02.2025. Tel.0400-72009 epost: ostman.gerd@gmail.com

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej service-boende. Tel. 050 555 0477 Ons kl. 10-15

Etta 27 m2 uthyres i Åbo centrum, Aningaisgatan 12, 7 vån. Fr.o.m. 1.2. Tel: 050 65219.

Nyrenoverad, välförsedd etta i Brunnsparken uthyres till skötsam o. rökfri person. Tel: 040 354 99 54, kvällar.

UTHYRES

Etta med kokvrå i Hertons, 29m2. Nära till buss och metro, nära till friluftsområden. Hyra 750€. Ledig 1.3. Tel: 040-3528120

KÖPES

Ungt par köper äldre hus mellan Kronoby och Nykarleby. Får vara renoveringsobjekt. Gärna med ekonomibyggnader. Tel. 044-2761288/Joakim

DIVERSE

Ge dina gamla fönster nytt liv! Renovering är ofta mer kostnadseffektivt än byte och bevarar byggnadens charm.

Med lång erfarenhet och enligt Museiverkets rekommendationer utför vi högkvalitativa renoveringar.

Kontakta oss för en kostnadsfri konsultation! Christian Storrånk +358 50 5949 601 Allan Sirén +358 40 0266 179

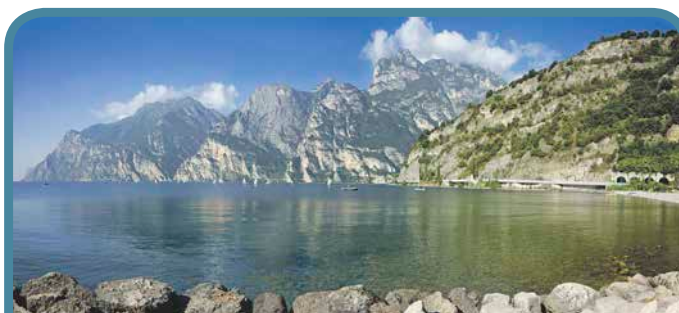
Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på **www.kyrkpressen.fi**. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen **annons@kyrkpressen.fi** tillkommer en servicekostnad på 5€.

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

-EN MINNESVÅRD VISAR VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Ett urval av resor vinter-vår 2025

LaSpa-resa till Laulasmaa	24-29.3
Magnus Uggle – 50 år på tronen	27-30.3
Nordiska Trädgårdsmässan i Stockholm	28-30.3
Blomsterresa till Holland	9-17.4
Ligurien – Italienska Rivieran	22-28.4
Gardasjön	28.4-4.5
Långhelg i Riga	1-4.5
Österrike och Slovenien	6-13.5
Kosovo och Albanien	13-21.5

Mer information om alla våra resor på vår hemsida!

INGSVA
RESOR • MATKAT

www.ingsva.fi/resor
info@ingsva.fi
Tel.nr. 06-7811 703

LEDIGA TJÄNSTER

MALAX FÖRSAMLING SÖKER:

En ungdomsarbetsledare (100 %, tjänsteförhållande)
En säsongsarbetare som samtidigt fungerar som arbetsledare för sommarjobbare (grönområden)
Säsongsanställda och sommarjobbare (grönområden)

Mer information via www.malaxforsamling.fi och Kirkkorekry.
Ansökan via www.kirkkorekry.fi.

MALAX FÖRSAMLING
MAALAHDEN SEURAKUNTA

KARLEBY SVENSKA FÖRSAMLING lediganslår en diakonitjänst från 1.4.2025.

Ansökningstiden går ut 15.2.2025.
Närmare uppgifter och anvisningar om ansökningen och tjänsten finns på www.karlebysvenskaforssamling.fi

Ingenjörsbyrå • Insinööri-toimisto

NORDMAN
CONSTRUCT

HENRIK NORDMAN

Byggnadsingenjör
Rakennusinsinööri
Tel 050 5531240

info@nordmanconstruct.fi
www.nordmanconstruct.fi
Kyrkostrandsgatan 9
68600 JAKOBSTAD
Kirkkorannankatu 9
68600 PIETARSAARI

KOMMANDE RESOR:

27.2. – 4.3.	Vasaloppet (4 pl. kvar)
24.4. – 3.5.	Cykelläger på Mallorca
1. – 8.9.	Vandringsresa i Dolomiterna
29.9. – 6.10.	Vandringsresa i Kroatien (5 pl. kvar)

ANMÄLNINGAR OCH YTTRELLIGARE INFORMATION:

myynti@kokkolanmatkatoimisto.fi
www.kokkolanmatkatoimisto.fi

Kokkolan Matkatoimisto
Karleby Resebyrå

Fabriksg. 8, 67100 Karleby. Tfn (06) 823 8300.

**VÅR FRAMTID I EN
OROLIG OMVÄRLD
- VAD KAN VI VÄNTA OSS?**

Joakim Paasikivi

Ons 12.2
Campus Allegro, Jakobstad

**ODLA BLOMMOR
FÖR MÅNGFALD
OCH SKÖNHET**

Hanna Wendelbo-Hansson

Ons 5.3
Campus Allegro, Jakobstad

Boka din biljett på:
arbis.jakobstad.fi
eller
06 786 3264

Kriget i Ukraina

Krigets utmattade sinnen behöver stöd

Jag återvände nyligen från Ukraina, där kriget har pågått i över tusen dagar. Människor är oerhört trötta. Ständiga flyglarm stör sömnen och därmed en av grundpelarna för ett gott liv. Det finns cirka fyra miljoner internflyktingar, och upp till 40 procent av befolkningen är i behov av humanitärt stöd.

Under en ledig stund promenerade jag i den botaniska trädgården i Kiev när jag hörde kyrkklockorna ringa. På impuls gick jag in i St. Volodymyr-katedralen. Många andra hade också den söndagsmorgonen sökt sig till kyrkan för att finna frid och tröst. Kyrkan var helt full.

Behovet av psykosocialt stöd och mentalvård i Ukraina är enormt och växer ständigt.

Detta arbete är också en allt viktigare del av World Visions och andra hjälporganisationers insatser. Förutom traditionell nödhjälp, som mat och basvaror, behöver människor allt mer stöd för att bearbeta sorg och ångest.

För barn erbjuds detta stöd i barnvänliga utrymmen som hjälporganisationerna driver. Där får barnen leka och samtidigt psykosocialt stöd, exempelvis genom konstterapi. I Dnipro såg jag barn som tillverkade julgransljus. Just då tänkte de kanske inte på kriget, utan på färgen på sitt ljus och vem de skulle ge det till i julklapp.

ANNETTE GOTHÓNI

Verksamhetsledare,
World Vision Nordic

Uppenbarelseboken

Viktig och aktuell bok

Det var med stort intresse jag läste intervjun med Mikael Tellbe där han fick presentera sig och sin bok om Johannes Uppenbarelse. Jag har ju själv också kommit ut med en kommentar, boken "Jag Johannes. Uppenbarelseboken berättad idag" (2020). De två böckerna är förstås olika men det som tycks förena oss är trosperspektivet och det akademiska greppet.

Jumer jag borrade mig in i Uppenbarelseboken desto mer dök något bekant upp för mig från 70-talet och de fyra vinterhalvåren efter pensioneringen när jag rätt mycket kom att syssla med studenternas slutarbeten i Makumira, Tanzania. Det var att Johannes egentligen arbetar "afrikanskt" – inte lineärt som hos oss utan cirkulärt, varvid det mesta sägs strax i början och sedan ringas in och fördjupas med ständigt nya upprepanden. Det här gav mig den första nyckeln till att öppna upp Apokalypsen: REPETITIONEN. Hela storyn från Jesu himmelfärd till hans återkomst presenteras redan i sjätte kapitlet, och sedan rullas allt upp på nytt med ständigt nya tillägg och förtydliganden. Det betyder att jag likt Tellbe låter Johannes gå på gång på minnas läsaren om att boken inte ska läsas som en uppslagsbok där man kan pricka av var man just nu befinner sig i utveck-

"Det här skrev jag utan att känna till hur Kirill skulle komma att backa upp Putin."

lingen, vad som ligger bakom och vad som ännu väntar. Uppenbarelseboken funkade inte så. Det som ges är vissa mönster för att man ska kunna förstå sig på sin egen tid, inte primärt en tidtabell.

Den andra tolkningsnyckeln som jag upptäckte är REPRESENTATIONEN: att t.ex. de 144 000 "tecknade" i kap. 7 representerar hela Guds stridande och lidande kyrka undersamma nådens tid när trons folk strider och regerar utan svärd och lans och endast med sina förböner, sina vittnesbörd i ord och gärning samt med sitt martyrium, samt att t.ex. de två "vittnena" i kap. 11 får representera alla frimodiga vittnen under den stora vedermödans svåra år o.s.v.

Och detta gaven tredje nyckel: ILLUSTRATIONEN, som öppnar förståelsen för Uppenbarelsebokens rika symbolspråk med bilder som till minst nittio procent är hämtade från Gamla testamentet.

Det är alltså vissa mönster som upprepas med tanke på världens och kyrkans gång genom tiden. Ett just nu ganska bekant mönster möter vi på sid. 115 i min bok där den antikristliga treenighetens (draken, odjuret och den falske profeten) framfart enligt Upp 16:13 presenteras så här av min fingerade "Johannes": "Också här kom det något från deras munnar: orena andar som gav ifrån sig kväkande läten som paddor. Det är så de går fram – upprepar sina lögnar, sin propaganda och sina slagord likt kväkande grodor tills alla tror att de talar sanning."

Det där skrev jag år 2020 utan att då ännu känna till hur ryska ortodoxa kyrkans överhuvud Kirill skulle komma att backa upp ständigt ljugande Putin i hans brutala anfallskrig mot Ukraina och hur USA:s i mitt tycke förblindade evangeliska skulle komma att matcha fram ständigt ljugande Donald Trump till världens mäktigaste president. Jag lät då, år 2020, min Johannes bara kommentera att "här gäller det verkligen för Guds folk att vara vaksamma". Men känns inte mönstret från Upp 16:13 bekant med tanke på dessa och alla andra oheliga allianser mellan mellan snedvriden religion och maktpolitik.

ERIK VIKSTRÖM,
Borgå

BIOGAS
Nu kan Ni tanka vår biogas i Jeppo, Jakobstad, Storkyrö, Edsevä och Vörå

Naturlighet

För renare luft & miljö

Västra Jeppovägen 288 (längs med Riksväg 19)
www.jeppobiogas.fi

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy
Energi och vaxtkraft Energia ja kasvovoimaa

TANDPROTESER

bör ses över och förnyas regelbundet för att undvika käkledsskador o. irriterat tandkött. **GRATIS KONTROLL!**

Specialtandtekniker
Hans Boström
står till Er tjänst
tfn 723 5151

Det bästa man kan ge en annan människa är ett vackert leende!

Rosenlundsgatan 6, Jakobstad

epic GYM

Öppet: 24/7

Epic Gym
Videvägen 2
68570 LARSMO

Tel: 045 220 3522
Epost: info@epicgym.fi
Web: www.epicgym.fi

Svenska samskolan i Tammerfors
1895-2025

Grundskola och gymnasium

1895

SVENSKA SAMSKOLAN I TAMMERFORS

Adress: Koulukatu 14, 33200 Tammerfors
Tel. 050-432 71 89 E-post: kansli@samskolan.fi
www.samskolan.fi

**Trivsel
Tradition
Trygghet
Tillförsikt**

GABARET

Musikalen är textad
på svenska!

www.vaasankaupunginteatteri.fi

06 325 3961

Greta hade blivit änka. Äntligen, skulle somliga ha sagt, för äktenskapet hade inte varit särskilt fridsamt. Men Greta ville ändå markera sårnaden efter maken, så i annonsen skrev hon: "Min käre Oskar från mig gävt, och därmed frid han haver fått, tills dess vi åter råkas."